

Bayan
MUALLA

Bu akşam Çağaloğlunda İstanbul Erkek Lisesi ittisa-
lindeki Çiftesaraylar bah-
çesinde güzide saz arka-
daşları bir konser
verecektir.

Cumhuriyet

Onbeşinci yıl sayı: 5122

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Salı 16 Ağustos 1938

Kemalizm
inkılâbının prensipleri

Büyük Türk medeniyetinin tarihi ve
sosyolojik tetkiklerini ihtiva eden fev-
kalade enteresan bir eserdir.

Yazan:
M. Saffet Engin

Muamele vergisi işi Maktu vergiye tâbi tutulacak müesseseler tesbit ediliyor

Maliye Vekâletinin mühim tebliği

Memlekette denizciliğin inkişafı için

Bütün içtimâî faaliyet sahaları
mızda, gözle görünür bir Oluş
bir ilerleyiş var. Şüphesiz me-
deniyetin en yüksek noktasına vardığı-
mızı iddia edemeyiz. Zaten Oluş ve
ilerleyiş kelimelerinin ifade ettiği dinamik
gayret, bir yere ulaşmak istediğimizi,
fakat önümüzde daha aşılacak yol
bulduğunu açıkça gösteriyor.

Ben kendi hesabıma Oluşu Olgunlu-
ğuna tercih ederim. Olan bir cemiyet,
gencidir, atlgandır, idealisttir. Önündeki
müskülleri yenmek için sarsılmaz bir irade
kudretine sahiptir. Halbuki medeni
olguluğa erişen yahud, daha doğrusu
eriştirmiş sanan milletler tam manasile
olmak yoktur. irade kudretinden yana
zayıf düşüyorlar. İçtimâî benliklerine
karşı alâkaları azalıyor; daha ziyade
ferdiyetçiliğe kaçıyorlar. Ferdiyetçilik
ise ukalâlık, anarşi ve netice itibarile
cemiyetin yıpranması demektir.

Evveldi gün yapılan deniz yarışlarına
aid resimleri gazetelerde gördük. Moda
koyunu dolduran beyaz yelkenli şarpi-
nin manzarası ne kadar iç açıcı, ne kadar
sevindirici idi değil mi?

Büyüklerimizden işitiriz, bir zamanlar
İstanbulda, zengin levantenlerden
başka kimse deniz sporları uğraşmaz-
dı. İzzet'e katırlarız, sekiz on sene ev-
vel Marmarada ne kadar az kotra vardı.

Denize girenler bile seneden seneye
artıyor. Halkın refah seviyesi yükseldikçe,
medeni ihtiyaçları da çoğalıyor. Pazar
günleri plajlara yüz bine yakın vatan-
daşın hücum ettiği görülüyor.

Olurak devrine giren bir millet idare
etmek kadar zevkli birşey yoktur herhalde.
Çünkü her gayret, kısa bir zaman
zarfında bir eser halinde tecelli eder.
Daha almamız terini silmeden ektiğiniz
tohumun semeresini biçersiniz.

Celâl Bayar, bu hakikati ispat etmiş,
meş'ud devlet adamlarımızdandır.
Gençlik kıymetine karşı beslediği itimad-
ı, henüz İş Bankası müdürü iken, son-
zamanlar İktisad Vekâletinde bulunduğu
zamanlar, gençleri mühim vazifelerde
kullanmak suretile göstermiştir. Gençliğin
maddî, manevî ihtiyaçlarına yabancı
durmamış ve şimdi, her fırsatta belli
ediyor. Onun vereceği kıymetli direktif-
lerle, uyanmış ve hayli ilerlemiş bu-
anan deniz sporculuğumuzun yeni bir hız
alacağı şüphesizdir.

Evet, bizde deniz sporlarına karşı
artan bir alâka var. Fakat herşeyde ol-
duğu gibi burada da hükümetin şefkatli
teşviki ve himayesi lâzım. Yapılacak
yardımları umumî ve ferdi olarak ikiye
ayırabiliriz.

Bizde deniz sporlarının inkişafına u-
mumî olarak çalışan müesseseler, spor
kulübleridir.

Her sene, büyük müsabakalar tertib
ettirerek, en fazla muvaffakiyet kaza-
nan kulüblere maddî mükâfatlar veril-
melidir. Bu suretle hem kulübler arasın-
da müspet ve hayırlı bir rekabet temin
edilir, hem de mükâfatı kazanan mües-
seselerin daha faal bir tarzda çalışma-
larına imkân verilmiş olur.

Netice itibarile, kazanan cemiyettir.
Ferdî yardımlar için de çareler dü-
şünmeliyiz. Bugün bir kotra, bir şarpi

NADIR NADI
[Arkası Sa. 7 sütun 2 de]

**Esnaf Cemiyetleri Halk
Partisine bağlanıyor**
Yazısı (7) nci sahifede

Ankara 15 (A.A.) — Maliye Vekâletinden:
Muamele vergisi kanununun bazı hükümlerini değiştiren 3535 sayılı kanunun mer'iyete girmesi dolayısıyla bazı küçük sanayi bu kanun hükümlerini yanlış müteale ettiği ve muhtelif gazetelerin de bu yanlış mütealeleri teyid edici mahiyette neşriyatta buldukları görülmüş olduğundan bir taraftan bu kanunun tabikile alâkadar olan memurlar ve diğer cihetten bu kanunun şumulu dairesine giren küçük sanayi erbabile temas ederek yanlış telâkikleri düzeltmek ve aynı zamanda kanunun maktu vergi ve muafiyete müteallik hükümlerinin tabikine aid ihzarî muamelât ile iştilal eylemek üzere varidat umum müdürü ile tetkik heyeti azasından bir zat bu sanayi en çok mütakâfif bulunduğu İstanbula gönderilmiş ve icabı halinde memleketin diğer sanayi merkezi olan mntakalarına da gitmeleri vazifesile tavsif edilmiş -
[Arkası Sa. 6 sütun 1 de]

Maliye Vekili Fuad Ağral

Sovyet ve Japon kıtaatı hâdisesiz geri çekildi

Ric'at Tokyo'da hayret uyandırmakla beraber Japon Harbiye Nezareti Rusların mütarekeye riayet edeceklerine emin olduğunu ileri sürüyor

Mançurideki Japon kumandanları Mançuko İmparatorile birlikte bir geçit esnasında

Tokyo 15 — Harbiye Nezareti bil-hiline çekilmişler ve nehrin sol sahilinde diliyor: Çang Kufeng mntakasında bir tek nefer bile bırakmamışlardır.
«Japonlar 13 ağustosta sabahleyin Kore arazisinde Tumen nehrinin sağ sa-
[Arkası Sa. 7 sütun 3 de]

Kaçırdığımız fırsatlar

Lübnan, Yakınşarkın sayfiyesi haline geldi

Halbuki biraz hayatı ucuzlatsak, ve biraz kolaylık göstersek on binlerce kişi her yıl Türkiye'ye can atacak

Lübnan'da Nehribrahim menbarı

(Yazısı 7 nci sahifemizde)

ATATÜRK

Büyük Şef dün Doktor Arası kabul buyurdu

İstanbul 15 (A.A.) — Reisi-cumhur Atatürk, bugün Dolmabahçe sarayında Ankaradan gelen Hariciye Vekili doktor Tefrik Rüşti Arası kabul buyurmuşlar ve uzun müddet yanlarında alkoymuşlardır.

Bir Fransız askerî heyeti Almanyada

General Vilmen bugün Berline hareket ediyor

Paris 15 (Husus) — Fransız hava kuvvetleri er-kânharbiye reisi General Vilmen yarın (bugün) tayyare ile Almanyaya gidecektir. Fransız hava kuvvetleri şefi, Berlin tayyare istasyonunda General Miş'le diğer Al - General Vilmenin man askerî ricali tarafından merasimle karşılanacaktır.

General Vilmen ile maiyetindeki za-bitler Maresal Göring tarafından kabul edilecekler ve Henkel tayyare fabrikası da dahil olmak üzere birçok tayyare fabrikaları ve tayyarecilik müesseselerini ziyaret edeceklerdir.

Fransız heyeti şerefine müteaddid ziyafetler verilecektir.

General Vilmen heyeti ağustosun 21 inde Berlinden Parise avdet edeceklerdir.

M. Bonenin ziyareti programı

Misafir Nazır merasimle istikbal edilecek

Fransız Hariciye Nazırı M. Bone'nin memleketimizi ziyaretine dair programın hazırlanmasına başlanmıştır. Aldığımız malûmata nazaran 20 - 22 Eylül arasında memleketimize gelecek olan Fransız Hariciye Nazırı İstanbula karadan geleceği için hududa hususî bir tren gönderilecek ve Hariciye Vekâleti erkânı tarafından karşılanacaktır. M. Bone'nin yanında evvelce de yazdığımız gibi
[Arkası Sa. 6 sütun 1 de]

Döviz kaçakçılığı tahkikatı devam ederken:

Dün mühim bir rüşvet cürmü meşhudu tesbit olundu

Suçlu şirketin nemurları, 200 lirayı lokantada vermişlerdi, tahkikatı durdurmak ve evrakı geri almak istiyorlardı, yakalandılar

Rüşvet cürmü meşhudunu muvaffakiyetle idare eden Muhafaza Teşkilât Müdürü Hasanla (yukarıda), yakalananlardan Jan (sağda) ve Lüsyen Jülber (solda)

(Yazısı 7 nci sahifemizde)

İspanyada şiddetli hava taarruzu Valansiya dün 4 defa bombardıman edildi

Gandesa üstünde cereyan eden bir muharebede 13 hükümetçi tayyaresi düşürüldü

Frankistler tarafından işgal edilen bir köyde hükümetçiler ellerini havaya kaldırarak teslim oluyorlar

Valans 15 — Fecir vakti Valans şehri dört kere bombardıman edilmiştir. Birkaç kişi yaralanmıştır.

Bir kasaba daha bombardıman edildi

Barselona 15 — Barselona'nın elli ki-

Denizbank yakında yeni gemiler ısmarlıyacak

Şimdiden altı vapurun siparişi kararlaştırıldı. Bunlarla beraber ticaret filomuz 23 yeni vapur kazanmış olacaktır

Denizbankın yeni gemilerinden Etrisk

Denizbankın Almanyaya ısmarlanmış olan gemilerden başka yeni vapurlar ısmarlanmıştır. Bunlar, Krup fabrikasının demirleme ile aşağıdaki aded ve tipte muhtelif
[Arkası Sa. 7 sütun 1 de]

Almanya 14 yeni vapur ısmarlanmıştır.

KRALLAR AVLIYAN TÜRK

Tarihi roman : 8

Yazan: M. TURHAN TAN

Muhafız kumandan kendini tutamadı, koştı, küçük sipahinin ellerine yapışarak yukarı çaktı, alından öperek bağırdu...

Fakat yere diz çöküp ve kollarını göğe kaldırıp yalvaran kızların, kadınların acıklı inleyişlerine kulak asan yoktu. Bu kayıtsızlık o kütlenin iradesini de felce uğratmış gibiydi. Düşünemiyorlar, başbaşa veremiyorlar, yalnız ağlıyorlardı. Zaten ne düşüncelekdiler?.. Geriye dönmek gücündü, ileri gitmek ise - şu önege göre faydasızdı.

Erkekler, birlikte getirdikleri öküzlere boyunlarına dayanarak; kadınlar, ellerini göğüslerine sokarak şursuz bir inizar devri geçirirlerken Kara Abdurrahman'ın göz sesi yükseldi:

— Böyle kötü kötü düşünmekten ne çıkar?.. Beni dinlerseniz şu bizim dilsize bir kâğıd verelim, içeri gönderelim. Belki halimize merhamet ederler, kapıları açarlar.

Bütün mütecciler, o fikri feloden sınırlımsı gibi kimildanmışlardı, ortaya bir düşünce atan delikanlının etrafına yığılmışlardı. Sahte Bizans köylüsü anlattı:

— Benim dilsiz, hünerli öğlândir. İştmez, söylemez ama elinden her iş gelir. Elbirliğile bir arzihal yazalım, kale kumandanına yollayalım. İlye ne yapar, yapar, içerideki merhamete getirir!

Şimdi herkesin gözü dilsiz denilen ve o kafilere katıldığı dakikadanberi hüçkrığı kışkırtan Sevidik'e dikilmişti. Yırtık gömleği, sümüklü burnu, çamurlu ayakları bakanlar üzerinde iyi bir tesir uyandırmıyordu bu çocuğun kale kumandanını acındıracağına ihtimal veren yoktu. Lâkin denize düşenlerin köpüğe sarılmaları kabilinden bütün o ümitsiz kütle de şöyle bir teşebbüse girişmeğe ilâhaleyhinde bulunmuyordu. Şu kadar ki kâğıd, kalem bulmak bir meseleydi. Kaçak köylüler arasında yazmak bilen olmadığının yazı vasıtası taşıyan da bulunmuyordu.

Kara Abdurrahman bu güçlüğü de yememekten geri kalmadı. Bir beyaz bez buldu, bir ağaç parçasından kalem yaptı, bir ineğin bacağından kan sızdırarak onu da mürekkebe olarak kullandı, iki üç satırlık bir pusula yazdı, sonra köylülerden birkaç bıçak topladı, Sevidik'in bol su ile yüzünü yıkadı, ayaklarını temizledi, parmaklarıyla saçlarını tarayıp düzeltti, yapma kirleri ve çapakları gıderdi, çocuğun o eşsiz güzelliğini açığa çıkardı.

Gamlı kadınlar, elemli kızlar ve hatıta erkekler birdenbire pek melih, pek lâtif bir sima alan Sevidiğe hayran hayran bakıyorlardı, «ne güzel çocuk, ne güzel çocuk» diye mırıldanıyorlardı. Kara Abdurrahman iki yıldanberi büyük bir dikkatle terbiye ettiği Sipahi yavrusuna inek kanile yazılan pusulayı ve bıçakları verdi, elile Dimetoka kalesinin yüksek duvarlarını gösterdi, yüksek sesle vazifesini anlattı:

— Haydi İlye, çık. İsa namına kapıyı açmaların içeridekilere söyle!

Ve tirmanma işareti yapıp yava çocuğu duvarların dibine götürdü. Yüzlerce göz, Sevidik'in ayaklarına takılmıştı, onun ne yapacağına takibe kuyulmuştu. O, hiç tereddüd göstermedi, düşünmedi, sendelemi, sanki yemiş toplamak için bir ağaca çıkıyormuş gibi düz duvara tirmanmağa başladı.

Köylüler gibi kale duvarları üstündeki asker de, halk da pervasız çocuğun gösterdiği hüneri şaşkın şaşkın temâşa ediyordu. Sevidik, belindeki bıçaklardan kademeli ve kurulup bozulur bir merdiven yapıp, alta kalan basamağında bir tutamak temin ettikten sonra ileriye alarak yavaş yavaş yükseliyordu. Onun eğilip kalkışında, hiç durmadan yükseltilen bir örümcek çiviliği göze çarpıyordu.

Kaledekiler, ölümün insafsız ağzına doğru tirmanmağa çalışır görünce çocuğu muhakkak bir felâkette korumak için bağınıyorlardı:

— Küçük, düşeceksin. Tirmanmayı bırak, kapıya gel!

O, dilsize ve sağır rolünü unutmuyarak bu çılgınca işitmesimi gibi davranıyor. Kara Abdurrahman - kolları göğüsüne bağlı ve gözleri alev dolu - onun yükseltilişine bakıyordu. Mütecciler de - seslerini ve nefeslerini keserek - aynı temâşa-yı daldıkları için yarıbaşlardaki düzme Bizans köylüsünün gözlerinde yanan endişeyi göremiyorlardı. Macerasever ve cesur delikanlı halecanın yememeğe çalışarak ve gözlerinin ışığı Sevidik'in ellerini, kollarını kuvvetlendirmek istiyor-muş gibi bütün benliğini çocuğun hareketine bağlayarak üzüntülü dakikalar geçiriyordu.

Artık ne kaledeki, ne dışındaki halk arasında çığ yoktu. Herkes yedi yaşında bir çocuğun düdüdü bir duvar üzerinde yürüyüşünü, yemecanlı bir rüya yaşar gibi, seyrediyordu. Kral kudretli muhafız

da, karısı da, çocuğu da halkla beraber kalenin o cephesinde bulunuyorlardı. Endişeli bir sükür, halecanlı bir merak binlerce kişiyi pençesine almıştı ve Sevidik, işte bu umumî hayret arasında yükseltilişine devam edip gidiyordu.

Cesur çocuk nihayet son irtifaa geldi. Bir saniye sonra ellerini duvarın üzerine, düzlüğe koyacak ve kaleye girmiş olacaktı. Bu durumda muhafız kumandan kendini tutamadı, koştı, küçük Sipahinin ellerine yapışarak yukarı çaktı, alından öperek bağırdu:

— Senin gibi bin çoçumuz olsa bu memleket kurtulurdu!

Ve onun akıllara durgunluk verecek kadar güzel bir mahluk olduğunu görünce de karısını çağırdı:

— Bak, dedi, Allah neler yaratıyor. Hüneri gibi kendi de güzel!

Sevidik, saray terbiyesi almış adamların takdirini kazanacak bir nezaketle boyun kırdı, koynundaki bez pusulayı çıkardı, işaretle onu kime vereceğini sordu. Kumandan bu tuhaf mürekkepli arzihali gülerken aldı ve çocuğun dilizliğinden duyduğu elemi kansına anlattı:

— Her güzelin bir kusuru olur, derler. Doğruymuş. Bu yavrunun dili yok!

Sevidik, o anda bütün Dimetokaların yüreğini kazanmış olduğundan, getirdiği iltimas da reddedilemez bir mahiyet almıştı. Kale kumandanı bu sebeble güzel çocuğu yanında alıyordu, kapılarını açarak müteccilerin içeri alınmasını emretti. Biraz sonra Türk korkusule yurdlarını bırakıp yollara düşen birkaç yüz sersem köylü ve onlarla beraber Kara Abdurrahman Dimetokaya girmiş bulundu.

Kumandanın ilk işi Abdurrahmanla görüşmek oldu. Nereden geliyorlardı, ne suretle buralara ulaşmışlardı, Türkler hakkında ne gibi bilgiler vardı?.. Bu noktaları birer birer sordu. Kara Abdurrahmanın cevapları zaten hazırdu. Ganos dağı eteklerindeki bir köy halından olduklarını, Türklerin bu dağ yakınlarında ilerlemeğe başlamaları üzerine Radostos'a (bizim Tekirdağı) kaçtıklarını, Türklerin oraya da gelmeleri yüzünden serseri bir duruma düştiklerini ve nihayet Übro'sun (bizim Meriç) beri tarafına geçtiklerini anlattı. Sevidik hakkında da: «Bu çocuk benim yeğenimdir, kardeşimin oğludur. Babası para canlı bir adamdı. Türklerle alışveriş edip birtane kazanmak istedi. Onun için karşı yakaya, Boğazın öte kısmına mal götürürdü, Pega'dan (bizim Biga) Niseye (bizim İznik) kadar doluyor, dururdu. Küçük İlyayı da hem alışverişe alıştır-mak, hem Türklerle ısındırmak için yanında bulunduruyordu. Çocuk bu gidişlerde, gelişlerde birçok şey öğrendi. Türkler onu daha beş yaşındayken ata bindirdiler, cirid oyununa soktular, tepelele tirmandırıldılar, suda yüzdürdüler. Allah ıslah etsin, kendilerine benzettiler. Habis oğlan şimdi bir Türk gibidir. Ne attan yılar, ne itten. Babası altı ay evvel öldü. Bu afacan başıma kaldı. Ele sığınmaz, avuca sığmaz. Biz can korkusule taban perkeren o, yol boyunca şeytanlık düşünüyordu. Fakat bir iyiliği vardı. Etilkanda olan adamları ne yapıp yapıp öldürür. O kadar akıllıdır, hünerlidir. Dili olsaydı İmparator hazretlerine nedimlik yapabiliirdi.» dedi.

Kara Abdurrahman bu tekerlemeyi söylerken Dimetoka kalesi kumandanının karısı, gözleri yana yana delikanlıyı süzüyordu. O yırtık, pırtık elbise içinde, o demeremat başlık altında pırlıdayıp duran muhteşem gençlik - şöyle böyle bir kraliçe sayılan - madamın derece derece dikkatini uyandırmıştı.

Kara Abdurrahman yüzü kırılıyordu, saçları pasaklıydı, ayakları çamurluydu. Fakat kaşları, gözleri, dudakları, bazarları, göğsü bütün bu kirler arasında - toz-lara bürünmüş elmaslar gibi - gözle çarpıyordu. O, kumandanın önünde korkak ve miskin bir vaziyet almıştı. Konuşurken belki bükülüyor, sesi tırıyordu. Fakat o kuvvetli vücudun bu eğilişinde seriverinin başlarını eğmeleri gibi garib bir azamet, o sesin titreyişinde ahengini saklayan bir rüzgâr kudreti seziliyordu.

Kumandan dilsize İlye'nin hüviyetini - güya - öğrenmekle mesgulken karısı da işte bu mahrem temâşaya dalmıştı ve korkak tavırlı, aslan yapıp delikanlıın bedenî olgunluğunu ölçmeğe savşıyor - du. Ne kir, ne çamur, ne pejmürdelik ondaki dolgun kıymetleri örtebiliyordu. Kadın, kendi cinsine has olan derin görüşle bu kıymetleri birer birer görüyor ve etrafa yükseltilen bakmağışa çalışan kocasına şu delikanlı arasındaki farkın, yaradılış farkının azametini zerre zerre emiliyordu. (Arkası var)

Şehir ve Memleket Haberleri

Çatalcada tüyler ürpeticî cinayet

Azgın bir çoban, keyfine ram olmanın kızla babasını öldürdü

Çatalcada çok fecî bir cinayet işlenmiştir. Çatalcının Anarca köyünden 65 yaşında kör Ali ile 19 yaşındaki bakire kıızı Zülfiye tarladan köye dönmektedirken, Çukurbaglar mevkiinde aynı köyden Şevket oğlu çoban Ahmed ölerine çıkmış, Zülfiyeyi zorla alıp götürmek istemiştir. Kızın babası bittabi buna razı olmayınca azgın canavar büyük bir bıçakla dört defa vurarak Zülfiyeyi ve iki bıçak darbesiyle de zavallı ihtiyar körü yere sermiştir. Her iki biçare derhal ölmüşlerdir. Vak'a esnasında, Alinin attığı taşla katilin de başı yaralanmışsa da kendisi havanın kararmasından istifade kaçmıştır.

Hâdiseye yoldan geçenler tarafından görülmüş ve Müddeiumumilikle jandarmaya haber verilerek derhal tahkikat ve takibata geçilmiştir. Katilin İstanbul tarafına geçmiş olması gözönünde tutularak civar kazalara tebliğat yapılmıştır. İstanbul zabıtası da caniyi araştırmaktadır.

ŞEHİR İSLERİ

Evvelâ hangi maddelerden pazarlığın kalkacağı tesbit ediliyor

İstanbul Belediyesi, 1 Eylül'den itibaren tabikına başlanacak olan pazarlıksız satış kanunu hakkında, Ticaret Odasının mütealemasını sormuştur. Belediye, pazarlıksız satışları hangi maddelerde, diğerlerinden daha evvel başlamasına münaşib olacağını öğrenmek arzusunda. Ticaret Odası bu husustaki tetkikatını şif'atle ikmal ederek Belediyeye cevap verecektir.

Gıda maddelerinin tesbit edilmiş fiatları etiketlerle ilân edilecektir.

Belediye bütçesi

Belediyenin yeni sene bütçesi Vekiller Heyetinin tasdikına ıktiran ederek Yüksek tasdikara arz olunmuştur. Bugünlerde gelmesi beklenmektedir.

Otomobil ve otobüslerin senelik muayeneleri

Otomobil ve otobüslerin dünnden itibaren senelik muayenelerine başlanmıştır. Muayene müddet zarfında muayeneye gelmeyenlerden on lira para cezası alınacaktır.

Parti kongrelerinde tesbit edilen dilekler

Halk Partisi Genel Sekreterliği tarafından 935 senesinde 937 senesi nihayetinde kadar Parti kongrelerinde tesbit edilen dileklerden şimdye kadar hangilerinin yerine getirildiği Belediyeden sorulmuştur. Alınacak cevabdan sonra bir broşür neşrolunacaktır.

Hayvan sergileri

Vilâyet hududu dahilinde şimdye kadar açılmakta olan hayvan sergilerinin altından ana çıkarılmasına karar verilmiştir. Bu sene açılacak olan sergi Şile, Kemerburgaz, Buzhane, Veliefendi, Pendik, Silivri, Yalova, Catalca, Karacaköy ve Boyalık nahiyesinde açılacaktır.

Tanasa rövu heyeti geliyor

Dördüncü İstanbul Festivali münasebetile davet edilen Romanyanın meşhur Tanasa rövüsü heyeti, bu gün saat iki buçukta Romanya vapurile şehrimize gelecek ay sonuna kadar temsiller verecektir. Bu gece Kadıköy'de Süreyya tiyatrosunda tertib olunan ortayoununa san'atkar Nasid de istirak edecektir. Gece saat 1.15 te Kadıköy'den İstanbul'a bir vapur temin edilmiştir.

ÜNİVERSİTEDE

Tıp fakültesi dekanı geldi

Bir aydanberi Fransada Vişi'de tedavi olunan Üniversite Tıp fakültesi dekanı Nureddin Ali, dün şehrimize gelmiş ve vazifesine başlamıştır.

ADIYEDE

Tevkif edildi

Sirkedide tramvay beklerken Adnan adında birinin 8 lirasını aşuran sabıkalı yankesici Hüseyin Doğan Aslıye dördüncü cezada yapılan sorguyu müteakub tevki edilmektedir.

Türkofisin eski müdürü Vekâlet müfettişi oldu

Eski İstanbul Türkofis müdürü Mahmud, Ziraat Vekili Faik Kurdoğlunun arzusu ve İktisad Vekili Şakir Kesebirin muvafakatile, Ziraat Vekâleti teşkilâtına alınarak, Vekâlet Başmüfettişliğine tayin edilmiştir. Mahmudun bundan evvelki vazifesi, Londra Ticaret ataşeliği idi.

istiyoruz!

Bu kadar ihmal rejimin kurduğu prensiplere de muhaliftir

Orhangazi Maliye tahsilât kâtibi Bekir Baykaldan şu mektubu aldı:

«Kastamonunun Çerkes kazası nüfusuna mukayyid bir kızla nişanlıyım. Evlenmek üzere bura evlenme memurluğuna tanzim edilen resmi evrak ve ilân 19 temmuz 1938 de Çerkes evlenme memurluğuna, resmi taahhüdüle mektubla gönderildi. Cevab alamayınca geçen ayın 7 sinde 845 numara ile Çerkes memurluğuna cevabı bir telgraf çekildi. Gene cevap çıkmadı. 30 temmuzda Orhangazi kaymakamlığı vasıtasile Çerkes kaymakamlığına da bir cevabı telgraf gönderildi. Gene süküt. Nihayet 10 ağustosta aynı şekilde bir telgraf daha çektik. Hâlâ cevap yok!

Evlenme işlerinde şart olan müstaceliyet bertaraf; 43 gün gibi uzun bir müddet zarfında basit bir muamenin intac edilmemesine mi teessif edersiniz, bir sürü telgraf ücreti de verilmiş olmasına rağmen müsbet bir cevap verilmemesine mi hayrette kalırsınız? Alâkadâr makamların nazarı dikkatine koymak üzere vâkıayı size olduğu gibi bildiriyorum.»

Şu muamelede göze batan, ihmal, ve vatandaş işlerine lâkaydiye, nihayet vazifesizliğe ne teessüf, ne de hayreti kâfi görmeğe imkân yoktur. Bir taraftan tesiri nüfus siyaseti takib ediyoruz; diğer taraftan nüfusu çoğaltacak vatan-daşın muamelesini aylarca süründürüyor. Saat, gün şöyle dursun, ücreti verilmiş telgraflara aylarca cevap bile vermez. Bu kadar rejimin ve devletin koyduğu prensiplere de muhalifet demektir. Bu hâdiseye ile, mes'uliyet sahiplerinin alâkadâr olmalarını ve icab edenleri şiddetle cezalandırmalarını

İstiyoruz!

2 otobüs kazası

5 yolcu, ifade veremeyecek kadar ağır yaralı

Evvelki gece saat 20,30 da, Üsküdarla Taşdelen membaı arasında bir otomobili kazası olmuş; 5 yolcu içlerinden bazıları ifade veremeyecek kadar ağır etette yaralanarak hastaneye kaldırılmıştır.

Vak'anın tafsilâtı şudur:

Soför Ahmed Açıközün idaresindeki Şile: 5 plâka numaralı otobüs, gece saat 20 de, Taşdelen membaından aldrığı yolculara Üsküdarla doğru getirirken, Çakrak jandarma karakolunu biraz geçince, birdenbire yol kenarındaki hendere yuvarlanmış, içindeki yolcular, bu şiddetle dışarı fırlayıp düşmüştür. Hâdiseden, Üsküdar jandarma kumandanı haberdar edilmiş ve imdadı sibihi isterniştir. Yolculardan 5 kişinin yaraları ağır, diğerlerinin hafiftir. Yaralıları imdadı sibihi otomobile Haydapaşa Nümune hastanesine kaldırılmış, soför yarakalanmıştır. Soförün sarhoş olmadığı tektit edilmiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

Gene Üsküdar'dan Taşdelen mem-bama yolcu taşıyan Şile: 4 plâkaları otobüs pazar günü Üsküdarla Umraniye arasında çar bir yerde karşıdan gelen otobüslerden birine çarpmıştır. İçindeki yolculardan bazıları hafifçe yaralanmakla kurtulmuşlardır. Tahkikat yapılmaktadır.

KÜLTÜR İSLERİ

Kadrolar hazırlanıyor

İstanbul ilk tedrisat birini muallim kadrosunun Maarif Vekâletine tasdikla gönderildiğini yazmıştı. İkinci kadro da on güne kadar bazı değişiklikler yapılmak suretile tasdikla gönderilecektir.

Yeni köy mektepleri

İstanbul ve civarında yapılmaları takarrür eden otuz ilk mektebden bazıların inşa Eylül bidayetine kadar ikmal edilecektir. Bazılarına da yeni başlanmaktadır. Bazı köylerde de, köy halkı kendi teberrü ettikleri paralarla mekteb yaptırarak ilmi teşebbüslerde bulunmuşlardır. Bunlardan Göksu ve Kurfalı köy ihtiyar heyetleri Maarif müdürlüğüne müracaat ederek mekteb yaptırılacak yerlerin tesbitile inşaata başlanmak üzere plan ve projelerin tasdik edilmesini istemişlerdir.

Birkaç gün sonra Maarif müdürü Tevfik Kut bir heyetle birlikte Göksu ve Kurfalı köylerine gidecektir.

Talebe kültürünü yükseltmek için

Vekâlet, muhtelif kıymette eserler hazırlatacak

İlk ve ortamektebelerle liselerde talebeye ders haricindeki zamanlarını boşa geçirmemek ve kültürünü yükseltmek için Maarif Vekâleti yeni tedbirler almıştır.

Bu cümleden olmak üzere mekteb kütüphanelerine talebinin hayatla yarıncından alâkasını temin edecek ve hâdiselere karşı tecrüsesi ve merakını artıracak eserler alınacaktır.

Bilhassa ilkmekteb talebelerinin hayat ve yurd bilgisi derslerinin nazım metodlarına göre küçük yaşta çocukların pedagoji bakımından alâkalanacağı mevzular etrafında yazılan bazı seyahat eserleri, faydalı tabiat bilgileri, spor ve her türlü oyunları gösteren broşürler ve mecmualar, talebeye muayyen saatlerde ders kitabları gibi tavsiye edilecek ve okutulacaktır.

Ortamekteb ve liselerde bilhassa 15-20 yaş arasındaki gençlerin kültürüne hizmet edecek dünya ölçüsünde kıymetli hâz edebi eserlerle milli ahlak ve in-kilâba dair olan en güzel kitaplar okutulacaktır.

Maarif Vekâleti Milli Talim Terbiye dairesinin noktâi nazarı talebinin ders kitabı haricinde serbest olarak kültürüne, zevkine, milli duygularına hizmet edecek eserler hazırlamaktadır.

938 - 939 ders yılı başından itibaren mekteb kütüphaneleri ciddi bir tertib ve tasnife tâbi tutulacaktır.

MÜTEFERİK

Resim sergisi

Ankara Halkevinde bir resim sergisi açan ve eserleri takdir kazanan Bulgar ressamı Sava Ivanof, İstanbul'da da bir sergi açmak üzere şehrimize gelmiştir. Sava Ivanof, bir aya kadar açacağı bu sergide, Ankaradakilere başka yeni eserler de teşhir edecektir.

Millî Müdafaa Vekilimiz Doğu manevralarında bulunacak

Millî Müdafaa Vekili Kazım Özalp, Ankaraya dönmüştür. General Kazım Özalp, bir iki güne kadar Elazığa giderek Doğu manevralarında hazır bulunacağı haber alınmıştır.

Ziraat Vekili Ankaraya gitti

Birkaç gündünberi şehrimizde bulunan Ziraat Vekili Faik Kurdoğlu, Başvekil ziyarete ettikten ve bazı talimat aldıktan sonra, dün akşam Ankaraya gitmiştir.

Başvekilin İzmire gitmesi muhtemel

Şehrimizde bulunmakta olan Başvekil Celâl Bayam, imkân hasıl olduğu takdirde, perşembe günü İzmire hareket ederek Beynelmile İzmir Fuvarını açması muhtemeldir. Başvekil gidemese, Fuvarın açılış törenini İktisad Vekili Şakir Kesebir yapacaktır.

Milletler Cemiyeti toplantıları

Eylülün ilk haftasında Milletler Cemiyeti konseyi ve asamblesi ictima edecektir. Fransız Başvekilii ile Hariciye Nazırının da bulunacakları bu toplantıya Hariciye Vekilimiz Tevfik Rüstü Arasin, iştirak etmek üzere Cenevreye gitmesi muhtemeldir.

Emlâk şirketinin tasfivesi

Taksim Emlâk şirketi tasfiye heyeti dün, Defterdar Kazımın da iştirakile toplantısı ve tasfiye işlerine aid bazı kararlara varmıştır.

Çorab standardizasyonuna yeni itirazlar

Çorab standardizasyonu muaddel nizamnamesinin bazı maddelerine, çorab fabrikatörleri yeniden itirazlarda bulunmuşlardır.

Bu itirazlar, bilhassa nizamnamenin tatbik şekilleri etrafında toplanmaktadır. Çorabcular, dün bu münasebetle Millî Sanayi birliğine ictima ederek kendilerini müşkülâta sevk eden maddelerin tekrar gözden geçirilmesini, İktisad Vekâletinden talep etmeğe karar vermişlerdir.

Türk - Alman ticaret muahedesi mer'iyete girdi

Türk - Alman ticaret anlaşması tabikatına, dünden itibaren başlanmıştır. Türkofis, Türk - Alman ticaret anlaşmasının tabikına geçilmiş olması münasebetile tacirleri, ihtiyac gördükçe temvir etmek için direktif almıştır. Anlaşma, piyasamızda da çok müsaid şekilde karşılanmış bulunmaktadır. Tacirlerimiz, yeni anlaşmadan çok memnundurlar.

Siyasî icmalar

Macaristan ve komşuları

Avrupadaki son siyasî faaliyetlerde Macaristan mühim rolü teşkil ediyor. Balkanlar için büyük önem taşıyan bu devlet, onun hikmeti vücudü olan Bulgaristanla uzlaştıktan sonra, bu dört devletten Yugoslavya ile Romanyanın aynı devre ve ruhun sevkile Küçük İtilâfın Macaristanla uzlaşmasını arzu etmiş bulunması tabiidir.

Küçük İtilâfın hikmeti vücudü Macaristandır. Yirmi milyonluk bir devlet sekiz milyona inen ve "komşu memleketlerde milyonlarca Macar bırakarak Macaristanı, askerî ve siyasî cihetten kıvrak bir halde bulundurmamak için devlet Umumi Harbin sonunda bir ittifak akdetmişlerdi. Küçülmüş, silâsız, tecrid edilmiş ve eskiden Macaristan aid Burgenland eyaleti kendisine verilmiş olan zayıf Avusturya müstâf Macaristan, Küçük İtilâf devletleri dudları arasında sıkışmış ve âdetâ masara edilmiş bir halde idi.

Şimdi ise vaziyet değişmiştir. Avusturyanın ilhakile 75 milyon nüfuslu bir Almanya Macaristanın hududuna yanmıştır. Tunada eski Avusturya büyük ve kuvvetli bir nehir donatması yaratan Almanya, Macaristanla Tunanın sularını tanzim ve müdafaa hususunda birleşmiştir. Bunun için Umumi Harbin sonunda akdedilen sulh muahedelerine bütün Tunaya şamil olarak teşkil edilen beynelmile büyük Tuna komandanunu artık Almanya gibi Macaristanı tanımadığından, komisyon mektebi Viyanadan Belgrada nakletmiştir.

Çoktanberi Macaristanın muzahirî lunan faşist İtalya, Tunanın ortasında Almanyanın Macaristanla işbirlik yapmamasını Berlin - Roma mülahazasıyla tasvib ve teyid etmiştir. Macaristan artık muhasara çemberinden, askerî kayıd ve tahdidlere rağmen serbest kalmaktadır. Macar parlamentosu teslimat için ahiren bir milyar pengesi fevkalâde tahsisat vermiş olması da onu isbat ediyor.

Bu vaziyet karşısında Küçük İtilâfın Macaristanın fiilen mevcut silâhlanna hukukun tanınmamasına ısrar etmemesi, nazır olacağından bu hakkin bir anlaşmanın icabı emektir. Şimdi bu hususta Küçük İtilâf devletleri Macaristan arasında mühim müzakereler cereyan etmektedir. Macaristan bu hakkin tasmasına mukabil herhangi bir taahhüd bulunmayacaktır.

Zaten Macaristan mevcut hududunu değişmeyeceğine dair taahhüde bağlı saydı bu hak çoktan Küçük İtilâfından tannacaktır. Bulgaristan bile, fiinden tannacaktır. Bulgaristan bile, fiinden tannacaktır. Bulgaristan bile, fiinden tannacaktır.

Çekoslovakya, Romanya ve Yugoslavya da, bu hak çoktan Küçük İtilâfından tannacaktır. Bulgaristan bile, fiinden tannacaktır. Bulgaristan bile, fiinden tannacaktır.

Mesela Çekoslovakya'daki bir memba yakın Macar, Südet Almanları kendi kendilerini idare etmek hakkını talep ediyorlar. Transilvanya'daki mühim bir ekalkaliyeti dahi istisnai haklar istemektedir. Yalnız Yugoslavya nisbeten olan kendi mülkündeki Macar ekalkaliyeti Peşteyi mümkün edecek tarzda ameledede bulunmaktadı.

Macar ekalkaliyetleri meselesi çok önemli olmakla beraber, Küçük İtilâf devletleri bir en evvel anlaşmağa çalışıyorlar. Küçük İtilâfın Macaristan Kral Naibi unvanile let şefi bulunan Amiral Horthy'nin beninde Macar kabinesinin bazı ekalkaliyetleri de 20 ağustosta Berlinde çağrı seyahatten evvel bu anlaşmaya meydana gelmesine Küçük İtilâf ekalkaliyet vermektedir.

Arada mevcut kararsızlık uzatılmaktadır. Macaristanın, hukukunu muhafaza ve milli hududları haricindeki membaınlara Macar müdafaa için ekalkaliyetleri ile bir ittifak akdetmesinden emektir. Esasen Macaristanın cihetten Almanyanı tamamlamakta bulunma bağı bulunması ittifaki kolaylacaktır.

Muharrem Fezi TOĞAN

Kıza çarpan hususî otomobili
Tramvay şirketi erkânından Elhan r'in idaresindeki 1461 numaralı hususî otomobili, Ankara caddesinden geçerken, bir kız çocuğuna çarparak ayaklarından yaralanmıştır.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kurustur.
Abone şerhiti: Tük-kiyo Haric için
Senelik 1400 Kr. 2700 Kr.
Alt aylık 750 " 1450 "
Üç aylık 400 " 800 "
Bir aylık 150 " Yoktur

SON HABERLER

Alman manevraları hararetle devam ediyor

Fransız matbuatı, askerî harekâtı Südet meselesini hal için bir tehdid mahiyetinde görüyor

Almanya'da bir Südet lejyonu teşekkül etti

Londra 15 — Bütün dünyada büyük bir alaka ile beklenen Alman manevralarının bugün başlamıştır. Manevraların en mühim safhaları Fransa ve Çekoslovakya hududlarında cereyan etmektedir. Manevralara, mühim miktarda kıtaattan, hava ve motorize kuvvetlerden başka ihtiyat teşkilâtı, sivil, otomobil ve arabalar iştirak etmektedir. Alman devlet reisi M. Hitler manevraları bizzat takib ediyor.

Fransız gazeteleri, manevraların Südet meselesini süratle halletmek için Çekoslovakya karşı bir tehdid mahiyetini haiz bulunduğunu yazmaktadır. İngiliz gazeteleri bu endişelere iştirak etmediklerinden müteale dermeyeran etmemektedirler.

Büyük geçid resmi

Berlin 15 — İhtiyacların iştirakile Alman ordusunun büyük sonbahar manevralarını bugün başlamıştır. Berlinin 60 kilometre kadar cenubunda Jüterberg meydanında Hitler'in huzurunda büyük bir geçid resmi yapılmıştır.

İstihkâm yapacak işçiler seferber edildi

Diğer taraftan Almanyanın garbındaki istihkâmın yapılması için lüzumlu işçilerin seferber edilmesi hakkında Mareşal Göring'in verdiği emrin de infazına devam edilmektedir.

Almanya'da teşekkül eden Südet Lejyonu

Paris 15 (Hususi) — Çekoslovak ordusundan firar eden birçok Südet Almanları, Almanyaya hususi bir lejyon teşkil etmişlerdir. Eski Avusturya lejyonundan farksız olan bu teşekkülün merkezi Breden şehrinde bulunmakta olup 8 alayı, müteaddid taburları vardır. Teşkilâtın reisi 1933 te Çekoslovakya'dan Almanyaya iltica eden M. Krep adında bir siyasi müteccir. M. Krep Çekoslovak tabiiyetinde olmasına rağmen Raystag'da aza bulunmakta ve Alman Dahiliye Nezaretinde mühim bir memuriyet ifa etmektedir.

Lord Runciman'ın Hitler'i ziyareti rivayeti

Berlin 15 (Hususi) — Prag'da bulunan Lord Runciman'ın M. Hitler'le görüşüne dair verilen haberler hakkında salâhiyyet mehafilde ademi malûmat beyan edilmektedir. Aynı mehafilde şimdilik böyle bir malûkatın mevzuu bahslenmediğine işaret edilmekte ve herşeyden evvel Lord Runcimanla Çekoslovak ricali arasında devam etmekte olan temaların neticesini beklemek lâzım geldiğini kaydedilmektedir.

Rivayeti Londra'da fantezi add ediyor

Londra 15 — İngiliz diplomatik mahafili Lord Runciman'ın Hitler'i ziyareti hakkında hakkindaki haberleri tamamen fantezist mahiyette olarak telâkki etmektedir.

Hitler'in Lord Runciman'la görüşmek arzusunun izhar ettiği inandırılmaktadır. Diğer taraftan Lord Runciman'ın harekâtında tamamen serbest olduğu ve İngiliz hükûmetine merbut bulunmadığı hatırlatılmakta beraber bu sırada neşredilen haberlerin tamamile tabiiyetlerinden itaret olduğu da bilhassa kaydedilmektedir.

Lord Runciman'ın Südetlerle müzakereleri

Prag 15 (Hususi) — Hafta tatilini şimali Bohemyaya geçiren Lord Runciman, bugün saat 18,15 te Prag'a döndü. Lord Runciman, yarın Südet Almanları delegelerle temalarına devam edecektir.

Slovak populist parti şefi iyileşiyor

Prag 15 — Slovak Populist partisinin şefi Hlinka'nın sıhhi vaziyeti dün hafifçe iyileşmiştir. Hasta kendine gelmiş ve gazeteleri okutarak dinlemiştir. Bununla beraber henüz pek zayıftır. Dün akşam tanzim edilen doktor raporunda hastanın sıhhi vaziyeti hakkında tahminlerde bulunulamiyacağı kaydedilmektedir.

Hankon dün gene Anasını ipe boğan bombalandı bir çingene

Zaptedilen İngiliz romorkörü geri isteniyor

Londra 15 (Hususi) — Japon tayyareleri Hankon'u bugün de şiddetle bombalarından etmişlerdir.

Çinde zaptedilen İngiliz romorkörüne dair tahkikat

Şanghay 15 — Searab isimindeki İngiliz topçekeri, İngiliz Victoria romorkörünün Japonlar tarafından tevkifi hâdisesi hakkında tahkikatta bulunmak üzere Şanghay açığındaki Tungvo adasına gelmiştir. Söylendiğine göre romorkör, İngiliz bayrağı indirilerek yerine Japon bayrağı çekildikten sonra zapt edilmiştir. İngiliz deniz bakanlığı Victoria'nın derhal serbest bırakılması için teşebbüslerde bulunmuşlardır.

Gümrük Teftiş heyeti reisi Vekâlet emrine alındı

Ankara 15 (Telefonla) — Gümrük ve İhtiyaclar teftiş heyeti reisi Muammer Kocabaşın Vekâlet emrine alınmasına dair karar Yüksek tasdikla iktisat emredilmiştir.

Tapu ve Kadastro tayinleri

Ankara 15 (Telefonla) — Açık bulunan Konya grupu tapu sicil müdürlüğüne birinci sınıf tapu ve kadastro müfettişlerinden İbrahim Hakkı Sezer, onun yerine merkez kadastro müdürü Safet tayin edilmiştir.

Sihhiye

Ankara 15 (Telefonla) — Sihhat Vekâleti içtimaî muavenet dairesi mütehasıllarından Bahaeddin, o dairenin reisi muavinliğine tayin edilmiştir.

Devlet Şûrasının doğru bulmadığı karar

Ankara 15 (Telefonla) — Kıymetleri 200 liraya kadar olan evlerin tenvirat ve tanzifat resminden muaf tutulması yolunda Manisa Belediyesi tarafından verilen karar, Devlet Şûrasına teklif edilmiş. Şûra heyeti umumiyesi bu kararın doğru bulmadığını.

Hâdiseler arasında

Tabiat sofuluğu

İstanbul kıyılarından birindeki müşahedelerini anlatan bir tanıklık şöyledir: «Sabahtan akşama kadar, öğle yemeğinden vazgeçerek, denizden çıkmıyanlar var.»

Bu, bir tabiat aşkı mıdır? Yoksa, hamamı, banyosu ve suyu kut bir şehirde hayatının büyük bir kısmını yıkanmadan geçiren halkın temizlik hasretini midir? Bilmiyorum. Belki bu iki sebebi birbirine karıştırmakta hata yoktur.

Ben birinci sebep üstünde duracağım. Rousseau'da romantik bir halde kalan tabiat aşkıının bu asır insanında reel bir duygu haline geldiğini kabul edebiliriz. Allahlarını şaşırmsı bir dünyada dört unsurun üçüne, hava, suya ve güneşe tapan bugünün insanlarını payen devirlerin ve ilk çağların adamı arasında bir yakınlık bulur gibi oluyoruz. Dünya yaratıldığı gündüben biribirle rekabet halinde iki allah var: Biri tabiatın üstünde, onu yaratan ve çeviren, buudsuz ve şekilsiz bir mavera allah; öteki de tabiatın kendisi. İnsanlar, bütün itikad tarihlerinde, bu iki allahın birine inanmaz oldukları zaman ötekine sığınmışlardır.

Bugün gene tabiat dönyöyler. Tabiat dininin papazları doktora. Her bünye ve ruh fesadına şu üç unsura şifa arıyorlar: Hava, su, güneş; ve hastalarını geniş kıyıların, büyük ormanların ve sonsuz ufukların etrafında birer derviş gibi döndürerek onlara bu üç unsurun zikir ve tehlil çokluğunu veriyorlar: Hava, su, güneş; hava, su, güneş; hava, su, güneş.

Fakat orta çağdaki nisbetle insanın vasatı ömrü bir saniye uzamış değildir. Ruh hastalıkları eskisinden beşbeter. Ne uzviyetin, ne de şuurun içindeki iyenceler azalmıştır. Barsaktaki veya idrakteki facialar eksilmiyor. Belki de yürek eskisinden fazla yoruluyor, damarlar sertleşiyor ve eski insanların hiç bilmedikleri bir sürü yeni bünye muvazenesizlikleri peyda oluyor.

İnsanın bir tabiat çocuğu olduğunu farketmekte ifrata düşüyoruz, sanıyoruz. Bu çocuk doğduktan sonra kundaklanmaya başladığı saniyeden itibaren sunileşmeğe başlıyor. Tabiatte emzik, araba, dedi, oyuncak, sapka ve elbise, ev, mutfak, pişmiş yemek, ampul, gramfon ve radyo, mektep, kitab, fabrika... var mı? Salata tabağının içindeki birkaç madde den başka elimizi uzattığımız herşey sun'idir. Ne hacet! Ruhumuz ve dilimiz sun'idir: Birbirimizle temasız, sosyal münasebetlerimizizin, kültürümüzün mahsulüdür.

Tabiatın mabedinde hayvanları yalnız bırakalım ve bize gene kendi allahımıza kavuşalım. Papaz - doktorun en büyük hatası, fizyoloji bakımından, insanla hayvan arasındaki farkı henüz anıyamamış olmasıdır. Bilmiyor ki bizim cildimiz, midemiz veya barsağımız da medenidir ve bir kültür sahibidir; onu çiğ ve iptidai hava, su, güneş kürleriyle mükemmeliyete kavuşturmak imkânı yoktur.

PEYAMI SAFA

Selânik anlaşması ve Bulgaristan

Sofya 15 (Hususi) — Hariciye Encümeni reisi Selânik anlaşması hakkında gazetecilere beyanatta bulunarak demiştir ki:

«Selânik anlaşması Balkanlarda kelimenin tüm mânâsile yeni bir birlik devletler vücudu getirmiştir. Avrupanın her tarafından ihtilâller çıktığı bir sırada Balkan devletlerinin sulh lehine atıkları bu adım çok mühimdir.»

Tedavüle konan yeni banknotlar

Ankara 15 — Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının 15 ikinciteşrin 1937 tarihinden itibaren tedavüle başladığı yeni harfli banknotlardan 15 ağustos 1938 tarihine kadar:

5 liralıklardan	28,095,000
10 »	10,424,590
50 »	12,371,200
100 »	12,960,000
	63,850,790

Cem'an 63,850,790 lira tedavüle çıkarılmış ve mukabilinde eski harfli banknotlardan aynı miktar yani 63 milyon 850,790 lira tedavülden kaldırılmıştır.

Bir Amerikan nazırı Avrupaya geliyor

Londra 15 (Hususi) — Vaşingtondan bildirildiğine göre, Amerikan nazırlarından M. Somrer Wels yarın Avrupa'ya hareket edecektir. Amerikan nazırının gayriresmi surette seyahat ettiği haber verilmektedir.

Büyük davalar

Marksizm ve realiteler

Yazan: GASTON JEZ

Sorbon Üniversitesi profesörlerinden

Marksizm kapitalizmi mahvedebilir. Fakat onun yerini tutamaz, zira, realite nazarı itibara almamaktadır. Marksizmin, gerek müdahale esasına müstenid kanunların artması suretile, gerek 1936 danberi bazı Marksist tedbirlerin şiddetle tatbiki suretile Fransada yapılan tecrübesi, bu iki müddeanın delilidir. Kapitalizm bu buhran içinde bulunuyorsa, bunun sebebi müdahale sistemidir. Diğer taraftan 1936 senesindeki Marksizm tedbirleri, Fransaya birkaç ay içinde öyle felâketler getirmiştir ki, memleket uzun yıllar bunların tesiri altında kalacaktır.

Problemlerin çokluğu ve büyüklüğü dolayisile muhtasar tutmak zaruretinde bulunduğum bu teknik yazısında yalnız ücret, işi kudreti, kırk saatlik hafta, işsizlik meselelerini gözden geçirmekle iktifa edeceğiz. Bütün bu meseleler birbirine çok sıkı surette bağlıdır ve hepsi ücret bahsine dayanmaktadır.

Kapitalist istihsal sisteminde, ücret, işçinin çalışma randımanına göre aldığı paradır.

İşçinin randıman kabiliyetine, zekâna, gayretine ve çalışma müddetine bağlı olduğu için, kapitalist istihsal sisteminde, ücretler bizzarur derecelere bölünmüştür. Yüksek ücret, orta ücret, aşağı ücret. İşçinin menfaati, ücretinin mümkün mertebe yüksek olması için, iş randımanının mümkün mertebe yüksek tutulmasıdır. İş sahibinin menfaati de bunu âmidir. Randıman az, ufak ücretli işçi kullanılmaktadır, randıman çok ve yüksek ücretli işçi kullanılması onun lehine olur. Âmme menfaati de işçinin ve iş sahibinin menfaatleriyle müşterektir. Umumî refah, yüksek randımanlı bir iktisadi faaliyet sayesinde eldelecektir.

Fransada Marksistlerin düştükleri büyük hata, yüksek ücretlerin randıman arttırdığını ve aşağı ücretlerin bu randımanı azalttığı zannetmeleri ve söylemeleridir. Bu, nasil bir tezadla böyle oluyor? İşçiler de, diğer insanlar gibi, intifa için çalışıyorlar mı?

Hakikat bu iddianın zıddıdır. Yüksek iş randımanı ücretlerin yükselmesini mümkün kılar ve yükseltir; düşük randıman, bizzarur ücretleri düşürür. Ford'un meşhur bir sözü vardır: «Büyük ücretler, işçiyi, ancak onun tarafından kazanılrsa verilir. İyi ücret tediyesine imkân veren işçinin kendisidir. İyi iş, iyi ücret getirir.»

Fransada, Marksist'lerin hatası, 1936 da tatbik ettikleri işi kabiliyeti nazariyesi yüzünden büsbütün vahimleşti. Bunlar, yüksek ücretlerin yalnız iş randımanını arttırmakla kalmadığı, belki kütlelerin işi kabiliyetini arttırdığı ve müstahsilere mahrec temin ettiği kanaatindeydiler.

Bunun cevabını almakta gecikmediler, işi kabiliyeti nazariyesinin Fransada uğradığı akamet, Amerikadakinden daha tam, iflâs daha umumi oldu.

İşçilerin, ekonomik terakkiiye daha geniş mikyasta iştirak etmek hususundaki arzuları şüphe yok ki gayet mesrurdur. Lâkin bu arzuyu muvaffakiyete götürmenin ilk şartı, işlerin iyi yürütülmesine de daha geniş mikyasta iştirak etmek değil midir?

Hakikat şudur ki, yüksek ücretler, iş randımanının artmasına mütenasib olmadığı takdirde zarar tevli edeler.

Zira, ücret, maliyet fiatının esaslı unsurlarından biridir. Zayıf randımanla ve düşük ücretle istihsal edilen bir mal, fazla randımanlı ve yüksek ücretli işçiler elinden çıkan işe nisbetle daha yüksek fiata mal olur.

Bu şerait dahilinde, randımanı azaltmağa ve ücretleri arttırmağa matuf her tedbirin neticesi, iktisadi bir felâket olur. Bu işte de, Marksizmin hatası, Fransayı 1936 da, neticesi ekonomik istihsal için hesabız derecede muzır kararlar vermeğe sevkettiştir.

Bunlardan biri, iş müddetinin tenzile teahür ücretlerin arttırılması kararlarıdır. Mahud kırk saatlik hafta kanunu, esas itibarile ücretlerin tezyidine ve iş randımanının azaltılmasına matuf bir tedbirdir. Ekonomik bakımdan iflâs inkâr kabul etmez bir hakikattir. Siyasi sebeplerle, kırk saatlik hafta kanununun ipka edilmesi mümkündür; fakat, zararlı akıbetleri izale edilmemiş. Ücretlerin, doğrudan doğruya veya dolayisile tezyidi, iş randımanının artmasına müte-

rafik olmadıkça, ekonomik bir zafın ve işçi sınıfı sefaletinin tabii bir sebebi teşkil edecektir.

Bu suretle, ücret esas meselesine geliyoruz ki, bunun üzerinde ne kadar ısrar edilse azdır. Marksist'lerin, ecirlik vaziyetinin, yani kapitalist istihsal sisteminin kabul ettiği şekilde ücretin kaldırılması işi mücadele ediyorlar. Fakat, bir yandan da, ücretler keyfi olarak tesbit edilebilmiş gibi, yüksek ücret istiyorlar. Onların kanaatine göre, kapitalist müstahsil, kazançları keyfi olarak sefil bir esas üzerinden tesbit etmektedir. Bunun neticesi olarak, Marksist'ler, 1936 da, Fransada iktidar mevkiine gelmelerinden bilistifade, iş sahiblerini, mühtelif usullerle, çok yüksek ücretler vermeğe mecbur etmişlerdir. İktisadi şeraitin müstahsil olup olmadığına tetkike asla lüzum görmeden, hep aynı hedefe varmak için verdikleri bir kararda da, realiteleri asla hesaba katmamışlardır.

Halbuki, ücret esas, ne iş sahibleri tarafından ne de işçiler tarafından keyfi olarak tesbit edilmiş değildir. Bu esasın temeli iş randımanıdır.

İktisadi bakımdan mümkün ve gayri mümkün iki türlü ücret vardır. Ücret, elde edilen randımana nazaran fazla yüksek olursa maliyet fiatı, müstahsil malın satışı azaltacak derecede yükselir; istihsal kötürülür; iş sahibi iflâs eder; işçiler işsiz kalır. Buna mukabil, ücret fazla düşük olduğu takdirde, işçiler çalışmaktan imtina eder; istihsal kötürülür; iş sahibi iflâs eder; işsizlik başgösterir.

İşte, hakiki ücreti, bu aşağı ve yukarı hadlerin ortası olarak tayin etmek lâzımdır.

İşçi sendikaları patron sendikalarının mücadeleleri, ücretleri yükseltme ve indirme hedeflerine doğru, bu hadlerin ortasında cereyan eder. Bu mücadele mesrurdur. Mesru olmayın birşey varsa, o da, ekseriyet itibarile iktisadi meselelerin gafili olan vâzu kanunun müdahalesidir.

İşsizlik meselesi, ücret meselesine çok yakından alakadardır. İşsizliğin sebebi, işin mevcud olmaması değildir. İnsanların ihtiyacına hudud olmadığına göre, işçi ne kadar çok olursa olsun iş bulunur. Kapitalist sistem bu ihtiyacları arttırmağa çalışır, aynı zamanda onların tatminine sarfi himmet eder. İşsizler, istihsale engel olan, maliyet fiatını arttıran ve mahrecleri tkayan müdahale sisteminin eseridir. Diğer taraftan, işsizliğin bir sebebi de, işçinin, bir işi, mevcud olduğu yerde ve iktisaden verilmesi mümkün ücretle yapmaktan istemesidir. Rusya'da işsizlik yoktur; çünkü çalışma mecburiyeti vardır. Orada işçi ne kendi beğendiği işi, ne çalışmak istediği yeri, ne almak istediği ücreti, ne de çalışacağı müddeti kendi tayin eder. Bu hususta karar veren diktatördür, kararı tatbik eden de kuvvettir.

Bugünkü işsizlik kapitalizmin neticesi değildir. Bilakis, kapitalizm, müstahsilere arz edilen müstahsalâtın sarf ve ictihlâkını, maliyet ve satış fiatlarını indirmek suretile arttırmağa çalışıyor ve satış fiatlarını düşürmek suretile, evvelce zenginlerin ulaşabildikleri şeyleri en fakirlerin kesesine uygun bir dereceye getirmeye uğraşılıyor.

İşsizliğin sebebi, insanların, emtianın, sermayenin herhangi şekilde serbestçe tedavülüne karşı koydukları takyiddatın zaruri bir neticesidir. İşsizliğin, fertlerin zabıt faaliyetini takyid ederek ortadan kaldırmak arzusu, Marksist'lerin hulyasından ibarettir.

Maalesef sosyalistler, işçi muhitinde olduğu kadar, iş sahibleri muhitinde de, sözlerini dinletecek kimseleri kolayca buluyorlar.

Herkes, vâzu kanun tarafından himaye edildiği takdirde mustarib olduğu illetten kurtulacağına zannediyor ve bu suretle otarşiyeyi, korporatizme, iktisadi hürriyetin ve âmme hürriyetlerinin ilgasına doğru gidiyor.

Bir de, iktisadi organizasyon meselelerinin esasını anlamaktan âciz kütlelere mahsus olarak kullanılan iktisadi demokrasi vezicesi var. Siyasi demokraside halk hükûmete nasil iştirak ediyorsa, iktisadi demokraside de işçiler iktisadi istihsalâtı idare işlerine iştirak etmelidir deniliyor. Bundayı hata gün gibi aşikârdır. Ev-

HEM NALINA MIHINA

Hava ağırlaştı

Ağustos sıcakları arttıktan, Avrupa'nın politik havası da kızıyor. Bu sene askerî manevralarında, hep hudud müntakalarında yapılmış bu havayı büsbütün ağırlaştırıyor. Boğucu sıcaklardan sonra, ekseriya bora çıkar. Acaba, siyaset havasındaki ağırlık da, patlamak üzere olan bir tir-tunaya mı delâlet ediyor?

Manevraların hududlarda yapılması, mutlaka harb olacağına işaret sayılmazza da pek de hayra âlâmet değildir. Çünkü, tarihte, hududlar civarında yapılan manevraların esasında harb çıktığı, daha doğrusu manevra bahanesiyle hudud civarına asker yığılarak hasma siyasi ve sevkulceysi baskın yapıldığı görülmüştür.

Fransızlar kuşkulandırıncı budur. Gerçi Almanya - Fransa hududundaki Maginot (Majino) hattı, herhangi bir baskına karşı koyacak kadar mukemmel-se de Fransızlar, bir taraftan Almanya ve İtalyanın müşterek bir taarruzuna uğramaktan, diğer taraftan Almanların Çekoslovakya yüklenmesinden korkuyorlar. Fransız gazetelerinin yazdıklarına inanamak lâzım gelirse, Hitler, 20-21 mayısta şahsî müdahale ve kararile Çekoslovakya taarruzdan vazgeçtiğini pişman olmuş, tekrar fırsat kolluyormuş.

Fransızlara göre, o zaman Hitler'in parti arkadaşları, Çekoslovakya taarruz fikrinde bulunmuşlar, Hitler, böyle mühim bir kararı verebilmek için, meş'ul Alman kumandanlarının mütealeması olmuş; Biz Çekoslovakya taarruz edecek İngiltere ile Fransa da Almanya taarruz ederlerse muvaffak olmaları ihtimali var mıdır? demiş...

Bu suale Alman kumandanları, evet cevabını vermişler; kara ve deniz hududlarında Almanyaya taarruz için açık kapılar bulunduğunu söylemişler, askerî hazırlıkların noksanlarını bildirmişler. Bunun üzerine Hitler, en kısa bir zamanda bütün hududlarda tahkimat yapılmasını ve eksiklerin tamamlanmasını emretmiş. Hatta bütün bu işlerin eyüle kadar ikmalini istemiş.

Bunun üzerine bütün harb sanayii fabrikalarında işçi miktarı artırılmış, müteaddid ekiple her 20 saat çalışılmaya başlanmış. Harb gemilerinin yapıldığı tersanelerde, üç ekiple çalışılıyor, böylece günün 24 saatinde de işler hiç durmuyormuş. Yüz binlerce işçi, Rhin mintakasında, şarki Prusya'da, garbi Prusya'da, Baltık adalarında, hatta Danimarka ve Felemenk hududlarında tahkimat yapıyorlarmış. Yalnız, Çekoslovak hududunda daha az tahkimat yapılmakta imiş. Fransızlar, bundan Almanyanın Fransa, İngiltere ve Lehistan'a karşı, kara ve deniz hududlarını bir müdafaa manzumesiyle sınıksı kapıyarak Çekoslovakyanın Bohemyasına saldıra çağı manasını çıkıyorlar.

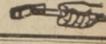
Daha az vesveseli olanlar da, Almanyanın bu hummalı harb hazırlıkları ile hakikaten harbetmekten ziyade, İngiltere, Fransa ve Çekoslovakya gözdağı vermek, onları korkutarak Südet Almanlarına tam bir muhtariyet temin etmek istediğini söylüyorlar.

Fransız gazetelerinin verdikleri bu haberler, acaba doğru mu? Almanya, eksiklerini tamamladıktan sonra, harb kararını verecek mi?

Zamanımızda, hiçbir Avrupa milleti, kolayca harbi gözde aldırılmaz. Çünkü, harb şakaya gelmez; Almanya ne kadar iyi hazırlanmış olursa olsun, Fransız, İngiliz, Sovyet, hatta Çekoslovak hava filolarının birçok Alman şehirlerini yakıp yıkmalarının önüne geçemez.

Onun için akıl ve mantık düğüneder gibi harbe gitmeği kabul etmez. Fakat...

Temenni edelim ki Fransız gazetelerinin neşriyatı, heyecanlı havadışı vermek gayretkeşliğinden ibaret kalsın!

velâ, siyasi sahada, demokrasinin kütleleri mutlaka hükûmete iştirak ettirmek istediği doğru değildir. Çünkü kütleler bu işte âcizdirler. Âciz olmadıkları farzetsek bile, siyasi idareye kabiliyetli olmayan iktisadi cepheye de liyakatlarına delil mi sayılır?

İktisadi demokrasi, müstahsillerin demokrasisidir. İstihsalî icab eden şey ve bunun nasil istihsal edileceğini kararlaştırmak vazifesi işçiyi teruttetir etmez. İşçi, her fedî gibi, bu hususta ancak müstahsil sıfatıyla söz sahibi olabilir.

Bütün bunlardan şu hulâsaya çıkarabiliriz. Siyasette de, iktisadatta da, realite nazarı itibara alınmalı, fertlere siyasi ve idari sahalarda kabul olduğu kadar fazla serbest bırakılmamalıdır. Kapitalist istihsal rejimi, insanlara bu fazla serbestiyi veren rejimdir.

Dostlarımızın bîhakâmın minnetlerini celbedecek

En zarif hediyeleri

DEKORASYON

Mağazasında bulabilirsiniz.

Beyoğlu, İstiklâl caddesi

Lütfen bir kere görünüz.

Küçük hikâye

Kaçırılmış fırsat

Edmond Jaloux'dan

İhtiyar bana:

— Evet, dedi, herşeyi dikkat etmek lazım. Hayatımız, ekseriya sebebinizi bilmediğimiz, manasını anlamadığımız hadiseler tarafından idare edilir. Saadetimiz ve bahtsızlığımızın sebebi, hiç ehemmiyet vermediğimiz bu hadiselere bağlıdır.

Ona baktım, binlerce eşine benzer bir ihtiyar. Kendisini kahvede tanıdım. Binlerce insanda raslanabilecek Jean Richard adını taşıyordu. İçine kapanmış bir adamdı. Yüzünde, eski duvarlarda, kişilerin cephelerinde, denizin uzun müddet sürüklediği çakıllarda görülen kasvet, yıpranma ve sıklık hissediliyordu. Bakışım saplandığı belli bir noktaya, bu bakışta aramağ sevdiğim bir tesir yoktu. Sırtında rengini atmış bir elbise, boynunda kırılmış bir yaka, bir de kıvrık sakalı vardı. Suyu atılan bir taşın çıkardığı ses nasil gittikçe boğuklaşırsa, o da öyle konuşuyordu.

Jean Richard:

— Beni, dedi, korkaklık harab etti. Yüzüme baktınca, içinizden belki de «kötürüm bir herif hali var, bunda...» dersiniz. Hayır, evlâdim, yanlışlıyorsunuz. Herkes gibi, ben de, bir zamanlar genc, neşeli idim, kötü ve muhteris olmayan bir çocuktum. Gelip geçici edebî bir zevkim de vardı. Pek fena yazmıyordum. Yazılarım dahiyane değildi amma, dördüncü sınıftan, meselâ Louis Letang ayarında bir romancı olabiliyordum. Bu romancıyı hiç okudunuz mu? Unutulmuş tur o, artık. Ne zarar: Ben onun yazılarını pek severdim. Babam hoş bir adamdı. Parise gitmek için onu kandırardım. «Şöhret sahibi» olacaktım. Evet, şöhret sahibi... Fakat nerede, ve nasıl?.. Bu «şöhret» meselesi babamın pek hoşuna gitmişti. Bu tabir onun gözünde cesaret, kudret, sergüzeşt gibi tabirler kadar mühimdi. Bana:

— Hakın var, oğlum! demişti. Şöhret sahibi olman lazım. Ben hiç, hiç şöhret sahibi olmanın zevkini tadamadım.

Kaza belâ için bir köşeye sakladığı epey parası vardı. Hepsinin bana verdi. — Şöhret sahibi olursan, verdiğim parayı ödersin.

Parise yollandım. Dijon'da doğduğumu söylemedim mi? Evet, orada babamın dostlarından bir noter vardı. Bu adam, evimizin yanındaki şatunun sahibi, çok zengin ve çok güzel bir kadını mallarını idare ediyordu. Bu kadın bir prensesi ve imparator sülalesinden idi. Babamın dostu, bana, prensese hitaben yazılmış bir mektub verdi. Parise varır varmaz mektubu prensesin Champs-Elysees'deki evine götürdüm. Kapıcıya verdim. Kendisini göremedim. Herifin aksiliğine epey kızmıştım.

Paristen hoşlanıyordum. İnsanların süratini, beni, kimse ile konuşmayacak kadar hayrete düşürmüştü. Hey gidi, ne günlerdi onlar...

Bir hafta sonra prensesten bir kart aldım, beni çaya davet ediyordu. Birden aklımdan trene binip Dijon'a dönmek fikri geçti. Bunu yapamazdım; istikbalimi, edebî itibarımı, Louis Letang'ın «bilir misiniz, «Sür» adlı romanın muhariri» şöhretini, babamın verdiği parayı ve şöhret sahibi olma, bu parayı ödemek zorunda olduğumu düşündüm.

Beceriksiz bir terzi, bana, şimdiki yüzüm gibi, bumburuşuk bir elbise dikmişti. Giyer giymez buruşukları çoğalıyordu. Beni görünce, öyle olmuştu, sanırsınız. Prensesin kabul günü pazardı. Ertesi hafta yola düzeldim. Hava soğuktu, halbu ki ben terliyordum. Barsaklarımda müthiş bir sancı vardı. Sırası gelmişken söyleyeyim, barsaklarım pek naziktir. Bana, bütün korkakların böyle olduklarını söylüyorlardı. Doğru olduğunu Allah bilir!

Evin iç avlusundan geçenken titriyordum, ayaklarım birbirine dolayıyordu. Bayılacağım, sandım. Beni bir delikanlı karşıladı, tepeden turnağa kadar da bürüdü. Kaçmak gene aklımdan geçmedi değil. Çocuklu üç kadının bulunduğu bir salona girdim. Kadınlar bana metelik bile vermediler. Ben de, yanlarına sokulmağa cesaret edemedim. Bunların prenses ve dostları olduğuna kanaat getirdim. Neden sonra, adımı sordular. Gülüşüklerini iştittim. Bunlar mürebbiye olmalıydılar. Böyle karışık bir haleti ruhiye lie geniş bir salona girdim. Yemin ederim ki, prenses kim olduğumu bile sormadı. Beni görünce noter M. Demurot'nun tanıtacağı delikanlı olduğumu anladı. Güzel ve sarışındı; yüzü, korkak olmanın ifadesini taşıyordu. Bilmem neden, burasını yadırgamıyordum. Prenses, beni, üç kişiye istikbalî parlak bir genc imişim gibi tanıttı. O zaman benimle alay eden ceketimi, babamın bana verdiği parayı düşündüm. Azalsın, hıçkırık hıçkırık ağırlıyaktım!

Yeni tanıştığım üç zattan biri akademi azası, biri büyük bir ressam, ötekisi de

vazifesinden mezun bulunan bir sefirdi. Düşünün artık, ben neredeydim! Bir köşeye bürüldüm ve sustum. Herkes gidince, ben de kalktum. Prestensen, gitmek için müsaade istediğim zaman, o bana: — Pazar kabul gündür, muhakkak gelin, beklerim! dedi.

Altı ay hiç bir pazarı kaçırmadım. Herkesin, salonun bir köşesinde hiç konuşmadan oturduğu delikanlı bendim. Buraya Parisin büyük muharrirleri, gazete direktörleri, büyük tâbler gelirlerdi. Velhasıl, bütün büyük Paris burada toplanırdı. İstikbalim, bu evin bilmediğim bir köşesinde saklı idi. Bu hazineleri açacak gizli anahtar bulmak lazımdı. Konuşmak istiyordum. Fakat, anlaşılmaz birşeyler söylüyordum. Herkes, bana, acır gibi bakıyordu, ben de, güldürmek için oyun bulamıyan bir klovn tavriye, gene köşeme bürülüyordum.

Her pazar, geldiğimde, birinci salon da mürebbiyeleri gördüm. Çocuklarla meşgul olurlardı. İçlerinden birinin boynunu ve saçlarının rengi prensesinkine benziyordu. Bu kızdı çok hoşlanıyordum. Korkaklığımdan o kadar utanıyordum, bu hâlime okadar kızyordum ki, bir gün, ne olursa olsun, bu işi kökünden halletmeğe karar verdim. Fakat, nasıl?.. Bir münakaşa esnasında söz alacak, iddia edilenin ziddini ispata kalkışacak, ve esprili, zeki ve bilgili olduğumu gösterecektim. Ya, hud, Stendal'ın bu da imrendiğini şöhretlerden birisidir dediği gibi, ilk yaşadığım kadına ilanı aşkedecektim. Haftalarca bu mesele üzerinde düşündüm, düşündüm.

Gene bir pazar günü, birinci salonu geçerken, arkasını bana dönmüş, pencereden dışarıya bakan bir kadın gördüm. Yanında çocuk yoktu. Bu, hoşlandığımı söylediğim mürebbiye idi. Salona girişinden haberi yoktu. Ayaklarının ucuna basarak yaklaştım, omuzlarından yakaladım, içimin bütün ihtirasile boyundan öptüm...

Kadın kuvvetle çırpındı, kollarının arasından sıyrıldı. Suratına bir tokat attı. Şaşırıp, donup kalmıştım. Prensesle karşı karşıya idim.

Ertesi gün, trene atladım, geri kalan parayı babama iade ettim. Kozumu oynanmıştım, rahib oldum. İtiraf ediniz ki, korkaklıktan kurtulmak için, elimden gelen herşeyi yapmıştım. Ne diyelim ki, tali...

— Peki, dedim, bu kâdiseden sonra, prensesin, bu için gelen hareketinden hoşlanmadığını, binaenaleyh, size minnettar kaldığımı, ondan sonraki pazarlarınızı mes'ud bir delikanlı gibi geçirmeyeceğinizi kendinize nasıl kabul ettürdünüz?

İhtiyar:

— Evet, dedi, bunu aklédemiştim. Prensesi görmeliydüm. Fakat, onu kollarım arasında sıklıkta tam elli sene oluyor. Bu hâdiseyi hatırlıyacağımı ummak çocukluk olur.

Ceviren: ŞERİF HULÖSİ

ALENİ TEŞEKKÜR

Uzun yıllar tamussihha olduğumu zannettiğim sıralarda ani olarak acısız ve ıstırsız gelen kanlı idrar dolayısıyla müracaat ettiğim Üniversite profesörlerinden doktor Behçet Sabit, benim bir böbreğimin kâmilin bozulmuş ve işe yaramaz bir halde olduğunu ve kanın da zamanla oradan geldiğini keşfettiğinden sonra pek mühim bir ameliyatla sıhhatimi iade etmesi ve gece gündüz bizzat beni takip ile hayatımı temin etmesi ve gösterdiği dikkat ve ihtimamla şifaya kavuşturması yüzünden millî tababet namına alenen teşekkür etmeyi bore bilirim.

Keşan Üçyıldız tecimevi ortaklarından Mehmed Saros

TEŞEKKÜR

Oğlumuz Reşatın çok tehlikeli hastalığını teşhis ve ameliyatını icra ile hayatını kurtaran operatör, profesör Mim Kemal Ökçe'ye sonsuz şükranlarımızı alenen arzeder ve çocuğumuz hakkında derin şefkat ve ihtimam gösteren Şişli Sıhhiyet Yurdu müdürü ve heyeti sıhhiyesine teşekkür etmeyi bore biliriz.

Avukat Arif Aras ve eşi Hadiye Aras

VEFAT

Eski Teşrifat Umum müdürü Memduh Görener bir aydanberi müptelâ olduğu hastaluktan kurtulamıyarak dün sabah (15 ağustos) saat dörde çeyrek kala vefat etmiştir. Cenazesi dünkü pazartesi günü Pangaltıdaki evinden ikinci üzürlü olarak Teşvikkiye camisinde namaz kılındıktan sonra ailesi makberi bulunan Yahyaefendi kabristanına defnolunmuştur. Allah kederinde ailesi efraadına uzun ömür ve sabrı cemil ihсан evlesin.

Göz hekimisi Şahbaz
Avrupa tetkik seyahatinden avdet etmiş ve hastalarını kabule başlamıştır.

Dr. Voronof gene sahneye çıkıyor

Profesör bu sefer de abdalları akıllılaştır-mak niyetinde

Doktor Voronof

Gençlik aşısı mucidi profesör doktor Voronof, uzun zamandanberi, ismini unutturmak ister gibi derin bir sükûta gömülmüştü. Son günlerde, profesörün, yeni bir tedavi usulü keşfettiği ve uzun zamandanberi kendisinden bahsettiğimeşininin, bu keşif etrafındaki mesaisile alâkadar olduğu anlaşılmıştır. Voronof'un, yepyeni bir keşiften ziyade, Umumi Harbden evvel bulunduğu bir esas üzerindeki tecrübelerine devam mahiyetinde olan bu tedavinin prensipi, gene güdde aşısıdır. Profesör, bu usul sayesinde, ötedenberi tedavisi imkânsız sanılan aptallığı iyi etmeğe muvaffak olmuştur.

Aptal bir insanın cemiyeti beşeriye hiçbir faydası olmadıktan başka, akıllıların sırtından geçinir bir tüfeği halinde yaşadığını düşünürsek, Voronof'un aptallara zekâ veren yeni aşısını adam yaratır bir nevi ilâç diye kabul etmemiz mübâlağa sayılmaz.

Doktor Voronof yeni aşısını, Tiroid denilen guddelerle yapmaktadır. Tiroid guddeleri, insanda ve hayvanda, zekâyı temin eden âmidir denilebilir. Bu guddeleri çarınlan hayvanların, derhal zekâlarını kaybettikleri, etrafındaki eşyayı önlerine konulacak yiyecekleri tefrik edemeyecek kadar aptallıklarını görmüştür. O sebeble, böğaz uru operasyonlarında, bu guddelerin nihayet üçte ikisinden fazlasını almamağa, operatörler çok dikkat etmek mecburiyetinde kalırlar. Zira, aksi takdirde, hasta bediyen aptal kalmağa mahkûm olur.

İşte doktor Voronof, bu esas üzerine bina ettiği tedavi usulünü, 1915 senesindenberi tekemmül ettirecek bugün tam muvaffakiyetle tatbik edilen bir dereceye ketirmişti. Tiroid guddeleri de, tıpkı gençlik aşısı gibi, maymundan alınıp insana aşılanmaktadır.

Bu aşı, yalnız anadan doğma aptallara değil, yaş ilerledikçe kuvveti eksilen insanlara da tatbik edilebilmekte dir.

Doktor Voronof, Tiroid guddelerinden başka, maymunların fevkalîye guddelerini aşılamağ suretile, kalbi zaşıyan yaşlıların kalb cereyanını normal hâdde çıkararak uzviyette husule gelen intizamsızlıkları tedavi etmektedir. Profesör Voronof, paratifoid guddelerle de, tetani denilen hastalığın tedavisini usulünü bulmuştur.

Hulâsa, doktor Voronof, insanlara, gerek tabiatın hasılsiz yüzünden, gerek yaşlılığın neticesi olarak mahrum kaldıkları nimetleri, maymun guddelerini aşılamağın ibaret bir tedavi usulü ile, tıb âleminde yeni ufuklar açmak üzere bulunuyor.

Hazin bir kayıp

Tıbbiyeye üçüncü sınıf talebesinden Hâmid vazife halinde bulunduğu Sarıyer ilk okul kampında zatürriye tutularak nakledildiği Haydarpaşa numune hastanesinde evvelki gece vefat etmiştir. Hâmid kendi kendine yetişmiş, tıbbiye için üçüncüsüne gelmiştir. Temiz ve dürüst ahlakile bütün muhitinde kendisini sevdirmiş olan Hâmidin ani ölümü genelik için acı bir kayıptır. Kerderli ve mustarib ailesine beyanı taziyet eyleriz.

Merhumun cenazesi bu gün Haydarpaşa Numune hastanesinden saat on ikide kaldırılacaktır.

DÜĞÜN

Denizaltı gemileri kadrosundan emekli binbaş Kâmil Egemenin kızı Ayhan Egemenle deniz üstteğmeni Hüsameddin Aysanın evlenme törenleri pazar günü Parkotelde, birçok dostlarının huzuruna yapılmıştır. Yeni evlilere saadetler dileriz.

EGE TİYATROSU
Nuri Genç ve arkadaşları
16 ağustos salı akşamı
Üsküdar
Beyleröğlünde
TAŞ PARÇASI
Sabriye Tokses konseri

SİNEMA

1938 - 39 mevsimi filmlerinden

Genc öğretmen « Küçük şey! »

Zayıf iradeli bir delikanlının hayatını tasvir eden, A. Daudet'nin bu meşhur eseri beyaz perdeye güzel naklolunmuştur

Ona «Küçük şey!» adını mektebe takmışlardı. Ailesi Fransadaki 1848 karışıklıklarında bütün varını yoğunu kaybederek Lyon'a iltica etmişti. Babası Eysette on senelik yorucu bir çalışmadan sonra vaziyetlerini düzeltmenin imkânsızlığını gördüğü ve gırtlığa kadar borca batmak tehlikesinden korktuğu için aile efraadının, yani kendisinin, karısının ve iki çocuğunun birbirlerinden uzaklaşarak ayrı ayrı hayatlarını kazanmalarını tavsiye etti. Bizzat Eysette komisyoncu oldu. Küçük oğlu Daniel'i de cenub vilayetlerinden birine gönderdi. Genç çocuk orada bir taraftan hocalık edecek, diğer taraftan tahsilini ikmale gayret edecekti. Pariste Eysette ailesinin, varlık zamanında pek çok yardımını görmüş olan ve tabak çanak satmakla meşgul olan Pierre'te eski velinimetine bu karardan vazgeçmesini, onlara elinden geldiği kadar yardım edeceğini söylediye de Eysette'nin fikrini değiştirmeye muvaffak olmadı. Büyük çocuk Jaques bir müddet orada çalıştıktan sonra daha iyi bir iş bulmak için Parise gitmek ümidile Lyon'da kaldı. Daniel, Rhône vilayeti kasabalarından birine yerleşti. Fakat henüz çok genc olduğu için hayat hakkında pek yanlış telâkkileri vardı. Şairliğe mütemayil ruhi insanların birbirlerine karşı çok kötü hisler beslediklerinden bihaberdi. Oradaki felsefe hocası papaz Bernan'in kendisine verdiği nasihatlere rağmen bir türlü hayat adamı olamıyor, bir kusurunu bulup hocalıktan aşağıya kaydırmak istiyen umumî müfettişliği tepiyor, talebeleri geçinemiyor, hafif tertib hovardahlık yapıyor, Barbette kazinosuna borçlanıyordu.

Bu hal, Daniel'i talebelerinin üstündeki nüfuzunu kaybetmesine ve kendisine arkadaş olamayacak bazı küllanbeylerle düşüp kalkmaya kadar sürükledi. Delikanlı bütün bu işleri kendi kusurlarından ziyade talihsizliğine atfediyordu. Bir gün, hiç sun'u takdiri olmadığı halde bir iftira yüzünden mekteb müdürü tarafından sorguya çekildi. Yegâne kabahati arkadaşlarından biri hesabına bilediyeris muavininin alâkadar olduğu bir genc kıza aşk mektubları yazmasıydı. Daniel bu meselede asıl kabahatli olanı söylemeği arkadaşlağına münafı bulduğu için azledildi. Fakat uğrua kendisini fedae ettiği dostundan da bu fedakârlığına mukabil fenalık gördüğü için sade talebelerinin değil, bütün insanların değerlerine fenalık etmekten çekinmediklerini anlar gibi oldu.

Âmirlerinden ve talebesinden hakaret, arkadaşlarından vefasizlik gören «Küçük şey!» ölmeye karar verdi. Fakat felsefe hocası Bernane, delikanlıyı bu manasız hareketi yapmaktan menetmeğe muvaffak oldu ve onu Paristeki kardeşinin yanına gönderdi. Jaques orada sinirli bir ihtiyar asilzadenin yanında kâtiblik ediyordu. Daniel harab bir evin tavan arasındaki küçük bir odaya sığındı ve kardeşinin kendisine verdiği beş on para ile geçinmeğe başladı. Genç çocuk, ağabeyininin uğrunda katlandığı zahmet ve müşküllütlükle ona yardım etmek için faydalı bir iş görmeğe gayret edeceği yerde yazacağı şiirlerle ailenin eski servet ve haşmetini iade edebileceğini zan-

Daniel, ancak bundan sonra hayatını ne âmanzır bir mücadele sahâsı olduğunu anlamıştı. Şairane hulyaları ve serseriyanemeyayulleri terk ederek Camille ile evlendi ve bu suretle Pierrotte çanak çömlek müessesesinin ortaklarından biri oldu.

Mevzuunu yukarıya naklettüğümüz Alphonse Daudet'in bu meşhur eseri karilerimizin hemen ekserisinin malmudur. Çünkü birkaç defa türkçeye nakledilmiştir. Başrolleri oynayan Robert Lynen, Aletty ve Charpin'in büyük Fransız muharririnin romanındaki kuvvetle mütenasib bir temsil kudreti gösterdiklerini bütün Fransız filim münakkidleri teslim etmektedirler.

Bir iki satırla

★ Genc kızkıl devresine girmek üzere olan Amerikalı küçük artist Jane Withers ilk defa olarak Birleşik Devletler arazisinde terkedecek ve tatil zamanını geçirmek üzere Honolulu'ya gidecektir. Evvelce oradan da Cenubi Amerikaya gitmeği düşünüyordu. Fakat çevirmeğe başlaması icab eden yeni filmine aid faaliyetleri tehir edemeyeceği cihetle ikinci seyahatten vazgeçmiştir.

★ Elizabeth Allen İngiliz filim şirketlerinden birinin aleyhine büyük bir zarar ve ziyan davası açmıştır. Artist King Vidor'un «Şehrin surları» isimindeki filminde başkadın rolünün kendisine tevdi mukarrerken bu vazifeyi Rosalind Russell'e verilmiş olmasından dolayı mahkemeye müracaat etmiştir.

★ Fransızların tanınmış muharrirlerinden Marcel Achard «Hindistancevizi» isimdeki eserinden bir senaryo vücutte getirmiş ve mükâlemelerini de bizzat kendisi yazmıştır. Yakında filmin çevrilmesine başlanacaktır. Bu kordelâda Simon Marie Bell, Raimu, Michel Simon oynuyacaklardır. Eser sahnedeyse oynanırken baş kadın rolünü Hugette Duflos temsil etmekte idi.

Beyaz perdeye «Küçük şey!» şahsiyetini yaratan genc Fransız artisti Robert Lynen

netmek gibi kötü bir hayale kapıldı. Var kuvvetile defterler doldurmaya koyuldu.

Bu vaziyetteki insanların bile zâfın dan istifade etmek isteyenler eksik değildir. Her iki kardeş arasında eski aile dostu Pierrotte'in evine kabul ediliyorlardı. Pierrotte'nin Camille isiminde bir kıızı vardı. Camille, Jaques'i seviyordu. Fakat, Daniel ortaya çıkınca kızın gönülü ona doğru kayd. Jaques de işin farkında idi. Kendi saadetini, kardeşinin bahtiyarlığı uğruna ayaklar altına almaktan çekinmedi. Asilzade ile birlikte Nice'e hareket etti ve ayrılınca Daniel'e her şeyi apaçık anlattı ve Camille'yi betbaht etmemesini rica eyledi.

Daniel, bir müddet sonra ağabeyisine Camille için vermiş olduğu sözden nükül etmek mecburiyetinde kalmıştı. Çünkü evlerinin bir kısmında tutulan hafifşereb artist Irma Borel'e tutulmuştu. Daniel gibi toy bir genc ne manen, ne de madeten o fetan kadını tatmin edemezdi. Artist delikanlı ile alay ediyor, Daniel de gündün güne ümitsizliğe düşüyor, ne Pierrotte'ya damad olup çanak çömlek işle uğraşmayı aklına getiriyor, ne de şiir yazmaya devam edebiliyordu.

Sevdiği kızın hasretle birlikte sonsuz bir sefalet ve sıkıntı çekmekte hastalanan Jaques bir aralık Parise geldi. Daniel'i bir tiyatrosalaşının merdiveni altında Irma'nın peşinde buldu ve son defa olarak kardeşini hakiki bir felâketten kurtardı ve onu Pierrotte'in yanına getirerek Camille ile barıştırdı.

Bu son fedakârlık Jaques'e daha ağır gelmişti. Harab ve sefil, her şeyini kardeşinin uğruna terketmiş bir vaziyette ölüp gitti.

Daniel, ancak bundan sonra hayatını ne âmanzır bir mücadele sahâsı olduğunu anlamıştı. Şairane hulyaları ve serseriyanemeyayulleri terk ederek Camille ile evlendi ve bu suretle Pierrotte çanak çömlek müessesesinin ortaklarından biri oldu.

Tütün tüccarlarından Bay Todorî Bilek (Kostantinid)

Vefat etmiş olduğundan cenaze tasarrufları bu gün, 16 ağustos saat 15.30 Şişli Rum mezarlık kilisesinde icra olunacağı hususî davet makamına bildirilmiştir.

Zevcesi: Teano T. Bilek (Kostantinidis) evlâdları: Fedon ve Yakovos; vâdesi: Anastasia).
(Cenaze levazimatı P. Angeli'dir)

Yeni çıktı:

SÖNEN ALEV
- ROMAN -

Yazan: Peride Celâl

RADYO

Bu akşamki program

ANKARA:
14,30 karışık plâk neşriyatı - 14,50 la Türk musiki ve halk şarkıları - ajans haberleri - 18,30 plâka dans kisi - 19,15 Türk musiki ve halk şarkıları (Makbule Çakar) - 20 saat ayarı ve neşriyat - 20,15 Türk musiki ve halk şarkıları (Salâhaddin) - 21 konferans: Ket Süreyya Aydemir - 21,15 stüdyo orkestrası - 22 ajans haberleri ve havaporu - 22,15 yarınki program ve son istanbul:

12,30 plâka Türk musiki - 12,50 plâka - 13,05 plâka Türk musiki - muhtelif plâk neşriyatı - 14 son - 18,30 fîf müzik: Tepebaşı Belediye bahçesinde naklen - 19,15 konferans: Fatih Hâminama, Hıfzı Velâdet (Türk medenî tarihinde boşanma) - 19,55 borsa haberleri - 20 saat ayarı: Grenviç rasadhanesinde naklen, Vedîa Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları - 20,40 hava raporu - 20,43 Ömer Rıza tarafından arabca söylev - 21 saat ayarı, orkestra - 21,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları - 22,10 senfonik müzik (plâk) - 22,50 son haberler ve ertesi günün programı - 23 saat ayarı, son.

Yabancı merkezlerden müntehab parçalar

Operalar ve operetler

20,35 Prag II: Eğlenceli harb.
21,05 Brüksel: Boinsoir Mösyö Panlon!

Büyük konserler

19,35 Droitvich: Muhtelif parçalar.
20,10 Riga: Orkestra konseri.
20,35 Bükreş: Senfonik konser.
21,55 Münih: Akşam konseri.
22,15 Prag: Senfonik konser.
23,10 Sottis: Orkestra konseri.
23,40 Droitvich: Konser.

Oda musikileri

22,05 Viyana: Muhtelif havaalar.
23 Varsova: Polonya oda musikileri

Solistlerin konserleri

19,25 Laypzig: Konser.
19,35 Paris (P. T. T.): Viyolonsel konseri.
23,15 Roma: Piyano konseri.
23,35 Doçlandzender: Mozart'ın eserleri.

Şarkı konserleri

18,05 Droitvich: Şarkılar.
19,05 Viyana: Şarkılar.
23,15 Stuttgart: Macar şarkıları.

NÖBETÇİ ECZANELE

Bu gece şehrimizin muhtelif semtlerindeki nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul şehri:
Eminönünde (Minasyan), Alemardada (Rıza), Küçükpazarda (Necatî Ahmed), Kümekpıda (Cemil), Şehzadebaşında (Cemil), Karagümrükte (Fuad), Aksarayda (Rim), Fenerde (Emilyadi), Samatryanın (Rıdvan), Bakırköyde (İsteyan), Şehreminde (Hamdi), Eyübdede (Arif Beşer) eczaneleri.

Beoğulu şehri:
İstiklal caddesinde (Dellasuda), Pangaltıda (Nergilicayan), Taksimde (Limontayan), Karaköyde (Hüseyn Hüsnü), Şişli smpagada (Vasif), Hacıoğlunda (Emilbud), Ortaköy, Arnavudköy, Bebek eczaneleri.

Kadıköy Eskişiskelede (Sadık), Yeldeğirmeninde (Üğler), Büyükdâda (Hayalbeyelde (Tanas), Üsküdar (İttihâd) Beşiktaşta (Süleyman Receb), Beykozda (Şahabge, A. Hisar eczaneleri.

Her akşam zengin programla vatanımıza, ilâveten panyol Malina Palmira'nın Zuglan ve akrobasi numaraları.

Ertuğrul Sadı Tiyatrosu
Bu gece «Suadiye Plajı» Yarın «Büyükdâda» Bu Masal Böyle

Tütün tüccarlarından Bay Todorî Bilek (Kostantinid)

Vefat etmiş olduğundan cenaze tasarrufları bu gün, 16 ağustos saat 15.30 Şişli Rum mezarlık kilisesinde icra olunacağı hususî davet makamına bildirilmiştir.

Yeni çıktı:

SÖNEN ALEV
- ROMAN -

Yazan: Peride Celâl

TÜRK İNKILÂBINA BAKIŞLAR

YAZAN: PEYAMI SAFA

- 10 -

İnkılâbdan evvel: Ayrılıklar ve beraberlikler

Bundan evvel aralarındaki münakaşaları ve ayrı ayrı programlarını hulâsa ettigim cereyanların, birbirlerinden ayrılıklarını kadar beraber oldukları esaslar da vardır. Bunlar, iki fikir dalının birleşmesiyle daha kalın bir dal halinde Türk düşüncesinin kütüğüne nasıl bağlandığını belirtmek için altını çizmeye çalıştığım görüşlerdir ki bazan üç cereyan da içine alarak tam bir delta teşkil ederler. Bu zaviyeye, âmme vicdanının büyük bir ekseriyete yaslanan kuvvetli tercihlerine ve bu delta, bütün milletün ittifakına dayanan imanlaşmış kanaatlerine işaret eder.

Türklerle garbcılar milli iktisad anlayışında birleşirler. Her iki cereyanın mensubları için de Türk ekonomisini Avrupa maliyecilerinin elinden kurtarmak lazımdır. Bir farkla ki: Türkler milli iktisadın ve onun neticesi milli servetin öz Türk elinde kalmasını isterler; garbcılar için milli kelimesi ne din, ne de ırk ifade eder. Onlar milliden bütün Osmanlı tebaasının haklarını anlıyorlardı.

Türklerle islâmcılar da islâm beynelmileliyeti fikrinde birleşirler. Her iki cereyanın mensubları için de Türk milleti, hristiyan değil, islâm beynelmileli ne mensubdur. Aralarında din, harf, ıslah ve biraz da dil beraberlikleri olan islâm kavimleri arasındaki camia münasebetini kuvvetlendirerek muhafaza etmek lazımdır. Bir farkla ki: Türkler daha geniş bir islâm beynelmileliyeti içinde din, dil ve ırk birliğine büyük bir Türk âlemi vücude getirmek istiyorlardı; islâmcılar millet, kavim ve ırk farkı tanımadan doğrudan doğruya büyük islâm birliğini aradılar.

Garbcılarla islâmcılar da «İslâmî Osmanî» meselesinde birleşmişlerdir. Türkçenin arab ve acem kaidelerinden tasfiyesine, Osmanlı lûgatının türkleştirilmesine, hele turanlaştırılmasına razı değillerdi. Bir farkla: Islâmcılar mekteplerde fârisî, bilhassa Arabinin daha mükemmel okutulmasını istedikleri halde, garbcılar: «Osmanlıca öğrenmek için hiç kimsenin ihtiyacından fazla arabi ve fârisî tahsiline mecbur olmayacağına» iddia etmişlerdi.

Türklerin, garbcıların ve islâmcıların, içünün de birden, üstünde ittifak ettikleri noktalar da vardır. Bunlar Türk düşüncesinin büyük dotalarıdır. Garbcıların islâmcıların ayrıran büyük dava nı usurlaşmanın derecesi olduğu halde taklidcilik şeklinde bir Avrupalılaşmaya her üçü de muazzam; Kanunlar tercüme edilemez; ıslahlar arabca olmak lazımdır; Avrupalı bir çok ahlâk düşkünlüklerini birer medenî zaruret gibi kabul edemeyiz ve garb medeniyetinin kötülükleriyle beraber parçalanmaz bir bütün teşkil ettiği ve ancak topeyün alınabileceği kanaati yanlıştır. Gene bu üç cereyanın birleştiği bir nokta da, arada bir, denizin üstünde batıp çıkan limon kabukları gibi görünüş kaybolan bir iki mecmuanın getirmeye istediği sosyalizm fikirlerine karşıdır. Türkler de, garbcılar da, islâmcılar da sosyalizmin türk bünyesi için takma ve yapıtırma bir yabancı nazariye olduğuna inanmışlardır.

Bu üç cereyan arasında büyük siyasi ideoloji münakaşası olmamış gibidir. Türklerin milli, islâmcıların klerikal bir devletçiliğe temayülleri görülmemiş değildi de, her üçünün demokrasi prensiplerinde birleştiklerini kabul etmek lazımdır. Sultan Hamide karşı mücadelelere girerek hapsedilmiş veya sürgünlük

PEYAMI SAFA

Karağac eğitmenler kursunda

Karağac kursunda yetiştirilmekte olan eğitmenler bir arada...

Edirne (Hususî) — Eğitmenler kursu çok verimli tatbikat derslerine harsa etme devam ediyor. Yeni eğitmenler hafta tatillerinde köylerine gidebilirler orada da devamlı surette çalışıp imdiden köylerinde çocuklarla alaklanmakta ve birlikte yapacakları işleri

ve başarma yollarını konuşmaktadır. 150 mevcudlü ve üç sene tahsilli köy öğretmen okulu gene Karağacda yapılmaktadır. Valiler bu iş için bu hafta Kültür Bakanlığında emir almışlardır. Okulun hazırlığı 10 teşrinievvele kadar bitirilecektir.

İktisadî hareketler

İzmir ve Fuar

Güzel İzmirin zinetini teşkil eden Enternasyonal Fuarın kurulma ve düzenleme hazırlıkları ikmal edilmiş bulunuyor; dört gün sonra, her yıl daha mükemmelgezen ve olgunlaşan bu eserin kapıları açılacak ve İzmirin esasen çok hareketli iktisadî bünyesi içinde bir ay müddetle yeni bir iktisadî faaliyet kaynağı yayıyacak.

Fuarın, beklenen gayeye ve istenilen olgunluğa vasıl olduğunu henüz iddia edememek bile, bu gaye ve isteklere çok yaklaşmış ve yaklaşmakta bulunduğunu söyleyebiliriz. Yılda yıla fuara dahili iştirak gibi harici iştiraklerin de gelişmesi, ziyaretçi adedinin artışı ve bu suretle yurd içinde ve dışında alâkânın fazlalaşmakta oluşu ve bilhassa iktisadî sahada uyandırdığı mütezayid hareket, bunun birer misalidir. Bu itibarla İzmir ve fuar birbirini tamamlayan ve ayrılmaz müşkül olan iki cüz haline gelmiştir. İzmirden bahsedilirken fuarı hatırlamamak, fuar denilince İzmir düşünmemek kabil olmuyor.

Arkasını geniş hinterlanda dayayan büyük ticaret merkezimiz İzmir için fuar bir hayat kaynağı olmuştur. Bunun için fuara yapılacak fedakârlıkları çok görmemek lazımdır. Çünkü, İzmir için ne yapsak yerindedir.

Yalnız bir yıl içinde, 937 yılında 53 milyon 631,018 liralık ve 224,119,340 kiloluk ihracat yapan İzmir, hiçbir zaman ihmâl edilemeyecek bir ihracat merkezidir. Gene geçen sene içinde 11 milyon 496,266 liralık malın memleketi girdiği İzmirin aynı zamanda ehemmiyetli bir ithalât limanı olduğu asikârlarıdır. Cumhuriyet hükümeti, bu cihetleri hiçbir zaman gözden kaçırmamış, İzmirin iktisaden kalkınmasına daima ön planda yer vermiştir. Fuar, bu vadide alman tedbirlerin müsbet ve muvaffak bir nümunesidir. F. G.

Balta ile işlenen cinayetin davası

Maznun, dünkü sorguda suçu başkalarının üstüne atarak inkâr etti

Çatalca'nın Çiftlik köyünde, köy sığirtmacı Muradın kafasını balta ile parçalayarak öldürmek ve cesedi bir kilo netre uzaktaki ormanlıkta çalılar arasında saklamaktan maznun Hüseyin Çavuşun muhakemesine dün Ağırceza'da başlanmıştır.

Hüseyin çavuşun, Muradı, komşusu Mehmed Alinin tarlasına sığırlarını sokarak zarar vermesine muğber olarak öldürdüğü iddia edilmektedir.

Maznun dünkü sorguda ilk tahkikat-taki ifadesini tekrarlayarak:

«— Bana iftira ediyorlar. Ben Muradın eniştiyim. Onu ben öldürmedim, katiller Ahmed, Rıza ve Muradın karısı Kerimedir. Rıza ile Kerime bir sendenberi münasebette bulunuyorlardı. Murad da bundan şüpheleniyordu. Bu üç kişi birleşerek bu cinayeti yaptılar» demiştir.

Şahid olarak dinlenen köy muhtarı Süleyman, hâdiseyi ve aramayı anlatıktan sonra:

«— Karakoldan bütün köylülerin baltalarını istedikler. Hüseyin Çavuşun getirdiği balta kendisinin değildi. Sorulunca Ali ile değiştirdiğini söyledi. Ali Pehlivan böyle bir değişmeden haberdar olmadığımızı söyleyince iş meydana çıktı. Üç gün sonra da Rıza bana gelerek katilin Hüseyin Çavuş olduğunu ve vak'ayı gözüme gördüğünü söyledi. Bu vaziyet üzerine Hüseyin Çavuş tevkif edildi» demiştir.

Bundan sonra suçlunun katil olduğu iddia ettiği Rıza şahid olarak dinlenmiştir. Rıza görüşlerini şöyle anlatmıştır:

«— Tarlada çalışıyordum. Of diye bir ses işittim. Dönüp bakınca, Hüseyin Çavuşun baltasını Muradın kafasına indirdiğini gördüm. Murad yere düşmüştü. Ne yapıyorsun Çavuş! diye seslendim. (Sus! dedi. Seni de öldürürüm). Bu sırada Murad yerden kalkıp kafasından kanlar aka aka koşmaya başladı. Fakat Hüseyin Çavuş tekrar Muradın arkasından yetiştii ve baltasını iki defa daha Muradın kafasına indirdi. Ben de korkarak kaçtım ve hâdiseyi üç gün korkundan kimseye söyleyemedim. Fakat cinayetin benim tarlamın civarında olduğu meydana çıkınca benden de şüphe edeceklerini düşündüm ve haber verdim.»

Suçlu bu ifadeye itiraz ederek: «— Asıl katil bu adamdır. Bunun yerine ceza-yı ben çekiyorum. Muradın sığırları bunun tarlasını harab etmişti. Cinayetin bunun yüzünden yapılmıştır» diye bağırdı.

Heyeti hâkime, kısa bir müzakereyi müteakib şahid tavşancısı Ahmedin çağırılması için muhakemeyi başka bir güne talik etmiştir.

Tekirdağ Belediyesi şehri güzelleştirmek için varkuvvetile çalışıyor

Yaz mevsiminde deniz seyehati yapmak çok zevkli oluyor. Hele insan bizim «Tayyar» vapuru gibi sürati 6 mil olan bir vapurda bulunursa.. Zira vapurun bataeti insana etrafını rahat rahat seyretmek fırsatını veriyor ve sürat denen, insan ve tabiatı makineleştiren şeyden uzak kalmak insanın yorgunluğunu alıyor.

Sekiz saat süren bu rehabet verici seyahat, uzaktan Tekirdağın görünüşüne sona erdi. Vapurun mutad yavaşlığının bir faydası da burada kendisini gösterdi. Tekirdağın rahat rahat ve doya doya seyredilebildi.

Şehrin denizden görünüşü, tiyatrolardaki perde fonunu hatırlatıyor. Yeşilliklerle süslenmiş renk renk evlerin iki tepeliği bir anfiyatr şeklinde sararak yükselişi pek hoş bir manzara teşkil ediyor.

Uzaktan göze çarpan ilk büyük binalar, Sinanın güzel camii ve hükümet konağıdır. Yavaş yavaş şehre yaklaşmaya başlandı. Vapurumuz bütün meharretini göstererek demir kazıklı tahta iskeleye yanaştı. Günlerden pazar, vakit akşam üzeri olduğu için iskele ve civarı kalabalık bir halk kütlesile doluydu.

İskeleden itibaren iki tarafı akasyalarla süslenmiş temiz, muntazam ve parkeli bir cadde başlıyor, hükümet konağının önünden geçtikten sonra Malkara yoluna kavuşuyor. Bu yoldan başka şehrin daha iki güzel caddesi var. Biri Muradlıya, diğeri Mürefteye gider. Vaktimiz olduğu için şehrin civarındaki asma fidanlığa gittik.

Fidanlık, müdür Bay Salâhaddin himmetle üzümçülerimize büyük yardımlar ve hizmetler ediyor. İnhisarlar İdaresince Tekirdağda bir sarab fabrikasının açılmış olması, halka yeni bir çalışma ve kazanc sahası açmıştır. ***

Ertesi günü Halk Partisini, Belediye-yi ziyaret ettikten sonra şehri gezdik. Ve daha sonra Muradlı'nın ilerisinde İnanlı çeşmesinin başında öğle yemeğini yedik. Bu çeşme Muradlı köyünün gelir kaynaklarından biridir. Buranın suyu damacanalarla Tekirdağa götürülür. Ve bu vesileden istifade ederek İnanlı harasını gezdik.

İnanlı harası, yüzü geçen sığın ve kırk beş kadar damızlık atı ihtiva ediyor. Direktör Bay Mithat tekbâşına haranın fennî ve idarî işlerini büyük bir liyakatle görmektedir. Bu hara Trakyanın kalkınmasında mühim bir amildir.

Muradlıya giderken yol üzerinde köylünün faaliyeti ve Trakyanın kalkınma faaliyeti göze çarpıyordu.

İnanlı harasından Lüleburgaz istasyonunun garbındaki devlet çiftliğini ziyarete gittik. Çiftlik 16 bin dekar genişliğinde, pek mümbit bir sahaya işgal ediyor.

Bursa Bilgi Biçki Yurdu sergisi

Bursa (Hususî) — Buradaki Türkkuşu salonunda Bilgi Biçki Yurdu güzel bir sergi açmıştır. Edibe Özkannın idaresinde en son metotla yetiştirilen genç kızlar burada yaptıkları güzel işleri teşhir etmişlerdir. Bu işler arasında zengin tuvaletler, sabahlıklar, mantolar, zarif pijamalar ve çamaşırlar bilhassa takdir

Çiftlik devlet idaresine geçeli pek az olmuşken tohum ıslahı hususunda şimdiden halka yararlı olduğu gibi pamuk ziraatında de esaslı tecrübeler yapmaktadır. Bu tecrübeler, Trakyada pamuğun Nazilliden fazla değilde de o kadar verimli olacağını göstermektedir.

Lüleburgaz, yenilemekte olan güzel ve şirin bir kasabamızdır. İstanbuldan oraya kadar yapılmış asfalt, turistik yolun ehemmiyetini anlatmaktadır. Bu asfalt yolun 1940 da Bulgaristan hududuna varacağı, Lüleburgaz istasyonunda Trakya Umum Müfettişi General Kâzım Dirğin verdiği haberdan anladık. Kâzım Dirğin Trakyanın kalkınmasında büyük bir gayret sarfettiği memnuniyetle görülmektedir.

Asfalt üzerinde otomobil seyehati gerçekten çok neşeli, çok heyecanlı oluyor. Yalnız birşey nazarı dikkatimizi çekti: Asfalt üzerinden demir tekerlekli arabaların geçmesi. Bunlar, asfaltı çabuk bozdukları için oradan geçmemelerinin temin edilmesi çok iyi olur.

Asfaltın Muradlıya kadar ayrılan 14 kilometrelik şose, Tekirdağın değerli İlбай Sabık Beygonun eseridir. Otomobilde burada asfalttan kayılır gibi kalmıyor.

İlбай Sabık Beygo, vaktile Tekirdağın hemen her kazasında kaymakamlık etmiş olduğu için, her yerini gayet iyi tanıyor ve eskiden başlamış olduğu eserleri bitirmeye muvaffak oluyor.

Bundan başka vilâyet halkının cidden derin sevgisini kazanmıştır. Bay Sabık vilâyetin her işine derin bir alâka ile bağlıdır. Gece gündüz çalışır. Kendisine karşı kalbi bir sevgi hissetmemek kabil değildir. ***

Akşamüzeri Tekirdağa döndük ve gece parkta üstad Kâzım Nami Durunun bir konferans vereceğini öğrenince çok sevindik. Parka erkenden gittik. Nefis bir ay işi altında yikanan Mar-maranın pırlıtlı dekoru karşısında, akasyaların insanı bayıltan kokuları altında verilecek konferansı dinlemeye hazırlandık. Bu dekor, insanı sairane düşüncelere sürüklüyor.

Dokuza beş kala üstad, İlбай ve Yozgad sayılı Ekrem Pekerle birlikte bahçeye geldi ve tam saat dokuzda konferans başladı.

Bahçe geniş ve çok kalabalıktı. Fakat yapılan oparlör tertibatı her türlü müşkülâtı ortadan kaldırmıştı.

Konferansın mevzuu Halk Partisinin altı oku idi. Kâzım Nami Duru, Partinin bu altı umdesini büyük bir belâgat ve vuzuhla anlattı. Halk, anladığı sade bir dilden dinlediği konferanstan çok memnun kaldı ve çok istifade etti.

ZEYNEL AKKOÇ

KOŞE PENCERESİNDEN

Ortalama

Pek hoşuma giden işlerden biri de boş zaman bulup serin bir kahvehaneye girmek, masa masası ve küme küme toplanarak dünya siyasetine istikamet çizen dilbazları -uzaktan- dinlemektir. Artık hüzalet uğramış gibi görünen Milletler Cemiyeti, ilk çağlardan bugüne kadar kurulan -malum ve meçhul- kongrelerden hiçbirisi siyaset müşküllerini bu kahve meclisleri kadar kolay şekillerde halletmede muvaffak olamamışlardır. Buralarda harb ilânı gayet sade, barışa varılmak son derece kolay ve siyasi muadelerinin çözümleri tasavvur olunamıyacak kadar basittir. Ne gazete lerdeki tahliller, ne ajans haberleri bu kahvehane diplomatlarına fikir rehberliği yapmaz, onlar kendi görüşlerine ve daha doğrusu o günkü ruhi inkıbaz ve inbisatlarına göre devletleri harbe tutuştururlar, yahud barıştırırlar. Filoların kuvvetleri, orduların vaziyetleri, malî şartlar filân da hep o inkıbaz ve inbisata bağlı olarak kıymetlerini değiştirirler. Sözün kısası siyaset işleri hakikatte bir derddir, kahvehanelerde ise eğlencedir.

İşte bu eğlenceden zevk almak için dün bir kahvehaneye uğradım, sesi en çok gürleyen gayimesülû diplomatın idare ettiği masaya yakın bir yer işgal edip oturdum, elime Cumhuriyet gazetesini aldım, okur gibi yaparken adını sanmı bilmediğim diplomatın nutkunu dinlemeye koyuldum. Meçhul siyasî Almanya - Çekoslovakya münasebatından ve Lord Runciman'ın etkilerinden bahsediyordu. İlk Henlein'in ifrata kaçan dileklerinden, sonra Prag hükümetinin teftirte meyleden düşüncelerinden bahsetti. Sonra Japonya - Sovyet itilâfı ile itilâfa Roma - Berlin muhaverinden gösterilen -tabir caizse- müsellâh alâkayı hatırlattı ve netice olarak şu sözleri söyledi:

— Vaktile zarif bir adam, tek akçeye dokuz düğüm vurmakla şöhrat almış bir cimriye misafir olur. Ev sahibi şu gelişti bir siklet ve kendisi için bir yıkım olarak telâki etmekle beraber -konuğun tanınmış şahsiyetlerden olması hasebile ister istemez- güler yüz gösterir, kendisini başkôşeye oturtur, halini hatırı sorar ve el çırparak çağırıldığı uşağına -misafirin yanında- emir verir:

— Tez bize güzel bir helva pişir!

Uşak, ellerini uğuştura uğuştura mutfağı vaziyetini bildirir:

— Ne bal, ne yağ, ne de un var.

— Ev sahibi, cibilletinin icabını gösterecek bu sefer şu sözleri söyler:

— Muhterem misafir bizi mazur görürler, yemekten vazgeçerler. Sen Hind sevaisinden yapılmış şiltelerden, ipeklî yorganlardan, kuştüyü yastıklardan bir yatak hazırla!

Misafir, uşağın bu emre vereceği cevabı beklemekten atılır:

— Aziz dostum, der, helvalara, kuştüyü yastıklara ne lüzum var. Sen bana bir dilim kuru ekmele bir koyun postu ver. Allaha da, sana da teşekkür edip şu geceyi geçireyim, yarı defolup gideyim.

«Gayimesülû» diplomat, fikrâyı bitirdikten sonra ilâve etti:

— Lord Runciman da Südetler hesabına galiba böyle diyecek ve temin ettiği neticeye şükrede ede yurduna dönecek!

Dedim ya. Musahabe, kahvehanede geçiyor ve orada siyasi meseleler bu biçimde konuşulur!...

M. TURHAN TAN

Denizde boğulanlar

Boğaziçinde ve Üsküdar sahillerinde 3 cesed bulundu

Evvelki gün, akşam üzeri, Kanlıca açıklarında biri erkek, diğeri kadın olmak üzere iki cesed bulunmuştur. Erkek otuz beş, kadın da kırk yaşlarında görünmektedir. Yapılan tahkikat neticesinde bunların yıkanmak için denize girdikleri, bilâhare kudretten kesilerek boğuldukları anlaşılmissa da hüviyetleri henüz tesbit edilememiştir. ***

Evvelki gün Kızkulesi açıklarında da, bir cesed bulunmuştur. Yapılan tahkikat neticesinde cesedin; birkaç gün evvel yıkanmak maksadile arkadaşları Leon Kirpikle birlikte Şemsipaşa sahillerinde denize girip boğulan Ali oğlu Cemal adında olduğu anlaşılmıştır.

Kurtarıldı

Beyoğlunda Tozkoparanda oturan 17 yaşında Yorgi, Heybeliada'da denize girmiş, biraz sonra boğulmak tehlikesine maruz kalmışsa da kurtarılmıştır.

Muallim, hastanede öldü

Evvelki gün Heybeliada'da denize atarken belkengi kırılan ve tedavî için Haydarpaşa Nümeve hastanesine kaldırılan Konya San'at mektebi muallimlerinden Hasan oğlu Salâhaddin, kaldırıldığı hastanede ölmüştür.

Muamele vergisi işi

Maktu vergiye tabi tutulacak müesseselerin tesbitine başlanıyor

(Baştarafı 1 tci sahifede)

Bu tetkikat neticesinde kanunun hedefine göre icab eden tertibatın alınması ve alâkadarlar lüzumu görülen tebligatın yapılması tabii olmakla beraber küçük sanayi erbabının bazılarında husule gelen yanlış telâkkileri ve gazetelerdeki neşriyatı tahşih maksadıyla şimdiden aşağıdaki izahatın verilmesi faydalı görülmüştür:

1 — Herşeyden evvel 3535 sayılı kanunun alâkadarlarca malûm olması lâzım gelen maksad ve hedefinin bir defa daha taberiştirilmesi lüzumlu görülmektedir.

2430 sayılı muamele vergisi kanununun beş beyirden aşağı muharrir kuvveti ve ondan az işçisi bulunan sınaî muafiyet, seneler geçtikçe cumhuriyet programına giren memleketin sanayileşme hareket ve hayatını zedeleyecek bir şekil aldığı ve hatta büyük sermaye ve emeklerle vücude gelmiş olan büyük sanayi müesseselerinin bu yüzden küçülmek veya kapanmak isturamında kaldığı sanayi bcdasının müracaatı, İktisad ve Maliye ekâletlerinin muhtelif cephelelerinden yaptığı tetkikatla sabit olmuş ve Büyük Millet Meclisi Cumhuriyetin çizdiği kalkınma ve sanayileşme programile istihfad edilen başlıca gayeleri küçük sanayinin meşru menfaatleriyle telif etmek suretiler bu kanunu kabul etmiştir.

Kanunu tabrika memur olanlarla bu kanunun şümülü dahiline girenlerin bu hedefi gözönünde bulundurmaları lâzım olduğu gibi matbuatın da bu noktayı efdân umumiyelede tebarüz ettirmesi faydalı ve temenniye şayandır.

2 — Muamele vergisi kanunu, tesviye sanayi kanununun birinci maddesile tarif edilen sınaî müesseseleri şümülü dahiline alınmış olup yeni kanunda bu esas da bir değişiklik vücude getirmemiş ve bu esas haricinde yeni bir mükellefiyet ihdas etmemiştir. Binaenaleyh haddi, zatında tevkîki sanayi kanununun tarif ettiği şekilde bir sınaî müessese vasıf ve mahiyetini haiz olmyan müesseseler yeni kanunun mevzuu haricindedir. Bu noktadan iyî anlaşılmasını ve bazı gazetelerin bu yanlış telâkkisi teyid edecek neşriyatla bulunmaları bazı büyük sa-

nayi erbabını yersiz ve sebebsiz telâf ve endişeye sevkettiği anlaşılmıştır.

3 — Yeni kanun, muafiyetin kaldırılması dolayısıyla mükellefiyet mevzuuna girmiş olan müesseselerden gene muafiyete bırakılmasına lüzum ve zaruret görülen müesseselerin de İcra Vekilleri Heyeti kararile muafiyet mevzuuna alınmasına esasını kabul etmiş bulunmaktadır. Tetkika gönderilen heyete verilen vazifelerden biri de bu kabil müesseseleri tesbit ederek icab eden kararları almak için lâzım gelen ihzaratı yapmaktır. Bu itibarla heyete yapılan tetkikatla bu kısım müesseseler de tesbit edilmekte bulunmaktadır.

4 — Yeni kanun, muafiyeti ilga edilen bazı küçük müesseselere defter tutmak mükellefiyet ve mecburiyetini tahmil etmemek esasını da derpiş eylemiş ve bu hususta Maliye Vekâletine salâhiyet vermiş olduğundan heyete bu kısma girecek müesseselerin tesbiti ve bunların vergilerinin maktu şekilde alınması için icab eden tertibat alınmaktadır. Maktu üyete raptedilecek müesseselerin tesbitinde geniş bir zihniyetle hareket edilmekte ve maktu vergilerin yeni kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren tatbik edilmesi mukarrer bulunmaktadır. Bu husustaki tetkikler ikmal edilmek üzere bulunmuş ve maktu vergileri tayin edecek olan ve içinde sanayi erbabının mümessilleri de bulunacak olan komisyonlar teşkil edilmiştir. Komisyonlar bir iki gün zarfında faaliyete geçeceklerdir.

5 — Bu hususta tetkika memur edilen heyetin küçük sanayi erbabı ile yaptıkları temaslara ve Vekâletten alınan salâhiyete müsteniden kendilerine verdiği izahat neticesinde evvelce yersiz telâşa kapılarak motörlerini kaldırmış olan bir kısım sanayi erbabının motörlerini yeniden takarak faaliyete devam ettikleri anlaşılmıştır.

Şimdiye kadar verilen izahattan da anlaşılacağı üzere büyük sanayi müesseseleriyle beraber küçük sanayi erbabının da himayetleri kanunla derpiş edilmiş ve Maliye Vekâletince de kanunun tabiri kânda bu maksad ve gayenin gözönünde bulundurulması tabii bulunmuştur.

M. Bone'nin ziyareti programı

(Baştarafı 1 tci sahifede)

Fransız Hariciye Nezareti Şark İşleri müdürleriyle Hususi Kalem müdürü bulunacaktır.

Fransız matbuatından bir heyetin de kendisine refakat etmesi muhtemeldir. Nazir, İstanbul ve Ankara'da üç, dört gün kalacak, ve burada bulunduğu müddetçe şerefine ziyafetler, resmikabuller tertib edilecektir. M. Bone buradan gene trenle, Atınaya giderek Parise hareket edecektir.

Fransız Hariciye Nazirinin bu ziyareti hususî ehemmiyet verilmektedir.

İspirto fabrikasında bir ihdam oldu, 3 kişi yaralandı

Paşabahçe ispirto fabrikası inşaât imlâ kısmının demir çatıları asansız çökmesi ve çalışmakta olan ustalarından Panayot ile arkadaşları Andon ve Timuş enkaz altında kalarak muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır.

Hasan Tuncayın cenazesi

Yüksek Ticaret mektebi talebesinden Emin oğlu Hasan Tuncayın Kuzguncukta boğularak öldüğünü dün teesürle yazmıştık. Gencin ani ölümü Ticaret mektebi ve Üniversite muhitinde derin bir acı tevâlid etmiştir.

Hasan Tuncay Ankara lisesini iyi derece ile bitirmiş, ticaret mesleğini seçmiş ve daha birinci sınıfta geceli gündüzlü çalışmaya başlamıştı. Merhum genc, çalışkanlığı, zaka ve kabiliyeti, temiz karakterile kendisini muallim ve arkadaşlarına sevdirmişti.

Cenazesi, dün bütün arkadaş ve Kuzguncuk halkının iştirakile kaldırılmış, öğle namazını müteakib Kuzguncuk mezarlığına defnedilmiştir. Genc bir uzzunu kaybeden Tüksek Ticaret mektebi ailesinin matemine iştirak eder, taziyetlerimizi bildiririz.

Merhum Hasan Tuncay

Dün lik maçlarının fikstürü çekildi

G. Saray, Güneş, Fener ve Beşiktaş maçlara girmiyor

Önümüzdeki mevsim futbol lig maçlarının fikstürünü tanzim etmek üzere dün öğleden sonra alâkadar kulüb mümessilleri muntaka merkezinde bir toplantı yapmışlardır.

İçtimam başlangıcında Güneş ile Fenerbahçe kulüblerini temsil eden Hamza ile Beşiktaşlı Hikmet Balkan, Galatasaraylı Adil Oğuz lig maçlarının iki devreli olmasına itiraz ettiklerini çünkü uzun sürecek bu müsabakalardan sonra milli küme maçlarına yorgun bir vaziyette girmek istemediklerini ileri sürerek içtimayı terk etmişlerdir.

Bunun üzerine içtimai idare eden Süleymaniyeli Muhtar, stadlarda muntaka arasında mukaveleler mevcut olduğunu, birinci kümeden geriye kalan altı kulübün aralarında bir fikstür yaparak 11 yıldı lig maçlarına başlamalarına bir mahzur bulunmadığını söyledi. Altı kulübün murahhasları, milli küme maçları tertib edildiği takdirde, İstanbul namına iştirak edecek takımların aralarından seçilmeleri şartile lig maçlarının ve iki devreli olarak yapılmasına rıza gösterdiler ve fikstür tanzim edildi. Çekilen kur'a neticesinde Süleymaniyeye 1, İstanbulspora 2, Vefaya 3, Beykozda 4, Hilâl'e 5, Topkapıya 6 numaralar isabet etti. Her stadda haftada bir maç olmak üzere kulübler şu suretlerle karşılaşacaklardır:

6 ile 1, 4 ile 3, 5 ile 2 — 1 ile 5, 4 ile 2, 3 ile 6 — 1 ile 4, 2 ile 3, 5 ile 6 — 1 ile 3, 4 ile 5, 2 ile 6 — 1 ile 2, 4 ile 6, 3 ile 5 — 1 ile 6, 2 ile 5, 3 ile 4 — 1 ile 5, 3 ile 6, 2 ile 4 — 1 ile 4, 5 ile 6, 2 ile 3 — 1 ile 3, 4 ile 5, 2 ile 6 — 1 ile 2, 3 ile 5, 4 ile 6.

İkinci kümenin 13 kulübü arasında iki devreli lig maçları kabul edildiği takdirde 156 müsabaka yapmanın çok uzun süreceği nazarı dikkate alınmış ve bu 13 kulübü iki kümeye ayrılmıştır. İki kümenin ikişer devrelik çarpımlarından en fazla puan alacak iki takım şampiyonluk için birbirleriyle puvan esasını üzerine iki defa karşılaşacaklardır.

İkinci kümenin A grupunda Kasımpaşa 1, Boğaziçie 2, Ortaköye 3, Altınordu 4, Eyübe 5, Galata Gençlere 6, Feneryılmaz 7 numaralar isabet etmiştir.

İkinci kümenin B grupuna kalan kulübler de şu numaraları almışlardır: Anadoluhisar 8, Karagörmük 9, Beylerbeyi 10, Anadolu 11, Davudpaşa 12, Sümerspor 13.

11 numaraya düşmüş olan Anadolu kulübü geçen seneki gibi lig maçlarına iştirak etmediği takdirde Feneryılmaz 7 numarayı bırakarak Anadolu'nun 11 numarasını alacaktır.

İkinci küme A grupunun fikstürü şudur:

1-6, 2-5, 3-4, 1-5, 2-4, 7-3, 2-3, 1-4, 6-7, 2-7, 1-3, 5-6, 1-2, 4-6, 5-7, 1-7, 3-6, 4-5, 2-6, 4-7, 3-5, 1-6, 2-5, 3-4, 1-5, 2-4, 7-3, 2-3, 1-4, 6-7, 2-7, 1-3, 5-6, 1-2, 4-6, 1-7, 3-6, 2-6, 4-7, 5-7, 4-5, 3-5.

İkinci kümenin B grupu da şu tertibe müsabaka yapacaktır:

8-13, 10-11, 9-12, 8-12, 9-11, 10-13, 8-11, 9-10, 12-13, 8-10, 11-12, 9-13, 8-9, 11-13, 10-12, 8-13, 9-12, 10-11, 8-12, 10-13, 9-11, 8-11, 12-13, 9-10, 8-10, 11-12, 9-13, 8-9, 10-12, 11-13.

İkinci küme maçlarına da 11 Eylülde başlanacak ve her stadda birinci küme maçlarından evvel bir müsabaka yapılacaktır. Süleymaniyeli kulübünün sahası da tanzim edilince bir kısım müsabakalara bu stadyomda devam edilecektir.

evvelki sualini tekrar etti: — Ne demek istiyorsun? Sesinde öyle kat'î, öyle âmirane bir ahenk vardı ki, genc kadının boğazı düğümlenir gibi oldu. Fakat, kaç günden beri söylemekte tereddüdü ettiği sözü bir defa ağzından kaçırması bulunuyordu, sonuna kadar gitmek mecburiyetindeydi.

Kapalı kapının arkasından kulağına kadar gelen sözlerin uyandırdığı fikirleri, birer birer Şefiğe anlattı. Bir mektebli kızla evlenmiş olmanın kendisini inkisarı hayale sürüklenmiş olmasından korktuğunu, şımarık bir kıza, «karım» diye muhitine tanıtmaktan utanması ihtimalini düşündüğünü söyledi.

Zeynebi dinlerken doktor Şefiğin yüzündeki ciddiye vavaş azalmış, bakışları yumuşamıştı. Lâkiridisi bitirince onu kolları arasına aldı. Göğsü üzerinde kuvvete sığıttı:

— Vah yavrum, vah! Bak neler de düşünüyormuş! Dinle beni Zeyneb. O senin çocukluk dedigin, temiz duyguların, içten gelen hamlelerin, samimi, cana yakın, sevimli hareketlerini muhassalası olan o hal yok mu, işte senin en fazla sevdiğim tarafın orası oldu. Sen, insan elinin eşelediği, insan ayayının değme dediği bir toprakta, bol güneş ve bol hava

Mekteblere girme şartları

Üniversite fakülteleri FEN FAKÜLTESİ

Fen fakültesi, riyaziye, tabiiye, fizik ve kimya şubelerine ayrılır. Bu fakülteye bağlı olan müesseselerin isimleri ve semtleri aşağıya yazılmıştır:

Kimya enstitüsü: Yerebatanda, Hayvanat ve nebatat enstitüsü: Süleymaniyede, Eczacı mektebi: Beyazıda.

İKTİSAD FAKÜLTESİ

Bu fakülte Üniversite binasındadır. Memleketimizin sanayileşmesi ve iktisadiyatımızın devletleşmesinin lüzum gösterdiği eleman ihtiyacını karşılamak için açılmıştır. Devlet işletmelerinin iktisadi ve malî teşkilâtına me-mur, hususî iktisadî işletmeleri idarelerine unsur yetiştirecektir. Tahsil müddeti dört senedir. Bu fakülteye iktisad ve içtimaiyat enstitüsü bağlıdır.

PEDAGOJİ ENSTİTÜSÜ

Edebiyat fakültesine bağlı ve o bina içindedir. Pedagoji enstitüsü mesaisi itibarile ikiye ayrılır:

1 — Edebiyat fakültesinde ruhiyat ve pedagoji ihtisası yapacak talebeye diploma verir. Bu diplomayı alanlardan doktora yapmak isteyenlere bu imkânı hazırlar.

2 — Edebiyat ve fen fakültelerinde tahsil görüp de mezun olduktan sonra Maarif Vekâletinin orta tedrisat müesseselerinde muallim olarak çalışacak talebeye pedagoji sertifikası verilir. Edebiyat ve fen fakültesi talebeleri için pedagoji sertifikası tedrisatı, beşinci sömestrden başlar. Tedrisat ilk iki sömestr nazarı, son iki sömestr tabrikata münhasır olmak üzere dört sömestr devam eder.

İnsül'ün serveti

Meşhur Amerikalı bankerin 3 milyon küsur lira borc bıraktığı anlaşıldı

İstanbuldaki macerası hâlâ hatırladuran Amerikalı banker Samuel İnsül bundan bir ay evvel Pariste, yeraltı şimendiferinde fucceten ölmüş, cebinde yedi franktan başka para çıkmamıştı.

Amerikalılar, müflis bankerin vasiyetnamesinin açılmasını büyük bir sabırsızlıkla beklıyorlardı. Nihayet bu vasiyetname ağustosun 10 uncu günü Şikago'da açılmış ve Samuel İnsül'ün 3,200,000 lira borc bıraktığı anlaşılmıştır.

İnsül, Londrada hayata ilk atıldığı zaman haftada beş şiling kazanıyordu. Bu kazançla iktifa etmedi, Amerikaya gitti. Orada, büyük işler çevirdi, dört defa milyoner oldu, dört defa iflâs etti. Son iflâsından sonra ada kalkınmadı.

İnsül, vasiyetnamesinde, borclarının tesviyesine oğlunu memur ettiğini söylemiş, bu hususta gayet sarıh talimat vermiştir. Oğlu şimdi bir İngiliz gazetesinde çalışmaktadır. Yapılan bir hesaba göre, halihazırda aldığı maaşla babasının borclarını ödemesi için, tam 600 sene muammer olması lâzımdır.

Müflis bankerin borclarının ekserisini, kendisiyle muamele yapan bankaların açtığı karşılıklı krediler teşkil etmektedir.

KANSIZLIK

benizsizlik için yegâne deva kanlı ihya eden En muntahip etibba tarafından terlip edilmiştir. SIROP DESCHIENS, PARİ

İzmir Belediyesinden:

Alsancakta Havagazi fabrikası binası dahilinde yaptırılacak hava istihfad ocağına aid temel, bina, çatı ve baca inşaâtı işi 11/8/938 tarihinden itibaren 15 gün müddetle kapalı zarfla eksiltimiye konulmuştur. İşin heyeti umumiyesinin keşif bedeli 30860 lira 20 kuruş olup vakat teminat miktarı 2314 lira 75 kuruştur. Vahidi fiyat cetvelleri, pi keşif ve şartnamesi 154 kuruş bedel mukabilinde Havagazi Müdürlüğü den tedarik edilir. Taşradan isteyenler posta ücretini ayrıca göndermelidirler. Kapalı zarflı ihalesi 26/8/938 cuma günü saat 13 te Belediye cümeninde yapılacaktır. İştirak edecekler 2490 sayılı kanunun tarif resinde hazırlanmış teklif mektublarını ihale tarihi olan 26/8/938 ct günü azami saat 12 ye kadar Encümen Reisliğine vermelişlerdir. (53)

Kendine beyhude yere eziyet ediyor

G R I P İ N varken ıstırab çekilir mi ? BAŞ, DİŞ ağrıları ve üşütmekten mütevellid bütün ağrı, sız, sancılarla nezle, romatizmaya karşı

G R I P İ N

Kaşelerini tecrübe ediniz. icabında günde 3 kaşe alınabilir. ismine dikkat. Taklidlerinden sakınınız ve gripin yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünden Toprak Hafriyatı

- 1 — Eksiltimiye konulan iş: İdarenin Ankara Tayyare meydanında yaptırılmakta olan istasyon ve Umum Müdürlük binasının iltisak yolu hafriyatıdır. Keşif bedeli (22005) liradır.
- 2 — Eksiltiminin yeri ve şekli: Eksiltme 29/8/938 pazartesi günü saat 11 on birde Ankara'da Çimento fabrikası karşısındaki Havayolları Umum Müdürlük binasında vahidi fiyat esasını üzerinden kapalı zarfla usulile yapılacaktır.
- 3 — Eksiltme şartnamesiyle buna aid evrak ve plânlar Ankara'da P. T. U. Umum Müdürlük binasındaki Havayolları acentasında görülebilir.
- 4 — İsteklilerin 1650 lira 38 kuruşluk muvakkat teminatlarla birlikte eksiltme şartnamesinde yazılı veakli ve kapalı teklif mektublarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde Satınalma Komisyonuna teslim etmeleri ve posta teahhurunun kabul edilemeyeceği ilân olunur. (3110) (5450)

KANZUK

SAÇ EKSiRİ KOMOJEN
Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepekleri giderir.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

- 1 — 60, 62, 63 sayılı motörler için satın alınacak Deutsche Werke markalı 10 adet hususî gacin pin ile 9 adet mahruk memesininin 27/8/938 cumartesi günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Tasnılan tutarı (665) lira 96 kuruş ve ilk teminatı (49) lira 96 kuruştur.
- 3 — Şartname ve evsafı Komisyonundur. Görülebilir.
- 4 — İsteklilerin gün ve saatinde ilk teminat makbuzları ve kanunî vesikalarile Galata eski İthalât Gümrüğü binasındaki Komisyona gelmeleri. (5387)

Büyük aşk romanı: 18

Aşk Budur

Nakleden: **HAMDI VAROĞLU**

Doktor Şefik odaya girdiği zaman, Zeyneb mektubunu bitirmek üzereydi.

— Çabuk, Zeyneb, dedi. Hazırlan, sokağa çıkacağız.

Zeyneb, mektubunda annesine anlattığı hâdisenin hâlâ tesiri altında idi. O satırları yazarken, kapıdan dinediği sözleri tekrar işitmiş, o günkü azablı saatleri tekrar yaşamış kadar müteessir olmuştu. Şefik, genc kadının yüzünde, henüz silinecek kadar vakit bulamıyan bu teesür ifadesini gördü. Onu kolları arasına alarak sordu:

— Nen var yavruçuğum? Müteessir görünüyorsun?

Bu hitab, bu «yavruçuğum» tâbiri, Zeynebe gene çocukluğunu hatırlatan bir sözdü. Şefiğin ağzından daima işittiği bu söz, ruhuna ılık bir bahar havası gibi sokulan bu okşayıcı, tatlı hitab, o akşam, aci bir hatıraı tazeliyen imalı bir söz gibi, Zeynebin kulaklarını tırmalamıştı.

Günlerdenberi zaptettiği gözyaşları birdenbire taştı; genc kadın, başını Şefiğin omzuna koymuş, yüzünü onun göğsüne saklamış, hıçkırıklar içinde:

— Şefik, ben sana lâyük bir kadın değilim! diye inliyordu.

Şefik şaşırmıştı. Hiçbir sebep yokken, birdenbire ortaya çıkan bu lâkiridiya mana veremiyordu.

— Ne demek istiyorsun? diye sordu. Bu da nereden çıktı?

Zeyneb, başını kocasının göğsüne biraz daha fazla sakladı:

— Ben fazla çocuk tabiatlıyım, fazla hoppayım...

Doktor Şefik, bazan takındığı ciddi tavırını almış, kaşları birden çatılmıştı. Kalınlaşan, vakur bir sesle:

— Sen benim yüzüme baksana bakayım! dedi.

Zeyneb, korka korka, nemli gözlerini ona doğru kaldırdı. Doktor Şefik, biraz

evvelki sualini tekrar etti: — Ne demek istiyorsun?

Sesinde öyle kat'î, öyle âmirane bir ahenk vardı ki, genc kadının boğazı düğümlenir gibi oldu. Fakat, kaç günden beri söylemekte tereddüdü ettiği sözü bir defa ağzından kaçırması bulunuyordu, sonuna kadar gitmek mecburiyetindeydi.

Kapalı kapının arkasından kulağına kadar gelen sözlerin uyandırdığı fikirleri, birer birer Şefiğe anlattı. Bir mektebli kızla evlenmiş olmanın kendisini inkisarı hayale sürüklenmiş olmasından korktuğunu, şımarık bir kıza, «karım» diye muhitine tanıtmaktan utanması ihtimalini düşündüğünü söyledi.

Zeynebi dinlerken doktor Şefiğin yüzündeki ciddiye vavaş azalmış, bakışları yumuşamıştı. Lâkiridisi bitirince onu kolları arasına aldı. Göğsü üzerinde kuvvete sığıttı:

— Vah yavrum, vah! Bak neler de düşünüyormuş! Dinle beni Zeyneb. O senin çocukluk dedigin, temiz duyguların, içten gelen hamlelerin, samimi, cana yakın, sevimli hareketlerini muhassalası olan o hal yok mu, işte senin en fazla sevdiğim tarafın orası oldu. Sen, insan elinin eşelediği, insan ayayının değme dediği bir toprakta, bol güneş ve bol hava

inçinde sereserpe büyüyen bir kır çiçeği gibisin.

Zeynebin gözyaşları kurumağa başlamıştı. Şefik konuşmağa başlayınca, her zaman olduğu gibi, genc kadının etrafında herşey gene aydınlanmış, sükküne, huzura kavuşmuş. Şefiğin ağzından dökülen her söz, onun kalbine damla damla teselli aktırmıştı.

Şefik, Zeynebi elinden tutup sezlona doğru götürdü, oturttu, kendisi de sezlolongun koluna ilişti. Genc kadının başı Şefiğin dizlerinde idi. Şefik, onun saçlarını okşuyor ve söylüyordu.

— Sabahtan akşama kadar kliniğin hastalıkları dolu havası içinde kafamı ve vücudümü yorduktan sonra eve gelince, senin yüzünü görür görmez, bütün yorgunluğumu, bütün sıkıntılarımı unutuyorum. Sen, ruhumu ve kalbimi yıkayan duru bir pınarsın... Bak, sana birşey söyleyeceğim... Benim âyanımda insanlar, gencliklerinden istifade edemezler. Herkesin hulyaları, deliliklerle geçirdiği çağı, onlar, kitaplar üstüne öğilerek öldürülür... Sonra, zevke ve hevese sarfedilebilecek bir devreye geldikleri vakit, kendilerini, kapp koyuverirler. Tercihe, intihaba vakitleri kalmaz. Tıpkı, çiçek toplamağa gidip de, işi bir an evvel bitir-

mek için, ot, çalçırpı, ne bulursa kucak kucak toplayan haylaz çocuklar gibi...

Fakat ben öyle yapmadım. Seni intihab ettim!

Zeyneb, Şefiğin inancını, ılık, yumuşak sesle anlattıklarını, yüreğinde büyük bir genişlik duyarak dinlemişti. Bu sözlerin zevkini daha fazla tatmak için gözlerini kapamış, saçlarında, okşayan elin tatlı teması, kulaklarında, okşayan sesin akisleri, yarı hakikat, yarı hayal, bambaşka bir âleme dalmış gitmişti.

Şefik, bir saniye sustu. Sonra, Zeynebe doğru eğildi; elile okşadığı saçlarına dudaklarını değirdi ve daha hafif sesle devam etti:

— Onun için, seni bugüne kadar sıkı sıkı tuttum; kışkanc bir itina ile yanından ayırmadım. Kır çiçeğini, yabancılık gözlerin hasedli bakışları soldurmasını istemedim. Seni yanımda görerlerden utan-dığım değil, bilâkis onlara karşı ifthar duyduğumu tahmin etmeli idin. Şimdi anladın mı Zeyneb? Şimdi inandın mı? Artık o lüzumsuz düşüncelerle kendini üzmiyeceksin değil mi?

Şefik, Zeynebin başını iki elile tutmuş, gözleri gözlerinin içinde, bütün dikkatle onun yüzüne bakıyordu. Genc kadın, dudaklarının bütün güzelliğini meydana çı-

karan bir tebessümle güldü, gözlerini birer derinlerine kadar sevgi dolu nazarla Şefiğin yüzünü bir lâhza seyrettikten sonra:

— Şefik, dedi, sen istersen, ömrümün sonuna kadar, seninle beraber ıssız adada yaşamağa razıyım!

Şefik gülmeğe başladı:

— O kadar fazlasına gitmeğe lüzum yok yavrum, dedi. İssiz adada sıkılmayın...

— Sen yanımda oldukça kat'iyen sıkılmam Şefik!

— İnanıyorum, kızm. Fakat Eskihisarda, daha seninle yeni tanıştığımız günler birşey konuştuktuk, hatırlıyor musun? Hatta, bir kere değil, bu mevzuu birkaç defa tazelemiştik. Sen, on senedenberi Eskihisarda oturduğunu söylemiştin. Ben bu kadar uzun zaman, hayatımı o kadar rakik, eğlencesiz muhite nasıl hasretle yaşamıştım. Seni, oradan daha ıssız adaya götürüp hapsedmek için almamıştım. Zeyneb. Senin çiçek kadar güzel tebessümün, ıssız adaların taşları toprakları arasına yakışmaz. Ona, ıskıldardan, ıskıldardan, musikiden, zevkten ve neşadan yapılmış bir bahçe lâzımdır.

(Arkası var)

Esnaf cemiyetleri reislerinin içtimal Cemiyetlerin manevî şahsiyetleri Halk Partisine bağlanıyor

Nizamnamelerde tadilat yapılması için umumî heyetler fevkalâde toplantıya çağırıldı

Esnaf cemiyetleri merkezinde dün otuz dört esnaf cemiyeti reisinin iştirakinde bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda ferd itibarile ayrı ayrı tamamilen Halk partisine bağlı olan esnafın, cemiyetleri itibarile manevî şahsiyetlerinin de Partide bağlanmasına karar verilmiştir. Her cemiyetin idare heyeti fevkalâde bir toplantı yaparak nizamnamelerinde buna göre yapılması lazım gelen tadilatı görüşeceklerdir.

Gerek bu mevzu etrafında ve gerekse esnaf cemiyetlerine aid diğer işler hakkında müşterek merkez ve yardım heyeti reisi, dün bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

«Ulû Atamızın kurduğu yüksek partinin esnaf cemiyetleriyle yakından alakasını ifade eden filli delillere her gün şahid olmakta ve esnafın ilerlemesinde uğrunda alın ve alıncağı himaye tedbirlerini hayranlıkla takip etmekteyiz. Esnaf cemiyetleri hastanesinin cihazlarını ikmal için son günlerde doğrudan doğruya cemiyetlerin şahsiyetine tevdi edilen bu yüksek himaye ve alaka minnet ve şükranımızı teyide vesile olmuştur. Kazanılan müzaheret ve himayenin ve esnaf kurumlarına karşı partimizce esirgenmeyen yüksek sevgi ve ilginin genişlemesi temennisini gönüllerinde taşıyan heyetimiz, bu maksada varabileceğimize, esasen ferden bağlı bulunduğumuz yüksek partide ve şerefine cemiyetlerimizin manevî şahsiyetlerinin de bağlanmasını istiyakla bekliyoruz.»

Kemalizin hayranı ve âşığı olan ferdlerimizin heyecanlarını ifade ve kararlarını istihlal için her cemiyetin umumî heyeti ayrı ayrı ve pek yakında toplanacaktır. Bu hususun temin edilmesi cemiyet reislerinin bu günkü içtimanda deriş ve cemiyet idare heyetlerinden alınacak kararlar fiyata geçilmesi tesbit olunmuştur.

Esnaf hastanesi

İstanbul esnaf cemiyetleri hastanesinin noksanlarını ikmale aid çalışmalarına sona ermiştir. Bugünlerde Sıhhiye ve

Tophaneyi altüst eden azgın boğa

Çılgın hayvan, gece, üç kişinin yaralanmasına sebep oldu

Dün gece mezbahadan kaçtığı anlaşılan azgın bir boğa, gece geç vakit Karaköyle Tünel ve Tophane arasındaki mmtakada bulunan halkı hayli korkuttu.

Saat 23 raddelerinde Karaköyde azgın bir boğanın etrafına saldırarak ilerlediğini gören tramvay yolu tamircileri, gelip geçenleri ikaz etmişler, Karaköy meydanında vukuu melhuz bir kazanın önüne geçişlerdir. Boğa, Kuledibi'ne doğru koşarak boğa rasglediklerine saldırmış, bir adamı yere devirip çiğnemiş, Astorya sineması önünde de bir tathocya çarpıp zavalhı ihtiyarı ağır surette yaralamıştır.

Tophane

Tünelden Karaköye doğru koşan boğa, etrafına saldırı ilerliyen azgın hayvan, Tophaneye kadar takip edilmiş, fakat bir türlü yakalanamamıştır. Bir dükkân önünde sarhoş bir adamın başına boğa, kendinden geçmiş bir halde, evine gitmekte olan biçareyi altına almış, onu kafa darbeleriyle ineltirirken, boynuzları dükkânın keneklerine takılmış, bir aralık yere yuvarlanarak bacanın kırılmış, bitab halde sokağa serilmişti.

Boğa, oracıkta polisler tarafından tutulmuş, bağlanmış. Azgın hayvanın nasıl ve nereden kaçtığı, sahibinin kim olduğu araştırılmaktadır.

Sovyet ve Japon kıtaatı geri çekildi

[Başta 1 inci sahifede]

Bu hareketin sebebi hakkında hiç bir şey söylenmemekte, yalnız Japonların yüksek kumanda heyeti tarafından verilen bir emirle ricat ettikleri bildirilmektedir.

İki taraflı çekilme nasıl oldu?

Tokyo 15 — Domei Ajansı bildiriyor: Hariciye Nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat Çan-Kufeng'deki Japon ve Sovyet kıt'alarının birbirlerine birkaç metre kadar yaklaştıktan sonra geri çekilmeleri neticesinde hâdisenin hiçbir ehemmiyeti olmadığını beyan etmiştir. Bu zat Moskova'daki Japon sefirinin Litvinof'un talebi üzerine mumaileyhle bu mesele hakkında görüşüğünü ve kendisine bu mntakadaki askerî kumandanların bir musademeye mâni olmak maksadile kıt'aların Çan-Kufeng tepesinden asgari 80 metrelik bir mesafeye kadar çekilmesi hususunda mutabık kaldıklarını bildirdiğini söylemiştir.

Tokyo'da hayret

Tokyo 15 — Havas Ajansının muhabirini bildiriyor: Japonların, 13 ağustosta tahliye edilen Çan-Kufeng mntakasını tekrar işgal etmek hakkını muhafaza edip etmedikleri ve Sovyetlerden bu mntakanın işgal edilmemesini talep edip etmedikleri hakkında kendisine sorulan bir suale cevap veren Harbiye Nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat sadece, Japonya'nın Sovyetlerin 11 ağustos mütarekesi ahkâmına tamamilen riayet edeceklerine emni olduğunu beyan etmiştir. Sevkulecş noktasından Çan-Kufeng'in Japonların elinde bulunması elzem olduğuna dair mükerrelen beyanata bulunulmuşken bu mntakanın tahliye edildiğinin bildirilmesi Tokyo'da hayretle karşılanmıştır.

İyi haber alan mahfillerde söylendiğine göre, bu suretle hareket etmekle Japonya, askerî ve diplomatik prestijine halel gelmediğini müşahede ettiğinden bu hâdisenin büyümesine meydan vermemek için elinden geleni yapmıştır.

Son hâdiselerde Rus - Japon ziyatı

Tokyo 15 — Harbiye Nezareti tarafından nesredilen bir tebliğde hududaki muhasamat neticesinde 899 kişinin yaralandığı ve 158 kişinin de öldüğü bildirilmektedir.

Moskova 15 — Royter Ajansının muhabirini bildiriyor: Burada nesredilen resmi bir tebliğde göre, Mançuko hududunda cereyan eden rüharebeler neticesinde Sovyetlerden 236 kişi ölmüş, 611 kişi yaralanmıştır.

Dün akşam bulunan cesed

Dün akşam, Beşiktaşta Çırağan sarayının önünde bir cesed bulunmuştur. Bu cesedin belden yukarı kısmı parçalanmış ve kesik bir haldedir. Zabta, tahkikata el koymuştur.

Kaçırdığımız fırsatlar

Beirut (Hususi) — İktisad Nezaretinin nesrettiği resmi tebliğ nazaran yazı geçirmek üzere Lübnana Mısrıdan, Irakdan ve Filistin'den on iki büyük kişi gelmiştir. Herhalde o sahalar bu memlekete nispetle ehemmiyetsiz bir rakam olmasa gerek. Lübnan sayfiyelerine gelen bu büyük turist kafileleri, asgari olarak üç ay burada geçecekleri ve bu üç ay zarfında buraya bırakacakları parayı hesap ederek çok büyük bir yekûn tutar. Halbuki kendilerini yaptığımız te-masta Lübnandan kat'iyen memnun olmadıklarını söylüyorlar ve daha yakın başka bir sayfiye yeri olmadığı için mecburi olarak buraya geliyorlar. Bunlardan bilhassa Iraklı ve Mısırlı eski Türk aileleri İstanbul'u her yere kat kat tercih ettiklerini ifade ediyorlar. Fakat İstanbul'da, aradıkları konfor bulamadıkları için, bir de şehrin pahalı olduğundan şikâyet ediyorlar. Hele bu arada bir de, Haydarpaşadan Köprüye olan hamal derdi var! Tuhaf ama hakikaten üzerinde durulacak bir mesele. Bağdadın tanınmış şahsiyetlerinden birisi bana bundan bahsederek şunları söyledi: «Ben Bağdadlıyım, lakin tahsilimi İstanbul'da bitirdim ve tabii olarak Lübnandan ziyade İstanbul'u tercih ederim. Akşam üzeri Köprüden Boğaza kadar bir vapur gezintisi bile yüzlerce Lübnana değer; ama fakatı var. Anlatayım: Geçen sene Avrupadan avdet ediyordum. Sirkeci garında eşyalarımı bir hamal olarak garın önünde duran otomobile götürdüm. Eline yarım lira verdim, yüzüme dik dik bakarak bir lira istedi. «Neden? diye sordum. «Tarife böyle!» dedi. Mecburi verdim. On gün kadar İstanbul'da kaldım. Toros ekspresile hareket edeceğim gün Haydarpaşa vapurundan istasyona eşyama götürün hamala (tarife böyledir) diye bir lira verdim. «Efendim, bir buçuk liradır» dedi. Neden? sualine cevap şu oldu: «Tarife böyle!» Parayı verdim, lakin doğrusunu isterseniz müteessir oldum. Çünkü ben türkçe konuştuğum halde böyle oldu, ya cenebiler, kimbilir nasıl muameleye maruz kalırlar?»

Bağdadlıya cevap verecek tek makul bir kelime bulamadım. İşte bu muameleler başta olmak üzere, biraz hayat pahalılığı ve biraz da reklâmsızlık bizi böyle Lübnandan da geriye koyuyor. Hakikatı acı da olsa söylenmeli ki belki büyüklerin nazarı dikkatini cebeder de önmü almır. Tabii ve tarih bize dünyanın hiçbir memlekete vermediği güzellikleri ve kıymeti vermiştir. Yalnız ondan istifade etmesini henüz tamamille öğrenemedik. Eğer İstanbul, Yalova ve Bursa'da bilgi ile kurulmuş teşkilâtımız olsa ve genel icab eden reklam bol bol yapılsa memlekete yüz binlerce liranın girmesine sebep olur. Hele şu şehri Yalova için.

Irak, Suriye, Lübnan ve Filistin'den her sene yüzlerce hasta Avrupadaki suşehirlerine geliyorlar. Bunları; daha az masraf ettirerek memleketimizde alkoyamak kabildir. Onlar şüphesiz Avrupada bulamayacakları samimi havayı da Türkiye'de bulacaklarından buna can da atarlar.

Bu mevsim geçti, hiç olmazsa gelecek senenin mevsimine kadar bugünden hazırlanmalıyız. Bize yalnız, Yakınşark turistleri bile milyonlar getirilebilir.

Mehmed Halil Başaran

Nevyorkta şehid polisler ihtifalinde bir hâdis

Nevyork 15 — Ölen Nevyork polislerinin hatırasını anmak için tertib edilen merasime iştirak eden binlerce kişinin arasında bir adam iki tüfekle halk arasında çıkararak şeref tribününe atış etmiştir. Çıkan merimlerden, ikisi polis olmak üzere beş kişi yaralanmıştır. Müteceviz yirmi kadar kurşunla derhal yere serilmiştir. Bu adamın Filippo isiminde bir meczub olduğu anlaşılmıştır.

Hayfada üç yahudi daha öldürüldü

Londra 15 (Hususi) — Hayfada arablar tarafından atılan iki bomba üç yahudiyi öldürmüştür.

Yük arabası, ihtiyarı yaraladı

Galatada oturan Mustafanın idaresindeki yük arabası, Eminönünden geçerken 75 yaşında Bogos isiminde birisine çarparak muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Arabacı yakalanmış, yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

Alman askerî manevraları hakkında Amerikan Taymis'inin bir makalesi

Nevyork 15 — Alman askerî manevralarından bahseden Nevyork Taymis gazetesi şöyle yazmaktadır: «Hiçbir askerî manevra böyle kızgın beynelmilel bir hava içinde de kadar tehlikeli bir şekilde tahrikimiz bir mahiyet erzetmemiştir.»

Döviz kaçakçılığı tahkikatı devam ederken... Dün iki rüşvet cürmü meşhudu tesbit edildi

Suçlu şirketin memurları, 200 lirayı peşin vermişlerdi, 1500 lirayı da verirken yakalandılar

İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü teşkilâtı, dün çok büyük miktyasta yapılan döviz kaçakçılığına aid bir rüşvet cürmü meşhudu tesbit etmiştir.

Muhafaza teşkilâtının döviz kaçakçılığı çok şiddetli mücadele ettiği malumdur. Döviz kaçakçıları bu sıkı takib karşısında selâmeti başka tarafta aramak sevdasına düşmüşler ve bu sıkı takibattan kurtulmak için memurlara rüşvet teklifinde bulunmağa başlamışlardır.

Son zamanlarda büyük bir müessesce tarafından yapılan döviz kaçakçılığı tahkikatile meşgul olan muhafaza teşkilâtı memurlarından Süleyman Bonnôval, bu tahkikatı durdurmak için mühim bir rüşvet teklifile karşılaşmıştır.

Süleyman Bonnôval, vaziyetten derhal başmüdürlüğü haberdar etmiş ve dün sabah bu döviz kaçakçılarına muvaffakiyetli bir rüşvet cürmü meşhudu yapılmıştır.

Cürmü meşhud yapan mntaka amiri Süleyman

Hâdisi şu şekilde cereyan etmiştir: Galatada Karaköy'ün altıncı katına şu işleri müteahhidliği ve ithalât komisyonculuğu ile meşgul Lüsyen Juber şirketi, döviz kaçakçılığı dolayısıyla aleyhlerinde tanzim edilmekte olan tahkikat evrakını geri almak ve bu suretle suçlarını kapatmak için tahkikatı yapan muhafaza teşkilâtı memurlarından Süleyman Bonnôvale 1700 lira rüşvet teklif etmişler ve 200 lira peşin ve 1500 liranın da suç evrakının kendilerine tesliminden sonra verilmesi hususunda mutabık kalmışlardır.

Dün sabah saat onda rüşvetin verilmesi için evvelce tesbit edilen Karaköyde Tokatlı lokantasında tertib alınmış, kıyafetlerini değiştirmiş polis ve muhafaza memurları yerlerini almışlardır. Bu sırada şirket memurlarından biri tahkikatla meşgul memurun oturduğu yere gelmiş ve 200 lirayı verirken cürmü meşhud yapılarak zapt tanzim edilmiştir.

İspanyada şiddetli hava taarruzu

[Başta 1 inci sahifede]

İspanya sahasına hareket etmesini talep edeceğini zannetmektedirler.

13 hükümet tayyaresi düşürülmüş!

Burgos 15 — Radyo nasyonalin bildirdiğine göre, Gandesa üzerinde cereyan eden bir hava muharebesi esnasında Frankist tayyareleri, 13 hükümet tayyaresini düşürmüşlerdir.

İngiliz gemisinin bir memuru öldü

Valans 15 — Evvelki gece Hillfern isimindeki İngiliz vapurunun Frankist tayyareleri tarafından bombardımanı esnasında yaralanan vapurun telsiz memuru Samery ölmüştür. Vapurun süvarisi de yaralıdır.

Cephelerde

Barcelona 15 — Şark cephesine düşen Barselon Balaguer köprüsüne karşı yaptığı altı taarruzu tardedti. Düşman sahada 300 ölü bırakmıştır.

Ebre mntakasında düşman Sierra Pandols'a yeniden taarruz etmişse de bu teşebbüsü muvaffakiyetsizlikle neticelenmiştir.

Estramadure cephesinde düşman Val de Cabellaros'u işgal etmeğe muvaffak olmuştur. Cabeza de Buay mntakasında muharebe bütün şiddetle devam etmektedir.

Salamanka 15 — Umumi karargâh tebliğ ediyor: Ebre mntakasında Sierra Pabdoli kıt'amız tarafından tamamilen işgal edilmiştir.

Cabeza de Buez mntakasında süratle ilerlemeğe devam eden kıt'alarımız Zarza Cabilla kasabasını geride bırakmışlardır. Şimdi Ciudad real şimendifer hattile Rio Zujar arasındaki saha tamamilen kıt'alarımızın işgali altındadır.

Mahkûm olan casuslar

Madrid 15 — Cuenca mahkemesi, Frankistlerin işgali altında bulunan araziye geçmek teşebbüsünde bulunan 20 kişiyi casusluk cürmü ile itham ederek muhtelif cezalar mahkûm etmiştir. Mazunlardan yedi tanesi ölüme, diğerleri de 12 den 30 aya kadar iş kampında çalışmaya mahkûm edilmişlerdir.

Bir vapura isabet eden bombalar

Londra 15 (Hususi) — Frankist tayyareleri bugün Alkante ile Valansiyayı yeniden şiddetle bombardıman etmişlerdir. Alikante limanında bulunan bir Finlandiya vapuruna bombalar isabet etmiştir. Vapurda bulunan ademi müdahale komitesi azasından bir İngiliz zabitanın kaptanı ağır surette yaralanmışlardır.

Fakat ileride memurun bu suçu şahsan kabul ederek kendi üzerine almış ihtimali de düşünülüş, mezkûr şirketin mes'ul iki memuru ikinci defa gümrük muhafaza teşkilâtı binasında bir cürmü meşhud daha yapılmıştır.

Öğleden sonra mezkûr şirketin mes'ul memurlarından Jan ve Seboh müdüriyete çağırılmış ve bunlar bir odada tahkikatı yapan Süleyman Bonnôval ile yalnız bırakılmıştır.

Süleyman Bonnôval, odada şirketin bu iki memuruna peşinen verilecek iki yüz liranın niçin gönderildiğini sormuş, memurlar da cevaben parayı sabah gönderdiklerini kat'i bir ifade ile söylemişlerdir. Bu ikinci cürmü meşhudla artık şirketin rüşvet meselesini tevile, bir şahıs üzerine yüklemesine kanunî imkân bırakılmamıştır.

Tahkikat, dün akşam geç vakte kadar çalışarak ikmal edilmiş ve suçlular Müddeiumumiliğe verilmiştir.

«Namık Kemal» motörü tayfalarından birinin cesedi bulundu

Dün öğleden sonra, Beşiktaş önlerindeki yarı beline kadar çürümüş, fessüsh etmiş bir cesed bulunmuştur. Bir müddet evvel «Trak» vapurule musademce neticesinde batan «Namık Kemal» yelkenlisi tayfalarından birine aid olduğu zannedilmektedir.

Birdenbire öfkelenerek arkadaşını vurdu

İnebolulu Mehmed oğlu Abdullah isiminde birisi, evvelki gün, arkadaşı Osmanla birlikte Beyoğlunda gezerken, aralarında mevcut bir kadın meselesinden dolayı birdenbire kızarak arkadaşını bıçakla ağır surette yaralamıştır. Yaralı, hastaneye kaldırılmış, carih yakalanmıştır.

Amerika, dünya piyasasına fazla buğday sürecek

Vaşington 15 — İyî haber alan mahfiller, Zirrat Nazımın ihracatçılara prim vermek suretile dünya piyasasına fazla Amerikan buğdayından 10 milyon kile çıkarılması imkânlarını araştırılmaktadır. Bu suretle cenebi piyasalara rekabet etmek imkânı hasıl olacaktır. Parlamento, verilecek primlere gümrük varidatının bir kısmının tahsis edilmesine müsaade etmiştir.

Kadın ve moda

Yazın bu sıcak günlerinde çok mü-kemmel bir kıyafet teşkil eden zarif bir santung tayyör. Deri çanta ve beyaz gapka ile çok iyi gider.

Denizbank yeni vapur ismarlıyacak

[Başta 1 inci sahifede]

tezgâhlara sipariş edilmişlerdi.

1 — 3 tane 1500 tonluk, 18,5 mil süratli Trak tipi, (Germaniawerft tezgâhları).

2 — 4 tane 3500 tonluk, 13,5 mil süratli Etrüksü tipi, (Neptunwerft tezgâhları).

3 — 3 tane 5200 tonluk, 16,5 mil süratli büyük vapurlar tipi, (Neptunwerft tezgâhları).

4 — 2 tane 850 tonluk, 16 mil süratli Akayın Kalamış tipi, (Atlaswerke tezgâhları).

5 — 2 tane 450 tonluk, 12 mil süratli İzmir körfezi için motörlü vapurlar tipi (Atlaswerke tezgâhları).

Bu gemilerden «Trak» la «Sus» li-manımıza gelmiş, İzmir körfezinde işleyecek olan «Efes» ve «Sur» da İzmir'e varmışlardır. «Etrüksü» de eylülde limanımıza gelecektir.

Kalamış tipinde, fakat 1 metre daha uzun, 1 metre daha geniş ve 1 mil daha seri olan Akay vapurları bir aya kadar gelecektir. Bunların isimleri «Suvat» la «Ulve» dir.

Bütün gemilerden yalnız 5200 tonluk üç büyük vapuru Neptunwerft, bir buçuk sene müddetle yapmamış olduğundan gemilerin daha fazla geç kalmanması için, Denizbank ayrıca Yavuzu yapan Kil'deki meşhur Blom und Vos ismarlamış, böylece büyük vapurlar 3 iken 6 olmuştur. Neptunwerft tezgâhlarının da bir buçuk senelik teahhurdan sonra, kendisine ismarlanan gemileri, son günlerde yapmağa başladığı söylenmektedir.

Denizbank, ayrıca 3 tane Etrüksü tipi gemi daha yapmağa karar vermiştir. Bunlar Etrüksü'nün aynı olacaktır. Azami süratleri 13 buçuk, hatta 13 bir çeyrek milidir. Bu süratların sefer süratleri 12 mil daha artırılması muhtemeldir. Etrüksü, ilk tecrübelerinde 10 buçuk milden değiştiler fakat sonra buvaneleri değiştirilerek matlib süratin temin edildiği söylenmektedir.

Ayrıca Ayvalık, Bartın postaları için 3 tane 1500 tonluk tek uskurlu küçük tecrübe vapurları 13, servis süratleri 11,5 mil olacaktır.

Bu gemilerin hangi tezgâhlara sipariş edileceği henüz malûm değildir. Muhte-

Memlekette denizciliğin inkişafı için

[Başta 1 inci sahifede devam]

sahibi olmak çok paraya muhtacdır. Halbuki elli altmış lira ile geçinen bir vatandaşın nedim bir yelkenlisi olmasın?

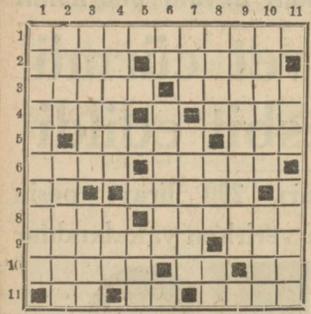
Denizbank, bu gibi deniz sporu vasıtaları için imalâthane kuramaz mı? Orada Türk işçileri tarafından hazırlanacak tekneler ucuz bir fiat mukabilinde ve taksitle satıldığı takdirde çok iyi neticeler elde edileceği muhakkaktır.

Evvelki günkü yarışlara hususî bir alâka göstermek suretile Türk sporcularını sevindiren Başvekil Celâl Bayar gençlere, tabii Oluş'larında hız vermekle, onları bir kat daha sevindirecektir.

Netice itibarile kazanan, gene ve yalnız cemiyet olur.

NADIR NADI

GÜNÜN BULMACASI

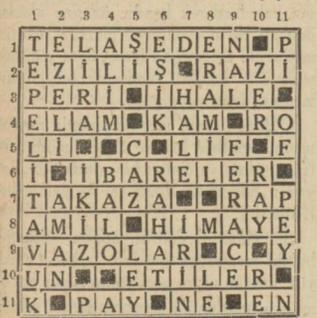
Soldan sağa:

1 — Konuşmalar (cemal) 2 — Yunan filozoflarından, bir rüzgâr. 3 — Bir bankamızın ismi, namazın kısımlarından. 4 — Başına bir «ç» getirilince çayır cinsinden olur, kuvvetli rüzgâr. 5 — Beyin, bir içki. 6 — Acıklı feryad, makineleri tahrik için yakınlardan. 7 — Bir çarşıya edatının tersi, bir emir. 8 — Müsavi, bir kadın ismi. 9 — Ağzılarda dolayan şeyler (arabca cemal), bir sırtı meydana çıkarma. 10 — Uzatma, sınımlıca yerlerden, sıfat edati. 11 — Genişlik, soru edati, namaza davet.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Gezinti ve eğlence mahalli (iki kelime). 2 — Bir yemiş, şarkı. 3 — Bir çeşid piyese, eski Rus çarlarından. 4 — Avrupa'da bir dağ silsilesi, eksiksiz. 5 — Kusların gıdası. 6 — Uzuvarımızdan, bir vals ve bir film. 7 — Bir renk, havadis kumkuması. 8 — Terbiye, ters çevirin soğuk bir madde olur, bir edat. 9 — Trenin önküdeği. 10 — Kölelik, erkek adı. 11 — Bir hayvanın yavrusu, bir cins deri.

Evveldi bulmacanın halledilmiş şekli

Ankara Borsası 15/8/1938

KAPANIŞI

	Açılış	Kapanış
1 İngiliz lirası	6.17	6.20
100 Dolar	126.6625	127.2375
100 Fransız fransı	3.45	3.465
100 Liret	6.6625	6.695
100 İsviçre fransı	28.97	29.1325
100 Holanda florini	69.04	69.3575
100 Rayhismark	50.7875	51.03
100 Belçica fransı	21.3025	21.415
100 Drahmi	1.13	1.135
100 Leva	1.5225	1.53
100 Cekoslovak kronu	4.335	4.355
100 Peseta	6.17	6.20
100 Zloti	23.5050	23.62
100 Pengo	24.68	24.80
100 Ley	0.9275	0.9325
100 Dinar	2.8425	2.8575
100 Yen	36.02	36.195
100 İsveç kronu	31.81	31.965
100 Ruble	23.5575	23.6725
ESHAM ve TAHVİLÂT		
Sivas-Erzurum II	98.75	98.75
Hazine Tahvili	15.50	15.50
Aslan Cimento	8.95	8.95

SAMSUNDA

Halk Kitabevi

Cumhuriyet Gazetesinin ve bütün mektep kitapları, kırtasiye, mecmua ve gazetelerin tevzi yeridir. En son model daktilo ve fotoğraf makinelerini de burada bulursunuz.

Samsun — Gazi caddesi

Dr. İhsan Sami

İSTAFİLOKOK AŞISI

İstafilokoklardan mütevellid (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cild hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır.

Divanyolu No. 113

BOZKURT

TRAŞ LEVAZIMATI

BOZKURT

TRAŞ LEVAZIMATI

En yüksek malzemeden yaptırılmış

öz Türk çocuklarının malıdır.

ISRARLA ARAYINIZ

Sahibi: FEHMI ARDALI

MEHMET BOZKURT

İstanbul

Meraklandınız mı?

Hiddetlendiniz mi? 20 damla

Korkdunuz mu? 20 damla

NEVROL

CEMAL

Alınız. Bütün sinir buhranlarınızı yatıştırır. Baygınlığınız, çarpıntı - nız geçer, derhal ferahlarsınız. Güneş çarpmasına, deniz tutmasına da birebirdir. Yirmi senedir Nevrol Cemal kullanmayan, sevmiyen yoktur. Evlerinizde mutlaka bulundurunuz. Yalnız bunun ismine benzeyenler vardır. (Nevrol) kelimesine ve (Cemal) ismine dikkat ediniz.

DAVET — Edirne lisesi riyaziye mu-

allimlerinden Bay Fahrinin Beşiktaş orta

mektebine gelmesi rica olunur.

Beşiktaş orta mektep müdürü Mahi

Ürolog - Operatör

Pr. Behaeddin Lütfi Varnalı

Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı. Beyoğlu - İş Bankası karşısı Eminnevrus sokak 10 Pananiya ad. No. 2 Telefon: 42203

Fatih sulh 3 üncü hukuk hâkimliğinden:

Fatih Şeyhresmi mahallesi Darüşşafaka C. No. 58 de oturan Settardan olup

Hayriyeden doğma 1338 doğumlu Fai-

zeye aynı hanede oturan ablası Hasibe-

nin 15/8/1938 tarihinden itibaren vasi tayin edildiği ilân olunur. «9620»

Yüksek Deniz Ticareti Mektebi Müdürlüğünden:

1 — Mektebin yüksek kaptan ve makine birinci sınıflarına lise mezunu talebe alınacaktır.

2 — İsteklilerin mektep müdüriyetine karşı yazacakları istidnamele-

rine aşağıda yazılı evrakı rapetmeleri lazımdır.

A — Hüviyet çizdani

B — Aşı kağıdı

C — Tahsil vesikası. Aslı veya tasdikli sureti.

D — Polisçe musaddak iyi hal kağıdı

E — Vellerinin izahlı adresi ve tabii imzaları

F — 6x9 ebadında altı adet kartusuz fotoğraf.

3 — Yazılma işi 22 ağustos 938 pazartesi gününe kadardır.

İstekliler muayenei sıhhiye için o gün saat 8 de bizzat mektebe bulunmalıdır.

(5340)

İzmir - Kemalpaşa Belediyesinden:

1 — Kemalpaşa kasabasında motör ve su ile yapılacak elektrik tesisi-

satı 8/8/938 gününden itibaren 45 gün müddetle eksiltmeye konulmuş

olup tahmin bedeli 27,760 lira 81 kuruştur.

2 — Fenni ve hususi şartnamesile plân projeleri 139 kuruş bedel

mukabilinde Kemalpaşa Belediyesinden alınacaktır.

3 — Eksiltme günü 22/9/938 perşembe günü saat 14 te olup Be-

lediye Encümeni huzurunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulüne yapılacaktır.

5 — Muvakkat teminat miktarı 2,083 liradır.

6 — İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesaikle beraber bu gibi

elektrik işlerini yapmış olduklarına dair Nafia Vekâletinden musaddak

bir ehliyet vesikası gösterme mecburdurlar.

7 — Teklif zarfları açılma günü olan 22/9/938 perşembe günü saat

13 e kadar kabul edilir. (5453)

ELEKTRİK TESİSATI

Çankırı Belediye Riyasetinden:

Çankırı Belediyesinin 14500 lira bedeli keşifli elektrik tesisatından bir adet lokomobil ve montaj kısmı kapalı zarf usulüne münakasaya konulmuştur.

1 — İhale 9 Eylül 938 cuma günü saat 16,30 da Çankırı Belediye

Encümeni huzurunda yapılacaktır.

2 — İsteklilerin keşif bedelinin yüzde yedi buçuğu olan 1087 lira 50

kuruş teminatı muvakkate akçesinin ve 2490 sayılı kanunun 10 uncu maddesinde yazılı olduğu üzere lazım olan ve vesaike ve teklif mektublarını

ihale saatinden evvel Encümeneye vermeleri lazımdır.

3 — Proje ve şartnameler Çankırı Belediyesinden ve İstanbulda Zin-

dankapıda 62 No. «Telefon 21323» İstanbul Alçı mağaza sahibi Kivork

Manukyandan alınabilir. «3069» (5446)

Zonguldak Urbaylığından:

100,000 Granit Parke Taşı Alınacak

Taahhüdünü ifa edemeyen müteahhid nam ve hesabına Belediyemizce

açık eksiltme suretile (100,000) adet granit parke taşı alınacaktır.

Eksiltme 1/9/938 tarihine musadif perşembe günü saat 11 de Zongul-

dak Belediye Encümeninde yapılacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin

hergün Encümen kalemine ve eksiltmeye girmek isteyenlerin ise (562)

lira 50 kuruşluk muvakkat teminatlarla muayyen gün ve saatte Encü-

mene gelmeleri ilân olunur. (5444)

P. T. T. Umumi Müdürlüğünden:

Aded Tartı sıası Muhammen bedel Muvakkat teminat

Lira Lira K.

448 20, 40 kiloluk 7685 576 38

484 10 » 5808 435 60

600 2 3 5400 405 00

1 — Eksiltme ve ihaleleri ayrı ayrı yapılmak üzere yukarıda miktar-

larile tartı sıası, muhammen bedel ve muvakkat teminatları yazılı üç ka-

lam teraziler kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 1/10/938 tarihine musadif cumartesi günü saat 12 de

Ankara'da P. T. T. Umumi Müdürlüğü binasındaki Satınalma Komisyonun-

da yapılacaktır.

3 — İstekliler her kalem için muvakkat teminat makbuzu veya banka

mektubunu kanunî vesaikle beraber müteahhidlik vesikasını ve teklif mektu-

bunu muhtevi kapalı zarflarını o gün saat on bire kadar mezkûr Komis-

yona vereceklerdir.

4 — Şartnameler Ankara'da P. T. T. Levazım ve İstanbulda Beyoğlu

lunda P. T. T. Levazım Ayniyat Şubesi Müdürlüklerinden parasız verilir.

«3094» (5449)

ELEKTRİK TESİSATI

Çankırı Belediye Riyasetinden:

Çankırı Belediyesinin 8380 lira bedeli keşifli elektrik tesisatından

makine ve malzeme kısmı kapalı zarf usulüne münakasaya konulmuştur.

1 — İhale 9/9/938 cuma günü saat 16,30 da Çankırı Belediye Encü-

meni huzurunda yapılacaktır.

2 — İsteklilerin keşif bedelinin yüzde yedi buçuğu olan 627 lira elli

kuruş teminat akçesinin ve 2490 sayılı kanunun 10 uncu maddesinde yazılı

olduğu üzere lazım olan vesaikle ve teklif mektublarını ihale saatinden

evvel Encümeneye vermeleri lazımdır.

3 — Proje ve şartnameler Çankırı Belediyesinden ve İstanbulda Zin-

dankapıda 62 No. «Telefon 21323» İstanbul Alçı mazağa sahibi Kivork

Manukyandan alınabilir. «3070» (5447)

Biçki dersleri

Kadın terzilğine aid 3 kısımlık

kitablardır.

1 incisi 2, 2 ncisi ve 3 üncüsü

ikişer buçuk liradır. Satış yeri:

Beşiktaş Dikiş Yurdu.

SATILIK

Müfrez Arşalar

Kalamış deniz kıyısında, Mür-

aat: Kızıtoprak, Rüştiye sokak

47 No da Miço delâletile

İstanbul Komutanlığı

İlânları

33 tümen birlikleri erati için lüzumu

olan 12000 kilo sade yağ satın alınacaktır.

Kapalı zarfla ihalesi 19 ağustos 938

cuma günü saat 10,30 da yapılacaktır.

Muhammen tutarı 11976 liradır. İlk teminatı

899 liradır. Şartnamesi her gün

komisyonda görülebilir. İsteklilerin

ilk teminat makbuz ve mektublarıyla

2490 sayılı kanunun 2, 3 maddelerinde

yazılı vesikalare beraber ihale günü

ihale saatinden en az bir saat evveline

kadar teklif mektublarını Fındıklıda

Komutanlık satın alma komisyonuna

vermeleri (76) (4981)

Karadeniz boğazındaki birlikler için

8600 kilo sade yağ satın alınacaktır.

Kapalı zarfla ihalesi 19 ağustos 938 cuma

günü saat 11 de yapılacaktır. Muham-

men tutarı 8600 liradır. İlk teminatı 645

liradır. Şartnamesi her gün komisyon-

da görülebilir. İsteklilerin ilk teminat

makbuz ve mektublarıyla 2490 sayılı ka-

nunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı

vesikalare beraber ihale günü ihale

saatinden bir saat evveline kadar teklif

mektublarını Fındıklıda Komutanlık

satın alma komisyonuna vermeleri

(77) (4982)

İstanbul Komutanlığına bağlı birlik-

lerdeki hayvanatın senelik ihtiyacı olan

912000 kilo saman satın alınacaktır. Ka-

palı zarfla ihalesi 22 ağustos 938 pazar-

tesi günü saat 10,30 da yapılacaktır. Mu-

hammen tutarı 18240 liradır. İlk teminatı

1368 liradır. Şartnamesi komisyon-

da görülebilir. İsteklilerin ilk teminat

makbuz ve mektublarıyla 2490 sayılı ka-

nunun 2, 3 maddelerinde yazılı vesika-

larile beraber ihale günü ihale saatinden

en az bir saat evveline kadar teklif

mektublarını Fındıklıda Komutanlık

satın alma komisyonuna vermeleri.

(78) (4983)

33 tümen birlikleri hayvanatı için

234.000 kilo saman satın alınacaktır. Açık

eksiltme ile ihalesi 22 ağustos 938

pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır.

Muhammen tutarı 4680 liradır. İlk teminatı

351 liradır. Şartnamesi her gün

komisyonda görülebilir. İsteklilerin ilk

teminat makbuz veya mektublarıyla

2490 sayılı kanunun 2 ve 3 maddelerinde

yazılı vesikalare beraber ihale günü

ihale saatinden bir saat evveline kadar

teklif mektublarını Fındıklıda Komutanlık

satın alma komisyonuna vermeleri.

(80) (4985)

Makameca pahalı görülen Çatalca mü-

stahkem mevki komutanlığı birlikleri

ihtiyacı olan 48500 kilo sığır veya keçi

etlerinden fiatı müsaid olan satın alın-

acaktır. Kapalı zarfla ihalesi 17 ağus-

tos 938 çarşamba günü saat 11 de yap-

ılacaktır. Muhammen tutarları sığır etinin

13337 lira 50 kuruş ve keçi etinin

7760 liradır. İlk teminatları sığır etinin

1001 ve keçi etinin 582 liradır. Şartna-

mesesi her gün komisyonunda görülebilir.

İsteklilerin ilk teminat makbuz veya

mektublarıyla 2490 sayılı kanunun 2 ve

3 maddelerinde yazılı vesikalare be-

raber ihale günü ihale saatinden en az

bir saat evveline kadar teklif mektubu-

larını Fındıklıda Komutanlık satın alma

komisyonuna vermeleri. (81) (4986)

İhale günü falibi çıkmayan İstanbul

Komutanlığına bağlı birliklerin ihtiyacı

olan 60000 kilo koyun etinin tekrar ka-

palı zarfla ihalesi 20 ağustos 938 cumar-

tesi günü saat 11 de yapılacaktır. Mu-

hammen tutarı 23400 liradır. İlk teminatı

1755 liradır. Şartnamesi her gün

komisyonda görülebilir. İsteklilerin ilk

teminat makbuz ve mektublarıyla

2490 sayılı kanunun 2 ve 3 maddelerinde

yazılı vesikalare beraber ihale günü

ihale saatinden en az bir saat evveline

kadar teklif mektublarını Fındıklıda

Komutanlık satın alma komisyonuna

vermeleri (82) (4987)

Sahib ve Başmuharriri: Yunus Nadi

Umumi neşriyati idare eden Yazı İşleri

Müdürü: Hikmet Münif Ülgen

Cumhuriyet matbaası

Her akşam

Caz kralı GREGOR ve arkadaşları Büyükdere : Beyaz Park'ta

Isparta Valiliğinden:

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlanı

1 — Eksiltme konulan iş: Vilâyet merkezinde yeniden yapılan Hükümet Konağı binasının 75.000 lira keşif bedelli ikinci kısım inşaatı olup bu malî yıl içinde 30.000 lirası ve 939 malî yılında mütebakisi tediy edilerek suretile yaptırılacaktır.

2 — Bu işe aid evrak ve şartnameler şunlardır.
A — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
B — Yapı işleri umumî ve fennî şartnamesi,
C — Hususî şartname,
D — Eksiltme şartnamesi,
E — Mukaveleleme projesi,
F — Keşif evrakı ve vahidi kıyasî fiatları,
G — Projeler.

İstiyenler bu evrakı Isparta Nafia Müdürlüğünde görebilirler.

3 — 10/8/938 den itibaren 15 gün müddetle eksiltme konulan bu iş 25/8/938 perşembe günü saat 15 te Nafia Müdürlüğünde teşekkül eden Komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltme girebilmek için isteklilerin 5000 liralık muvakkat teminat vermeleri ve bundan başka aşağıdaki vesikaları ibraz etmeleri lâzımdır.
A — Nafia Vekâletinden alınmış lâakal 30000 liralık bina işi yaptığuna dair müteahhidlik vesikası.
B — 938 yılına aid Ticaret Odası vesikası.
C — İnşaat Müddetince inşaatın fennî mesuliyetini deruhde edecek bir mühendis veya fen memuru istihdam edeceğine dair noterden musadık taahhüdname.

6 — Teklif mektupları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar yukarıda sözü geçen Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde verileceklerdir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet saat 15 e kadar gelmiş olması ve dış zarfların mühür mumile iyice kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada vuku bulacak taahhürlere nazarı itibara alınmayacaktır. (5419)

Dahiliye Vekâletinden:

Siverk kasabasının meskûn ve gayrimeskûn 340 hektar olmak üzere halihazır haritasının alımı işi aşağıdaki şartlar dahilinde eksiltme çıkarılmıştır.

1 — İşin muhammen bedeli 7500 liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje vesair evrakı parasız olarak Dahiliye Vekâleti Belediyeler Arayış Fen Şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 17/8/938 tarihine raslıyan çarşamba günü saat on birde Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak Belediyeler İmar Heyetinde yapılacaktır.

4 — Eksiltme girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiiki aynı gün saat on'a kadar Komisyon Reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.
A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 nci maddelerine uygun 562 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat,
B — Kanunun tayin ettiği vesikalar.
C — Kanunun dördüncü maddesi mucibince eksiltme girmeye bir mâni bulunmadığına dair imzalı bir mektub,
D — Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğinden münakasaya girme için alacakları vesika.

5 — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde Komisyon Reisliğine verilecektir.

Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının ideli taahhüdü olması ve nihayet bu saate kadar Komisyon Reisliğine gelmiş bulunması lâzımdır. Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğine müracaat etmeleri. «2787» (5000)

Kadıköy: SEN JOZEF Lisesi

Tam devreli Fransız erkek lisesi talebe kayıd ve kabulüne başlamıştır. Yeni sene derslerine 13 Eylül salı günü başlanacağından yatılı talebenin 12 Eylül akşamı mektebe hazır bulunmaları lâzımdır.

Talebe kayıd ve kabulü hakkında izahat almak için (pazar ve salıdan başka) hergün 9 dan 11.5 ve 2 den 5 e kadar müracaat edilebilir. Hakki- le lisan öğrenmek için ilkökulu bitiren talebeler ihzarî sınıfa kabul edilecek orta sınıflara hazırlanır.

Niğde Nafia Müdürlüğünden:

Niğde - Nevşehir yolunun 20 + 000 — 32 + 000 kilometreleri arasında hazırlanmış 5000 metre mikâb taşın kırılması

Açık eksiltme 29/7/938 tarihinden başlayarak 17/8/938 çarşamba günü saat 11 de Niğde Vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

1 — Muhammen bedeli 5600 liradır.

2 — Muvakkat teminat 420 liradır.

Bu işe aid şartnameler şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Nafia işleri şeraiti umumiyesi
D — Fennî şartname
E — Hususî şartname
F — Keşif cetveli, silsileli fiat cetveli, metraj cetveli.

İstiyenler bu şartnameyi ve evrakı Niğde Nafia Müdürlüğünde görebilirler. (5238)

İstanbul Nafia Müdürlüğünden:

24/8/938 çarşamba günü saat 15 te İstanbulda Nafia Müdürlüğü Eksiltme Komisyonu odasında (22970) lira keşif bedelli Nişantaşı Kız Orta okulu ikmalî inşaatı kapalı zarf usulile eksiltme konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hülâsasıle buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (1723) liradır.

İsteklilerin teklif mektupları ve en az (20000) liralık bu işe benzer iş yaptığuna dair Nafia Vekâletinden alınmış 938 yılına aid ehliyet ve Ticaret Odası vesikalarını havi kapalı zarflarını 24/8/938 çarşamba günü saat 14 de kadar İstanbul Nafia Müdürlüğüne vermeleri. (5152)

Kapalı Zarf Usulile Yapı İlanı Kültür Bakanlığında:

1 — Eksiltme konulan iş: Ankara'da Hamamönünde yapılacak orta okul inşaatı ve tesisatıdır. Keşif bedeli 325.604 lira 89 kuruştur.

2 — Eksiltme 26 ağustos 938 tarihinde cuma günü saat 11 de Kültür Bakanlığı Orta Öğretim Genel Direktörlüğünde kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi ve buna aid müteferri evrakı 16 lira 28 kuruş bedel mukabilinde Kültür Bakanlığı Orta öğretim dayrasından alabilirler.

4 — Eksiltme girebilmek için isteklilerin 16.774.20 liralık muvakkat teminat vermeleri ve Nafia Vekâletinden 1938 senesi için yapı müteahhidliği vesikasını göstermeleri ve bir defada yaptığı en büyük buna benzer bir işin bedelinin 200.000 liradan az olmaması ve müteahhidin diploması mühendis veya mimar olması veya bunlardan birile müştereken teklif yapması ve mukaveleyi birlikte imza etmesi lâzımdır.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Orta Öğretim dairesine getirerek Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Posta ile gönderilecek mektupların aynı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması ve taahhüdü olarak gönderilmesi şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «2958» (5257)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1 — Şartname ve projesi mucibince Eskişehir Başmüdürlük binasında yapılacak kalorifer tesisatı işi açık eksiltme konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 2833 lira 49 kuruş ve muvakkat teminatı 213 liradır.

3 — Eksiltme 22/8/938 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 13 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartname ve projeler 14 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar U. Müdürlüğü Levazım ve Mubayaat Şubesi Eskişehir Başmüdürlüğünden alınabilir.

5 — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranan vesaik ve % 7,5 güvenme paralarile birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (5181)

I — İdaremizin Çamaltı tuzlası ihtiyacı için cins ve miktarı listesinde yazılı 80 kalem eczayı tabiiye açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli 758 lira ve muvakkat teminatı 56.85 liradır.

III — Eksiltme 27/VIII/938 tarihine raslıyan cumartesi günü saat 10 da Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Listeler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (5356)

1 — Şartnamesi mucibince 5000 kilo soda pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli beher kilosuna 5.45 kuruş hesabıle 272.50 lira, muvakkat teminatı 20.43 liradır.

3 — Eksiltme 18/8/938 tarihine raslıyan perşembe günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

5 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (5043)

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli		Muvakkat teminat	Eksiltme-nin saati
		L. K. S.	L. K. S.		
Motörin	6000 kilo	7 —	420 —	34 50	11
Makine yağı	250 >	16 —	40 —		
			460 —		
40 lık çivi	2000 >	15 05	301	22 57	13

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı 6250 kilo yağlama yağı ile 2000 kilo çivi şartnameleri mucibince ayrı ayrı açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme, 23/VIII/938 tarihine raslıyan salı günü yukarıda yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (5183)

I — Şartname ve nümunesi mucibince 500 metre tek katlı ince çivili kayış açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli sıf İstanbul beher metresi 149 kuruş hesabıle 745 lira ve muvakkat teminat 55.87 liradır.

III — Eksiltme 31/VIII/938 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 10 da Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (5281)

I — Şartname ve keşfi mucibince yapılacak Maltepe Enstitü motör binası tavannın kapatılması duş ve elektrik tesisatı işi pazarlık usulile eksiltme konulmuştur.

II — Keşif bedeli 566.83 lira ve muvakkat teminat 42.51 liradır.

III — Eksiltme 31/VIII/938 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 13 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (5475)

I — İdaremizin kutu fabrikasındaki memur, müstahdem ve işçilere şartnamesi mucibince yemek hazırlayıp satmak işi pazarlık usulile eksiltme konulmuştur.

II — Eksiltme 31/VIII/938 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (5473)

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Muvakkat Zarfla- Beheri Tutarı teminat rın verin- leceği saat		Eksiltme-nin saati		
		L. K. S.	L. K. S.			
Sigara Mak. Kolası	25000 kilo	20.70	5175	388.12	10.—	10.30
Sigara paket	25000 >	20.70	5175	388.12	10.30	11.—

I — Şartnameleri mucibince satın alınacak yukarıda yazılı 25.000 kilo sigara makine ve 25000 kilo sigara paket kolası ayrı ayrı kapalı zarf usulile eksiltme konulmuştur.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 5/IX/938 tarihine raslıyan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Mühürüli teklif mektubunu kanuni vesaik ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme saatlerinden yarım saat evveline kadar adı geçen Komisyon başkanlığına verilmesi lâzımdır. (5474)

Umum Esnaf Cemiyetleri

Müşterek yardım heyeti tarafından 30 ağustos salı günü ESNAF ÇOCUKLARINA YAPILACAK SÜNNET CEMİYETİ için her esnaf kendi mensub oldukları cemiyetlere en geç 25 ağustos 938 akşamına kadar müracaat edip çocuklarını kaydettirmeleri ilân olunur.

Malatya Meyvacılık İstasyon Binaları Eksiltmesi Malatya Meyvacılık İstasyonu Direktörlüğünden:

46232 lira 23 kuruş keşif bedelinin havi olup Malatyada yapılacak Meyvacılık istasyonu binaları 16/8/938 tarihinden itibaren 15 gün zarfında kapalı zarf usulile eksiltme konulmuştur.

Eksiltme 31/8/938 gününe raslıyan çarşamba günü saat 14 te Malatya Ziraat Direktörlüğünde yapılacaktır.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hülâsasıle buna aid diğer evrak hergün Malatya Meyvacılık İstasyonu Direktörlüğünde görülebilir.

Muvakkat teminat 3467 lira 41 kuruştur.

Eksiltme girebilmek için bu işe benzer 25 bin liralık iş yaptığuna dair Nafia Vekâletinden tasdikli müteahhidlik vesikası ve Ticaret Odaları vesikalarını hâmilan Malatya Meyvacılık İstasyonu Direktörlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur. (5452)

TÜRK ANTRASİTİ'ni

Kışa bırakma, yazdan al!

TÜRK ANTRASİTİ'nin

kalori randımanı hiç bir vakit kok randımanile mukayese edilemez

Son tecrübelerin bir daha teyid ettiği hakikat:

TÜRK ANTRASİTİ'nin

Kok'a nazaran yüzde 40 faik bulunduğu bir daha sabit oldu.

Satış merkezi: Galata Yolcu Salonu karşısında Tahir han
5 inci kat Telefon: 44915

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlanı Pertek Malmüdürlüğünden:

1 — Talibi zuhur etmediğinden Pertek Hükümet Konağının inşaatı yeniden eksiltme konulmuştur. Bu işin keşif bedeli 31817.55 liradır.

2 — Bu işe aid evrak ve şartnameler şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D — Hususî şartname
E — Keşif cetveli, silsileli fiat cetveli, metraj cetveli
F — Yapı işleri genel şartnamesi.

İstiyenler bu şartnameyi ve evrakı 1.60 kuruş mukabilinde Tunceli Nafia Müdürlüğünden satın alabilirler.

3 — Eksiltme ağustos 938 ayının 18 nci perşembe günü saat 13 te Pertek Malmüdürlüğü dairesinde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltme girebilmek için isteklilerin 2386.32 lira muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.
A — Nafia Vekâletinden alınmış 938 senesine aid müteahhidlik ehliyet vesikası ve bir taahhüde en az 20.000 liralık bina ve teferruati inşaatı yapmış olduğuna dair vesika.
B — Ticaret Odasından alınmış sicil vesikası.

6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Pertek Malmüdürlüğü dairesinde Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (5193)

MUHASEBE MUAVİNİ ARANIYOR

ŞARK KROMLARI T. A. ŞİRKETİNDEN:

Ergani maden civarında bulunan şirketimizin Gülemandaki işletmesi için muhasebeci muavini aranmaktadır. En az liseyi bitirmiş ve sanayi muhasebesinde tecrübesi bulunmuş olmak şarttır. Bu şeraiti haiz olup, Ticaret mektebi mezunu olanlar tercih olunur. Şimdilik ev, tenvir, teshin şirkete aid 170.— lira maaş verilecek, üç ay sonra ibrazı liyakat ettiğinden maaş 200.— liraya çıkarılacaktır. Talib olanların kendi el yazılarıyla yazılmış tercüme halleri, mevcudsa bonservis suretleri ve bir de fotoğraflarile (Şark Kromları T. A. Ş. Maden) adresine müracaatları.

Ezine Belediye Riyasetinden:

C i n s i	Muhammen bedeli	Muvakkat teminatı
	Lira K.	Lira K.
Elektrik tesisatı	37379 70	2804 00

1 — Yukarıda muhammen bedeli ve muvakkat teminat miktarı yazılı Ezine elektrik tesisatı işine talip çıkmadığından 6/8/938 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile tekrar eksiltme çıkarılmıştır.

2 — İhalesi 25/8/938 perşembe günü saat 10 da Ezine Belediye Dairesinde Encümen huzurunda yapılacaktır.

3 — İstekliler fennî şartnamesini ve yeni hususî şartnamesini İstanbul Belediyesi Heyeti Fenniye Müdürlüğünden 185 kuruş bedel mukabilinde alabilirler ve aynı dairede bu işe aid plan ve haritaları görebilirler.

4 — Teklif mektuplarının ihalede bir saat evvel Encümen makbuz mukabilinde verilmesi ve posta ile gönderilecek teklif mektuplarının da mezkûr saate kadar yetiştirilmiş olması şarttır.

5 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 - 3 üncü maddelerinde yazılı vesaikle birlikte ihalede bir saat evvel müracaatları ilân olunur. (5260)

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlanı

Kayseri Vilâyetinden:

1 — Eksiltme konulan iş: Kayseride yeniden yapılacak Memleket hastanesidir. Keşif bedeli (121446) lira 51 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi,
B — Eksiltme şartnamesine ek şartname,
C — Mukavele projesi,
D — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
E — Tesviye türabiye şose ve kârgir inşaatı dair fennî şartname,
F — Yapı işleri umumî ve fennî şartnamesi,
G — Keşif cetveli, silsileli fiat cetveli, metraj cetveli.
H — Proje vesair evraklar.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı Kayseri Nafia Müdürlüğü ve Kayseri Daimî Encümeninde bedelsiz olarak görebilirler.

3 — Eksiltme günü 1/9/938 perşembe saat (13) te Encümeni Vilâyette yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltme için edebilmek için şimdiye kadar (70) bin liralık iş yaptıklarına dair Nafia Vekâletinden ehliyet ve Ticaret Odasından kayıtlı olduklarına dair vesika ibraz etmeleri ve mes'ul bir diplomalı mühendis, mimar veya fen memuru kullanacaklardır.

6 — Teklif mektupları yukarıda yazılı gün ve saatten iki saat evvel Encümeni Vilâyete makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektupların nihayet ihale saatinden iki saat evveline kadar gelmiş olmaları lâzımdır. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. (5456)

Niğde Nafia Müdürlüğünden:

Eksiltme konulan iş:
Bor - Aksaray yolunun 0 + 000 — 1 + 900 kilometreleri arasında temelli şose için sandık açılması.
Şose temeli için blokaj inşası.
Şose için kırma taş ferşi.
Şose için kum ihzârı.

1 — Muhammen bedeli 6690 lira 28 kuruştur. Eksiltme 29/7/938 tarihinden başlayarak 17/8/938 çarşamba günü saat 11 de Niğde Vilâyet Daimî Encümen odasında toplanan Komisyonca yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminat 502 liradır.

3 — Bu işe aid şartname şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Nafia işleri şeraiti umumiyesi
D — Hususî şartname
E — Keşif cetveli ve silsileli fiat cetveli, keşif hülâsası.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak Nafia dairesinden alabilirler. (5240)

GÜNÜN HER DAKİKASINDA

Bir

GENERAL ELECTRIC

buz dolabı

satın alınmaktadır

GENERAL ELECTRIC

1 - Elektrik cereyanını 2 - Diğerlerden 3 defa daha % 60 nisbetinde azaltır. çabuk soğutma kabiliyeti vardır.

Türkiye satış merkezi:

GENERAL ELECTRIC

ERGO

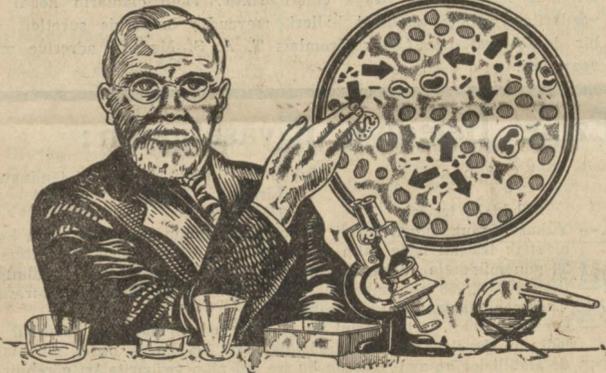

5 SENE İÇİN GARANTİ

Müessesesi

Beyoğlu İstiklal caddesi No. 28 Tel: 43849

Ankara: Halil Hamamcı, Bankalar caddesi - İzmir: Norberto Penetti — Taşraın başlıca şehirlerinde acentalarımız vardır.

Mikroskop Gösteriyor ki:

Sıtma parazitleri sıvrisineklerin iğnesiyle kana karışıyor. Ve müthiş bir afet olan sıtmayı vücudumuza aşıyor.

SITMA

Hayat makinesini arızasız bir şekilde işleten ve bil. sağlıkla yaşatan kudret; kanımızın terkinde bulunan kırmızı yuvarlacıklardır. Vücudumuza aşılana bu mel'un parazitler ise mütemadiyen bu kırmızı yuvarlacıkları yiyerek çoğalıyor, nesiller yapıyor ve her nesil uzuyetimizde sıtma nöbeti dediğimiz titreme, ürperme ve yanma hallerini arttırıyor.

Vatandaş!.. Sağlığını Bu Afetten Korum.

Kinın, arsenik, çelik ve birçok acı nebatat hülasalarıle hususî bir şekilde ihzar edilen ve Sihat Vekâletinin resmî ruhsatını haiz bulunan BIOGENİN drajeleri sıtma parazitlerinin en âmansız bir düşmanıdır. Sıtma'dan korunmak ve kurtulmak için birinci deva BIOGENİN'dir.

BIOGENINE

kani temizleyip çoğaltır, kırmızı kürecikleri arttırır, adale ve sinirleri kuvvetlendirir, iştihayı açar, dermansızlığı giderir. Sıtma parazitlerini öldürür, tali olarak belgeveşekliği ve ademi iktidarda büyük faydeler temin eder. Sıtmanın bütün şekillerinde şifa temin eden bu yüksek tesirli ilaç her eczanede bulunur.

Edirne Kültür Direktörlüğünde

Günü	Cinsi	Azı	Çoğu	Bedeli	İlk teminatı	Saati	Kırdırmanın şekli
24/8/1938							

Has ekme 145,300 193,000 K. 10 Kr. 1447 L. 50 Kr. 11 Kapalı zarf Dairemize bağlı yatılı orta okulların mayıs 939 sonuna kadar ihtiyaçları olan has ekme 8/8/1938 tarihinden itibaren hisasında yazılı şekilde kırdırma konulmuştur. Taliblerin teklif mektublarını 2496 sayılı kanunun 31 ilâ 39 uncu maddelerine göre teklif ve teminatlarını hazırlayarak vermeleri ve şeraiti öğrenmek üzere de her gün dairemize müracaat etmeleri ve belli gün ve belli saatlerde kırdırma gelmeleri ilân olunur. (5202)

DAKİK DOKTOR ZİYA

Çok yüksek besleyici kudreti ve pek nazik olan çocuk midelerinde anne sütü gibi kolay hazmolmak meziyeti dolayısıyla çocukları kuvvetli ve gürbüz büyütür; dişlerini duymadan çıkarttırır; kay, ishal ve sancı gibi hastalıklar yapmaz. Bu suretle yavrulara sağlık ve neşe, annelere devamlı istirahat temin eder. İsmine dikkat, Taklidlerinden sakının.

RADYOLİN

ile sabah, öğle ve akşam

her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

Aydın Belediyesinden:

- 1 - Eksiltme konulan iş: Aydın elektrik santralının tevsi için 26255 lira keşif bedelli muharrir ve müvellit makineler satın alınması ve tesisatıdır.
- 2 - Bu işe aid evrak şunlardır:
 - A - Eksiltme şartnamesi,
 - B - Mukavele projesi,
 - C - Genel şartname,
- 3 - Bu işin ihalesi 1 Eylül 1938 perşembe günü saat 11 de kapalı zarf usulile Aydın Belediyesi Daimi Encümeninde yapılacaktır.
- 4 - Eksiltme girebilmek için istekillerin 1969 lira 13 kuruşluk teminat vermesi lazımdır.
- 5 - Ticaret Odası vesikası bulunmalıdır.
- 6 - Teklif mektubları ihale saatinden bir saat evvline kadar Belediye Reisliğine tevdi edilmiş olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4818)

KURTULUŞ

Doktorlar, Bankacılar, Kâtibler, Mektebliler velhasıl bütün mürekkepli kalemle yazı yazanlar, mürekkebin ceblerine akmasından, kurumasından, ve ucun bozulmasından kurtaran yeğâne

TIKU DOLMA KALEMİ

Avrupada dahi tasdik olunduğu gibi Almanyanın bu icadı mürekkebli kalemle yazı yazmak mecburiyetinde olan halkı hakikaten bu eziyetten kurtarmıştır. TIKU ucu aşınmaz, bol mürekkebi alır kuvvetli basılırsa 3-4 kopya çıkarılabilir. Açık bırakıldığında her ne şekilde durursa dursun mürekkebi akmaz ve kurumaz. TIKU en sağlam ve en kullanışlı mürekkebli kalemdir. Siyahtan maada yeşil, mavi ve kırmızı renkleri de aynı fiatta satılmaktadır. Her yerde arayınız. Taklidlerinden sakınız, üzerindeki «Tiku» markasına dikkat ediniz. Fiyatı 3 liradır. Deposu: Havuzlu han No. 1, İstanbul. Taşraya posta ile gönderilir.

Niğde Nafia Müdürlüğünden:

Eksiltme konulan iş: Bor - Aksaray yolunun 41 + 000 — 43 + 800 kilometreleri arasında 2800 metrelik yolun sandık açılması, taş ihzarı, blokaj. taş kırma ferşiyatı.

- 1 - Muhammen bedeli 6381 lira 52 kuruştur.
- 2 - Eksiltme 17/8/1938 çarşamba günü saat 11 de Niğde Vilâyet Daimi Encümen odasında toplanan Komisyonca yapılacaktır.
- 3 - Muvakkat teminat 478 liradır.

Bu işe aid şartnameler şunlardır:

- A - Eksiltme şartnamesi,
- B - Mukavele projesi
- C - Nafia işleri şeraiti umumiyesi
- D - Hususî şartname
- F - Keşif cetveli, silsileli fiyat cetveli, ve şose inşasına aid keşif hülasası.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakını bedelsiz olarak Nafia Dairesinden alabilirler. (5239)

Kendinize acımiyor musunuz?

Bir tek kaşe

NEVROZİN
alacak yerde bu ıstıraba katlanmak ne demek?

BAŞ AĞRISI
DİŞ AĞRISI
KIRIKLIK
NEZLE, ADALE
AĞRILARI

Bütün bunlar en seri ve en kat'î şekilde

NEVROZİN

Kaşelerile geçer. İcabında günde 3 kaşe alınabilir. İsmine dikkat. Taklidlerinden sakınız. Ve Nevrozin yerine başka marka verilerse şiddetle reddediniz.

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye

Merkez Satınalma Komisyonundan:

- 1 - Deniz nakil vasıtaları için 106 kalem eşya kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Tahmin bedeli 6902 lira 75 kuruştur.
- 2 - Adı geçen malzemeye aid şartnameler Merkezimiz Levazımında parasız alınırlar.
- 3 - Eksiltme 18 ağustos 1938 cuma günü saat 11 de Galatada Karayolları Mustafaapaşa sokağında mezkûr Merkez Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.
- 4 - Muvakkat teminat parası 517 lira 73 kuruştur.
- 5 - Eksiltme gireceklerin 1938 senesi Ticaret Odası vesikalarını teklif mektubuzile birlikte vermeleri lazımdır.
- 6 - Eksiltme girecek olanlar kapalı zarf usulile teklif mektubularını saat 10 a kadar Komisyonca mühürlü olarak vermeleri şarttır. Aksi takdirde eksiltme giremezler. (5071)

Lokanta ve Gazinocuların Nazarı Dikkatine!

Fabrikamızın BAŞKURT markalı yerli mamulâtımızı görmeden ÇATAL, KAŞIK ve BİÇAK takımlarınızı almayınız.

Bütün mallarımız hem kalite itibarile Avrupa paninkinden daha yüksek ve hem de fiyatça yüzde OTUZ daha ucuzdur.

Toptan satış yeri: Tahtakale caddesi No. 51